

ኮኦኪንሢ ማጻፈፍ ዓይጾ ካር

ኮኦኪንሢ ማጻፈፍ፡- ቶሴና ኮኦኪንሢ ሃይሴና ጌሰቶ ጎይሢና ጊኢጊንቴያ፡ ዓሲ ናንጊ ጎይሢንታ ካኦሺ ባኦዚ ዛላንታ ዔርዛያኬ። ባሽና ኬኤዛሢ፡- ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዓ ባኦዚ ዛላኬ። «ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪሢሢ» ጋዓ ዳምሶ ዔራንዳጉዲ ኬኤዚሢና ዓርቃ። ማጻፈፍ ዔርዛሢ፡- ካኦሺ ማዶ ባኦዚ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዲ ኩንሢ ኮይሳ ኮሺ ማላሢንታ ኮሺ ማዶዋ ቃሲ ዔርዛ። ሃኖ ማጻፈፍ ሌላውም ዛላንታ ጊቢ ዳንዳዒሢ ዛላንታ ዓሲኮ ሚጪንቲሢ ዛላና ጉሙርቁንቲሢ ዛላንታ ሚርጌ ባኦዚ ኮኦኪንሢ ኬኤዚንቴ።

ማጻፈፍ ዲ ማ ዲ ማ ዓርቁ ባኮ

- ኮኦኪንሢ ዓይጎ ጎይሢና ማዶይዳ ፔኤሾንዶቴያ (1:1-6)
- ዔራቶ ኮሢሢ ዛላኮ ዘርና ዘር (1:7—7:27)
- ዔራቶ ሄርሺሢና ኬኤዚንቴ ዓይኑም (8:1—9:18)
- ሴሎምኔ ኮኦኪንሢ (10:1—29:27)
- ዓጉሬ ጌሰቴ ጌኤዘ (30:1-33)
- ካኦቲ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ (31:1-31)

ኮኦኪንሢ ማኦ

1 ሃይ ኮኦኪንሢ ዳውቴ ናኦዚ፡ ዒሰራዔኤሌ ካኦቲ ሴሎምኔ ኬኤዜያኬ። 2 ኮኦኪንሢ፡- ዔራቶና ኮሺ ዘርና ዔራኒ፡ ኮሺ ዴኤሢ ማላሢ ዓኦ ዔራቶ ጌኤሲ ዔራኒያ ማኦዳያኬ። 3 ዬያታ፡- ጎኑምንታ ፒዜ ዋንታ ፒዙም ማዲሺሢና ዳምቤና ዔራቶና ሚርጌ ዓኦ ናንጊ ባንሢ ዔኪ ዓኦዳ። 4 ኮሺ ዔኤቢ ዔራባኦሢም ጪንጪም ዔራቶ፤ ዴጌዘንሢ ማኦ ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሢና ዴንቁሳ። 5 ሃይ ኮኦኪንሢ፡- ዔር ዓሳ ዔራቶ ፔኤሲ ቃሳንዳጉዲ፡ ማሊ ጳቂሥዘንሢ ቃሲ ዔያቶም ዳምቤ ማዓ ዘር ዴንቃንዳጉዲ ማሃ። 6 ዔርቲባኦያ ማዔ ኮኦኪንሢ ዓኦሺንቴ ባኮ ዔር ዓሳ ሺኢሻ ዓኦቺያ ባኮ ዬያና ዔራንዳጉዲ ዳንዳዒሳያኬ።

ዴጌ ዓሶ ዘርና ዘር

1:1 1:1 1ካኦቶ ማ 4:32።

7 ዓራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢሢ፤ ዓኤዮ ዓሳ ጋዓንጌ ዓራቶና ዳምቤና ቦቦሃኔ።

8 ታ ናዓሢዮ! ኔ ዓዶ ዘር ዋይዜ፤ ኔ ዒንዳ ኔና ዔርዛ ባኮ ቢያ ቦሂ። 9 ዩይ ዘራ፡- ኔና ቦንቸሳያ ቶኦካ ዓጎ ባኮጉዲ፤ ሃሃ ባቃኖዎ ሚዛጲሳያ ቁንቲ ኔኤም ማዓንዳኔ።

10 ታ ናዓሢዮ! ጎሞ ዓሳ ኔኤኒ ዔያቶና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ኔና ጌሼቲ ዔያቶም ዔኤዒ። 11 ጎዎንቲ ዔያታ ኔና፡- «ዳቢንቲባኣ ጌኤሺ ዓሲ ላይፃ ካቲ ዳዒ ኦ ዎዶም፡ ኦኡና ዋላ ሃኒ ዩዔ። 12 ሃይቄ ዓሲ ዲኡፒ ዔኤዳሢጉዲ ኦኡኒያ ዔያታ ኮሺ ሽምፔና ዓኣንቲ ዔኤዳም፤ ዔቴይዳ ሎኦማ ዓሲጉዳያ ኦ ዔያቶ ማሆም! 13 ጸዲዋያ ማዔ ሚርጌ ዳማ ዳማ ኮሺ ባኣዚ ኦ ዔካንዳኔ፤ ቡሪ ኦ ዔካ ባኮና ኦኡኮ ማኣሮ ኦ ኩንሣንዳኔ፤ 14 ሃኒ ዩዒ ኦኡና ዋላ ፔቲ ማዔ፤ ወኡቁ፡ ሃሃ ቡሪ ኦ ዳንቃቆሎ ኦ ዋላ ዔካንዳኔ» ጋዓንዳያ ናንዳኔ።

15 ታ ናዓሢዮ! ዩያጉዳ ዓሶና ዋላ ዓኣዲ፣ ዩያቶይዳፓ ሸኢከ። 16 ዔያታ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ጳሽካኔ፤ ሃሃ ዓሲ ዎዳኒያ ሩኡራያከ። 17 ፐሪ ኔ ዓይሢኒ ኮዓ ካፔላ ኔና ዛጋንቲ ኔ ፐሪ ፐሪሢ ኔና ማኣዳያቲዋሴ። 18 ዩያ ማዳ ዓሳ ዔያታ ዓዳንቲ ሃይቃንዳ ፐሪሢ ፔኤም ፐራኔ። 19 ዔርቲባኣ ጎይሢና ቆሎ ቡኩሳ ዓሶ ዩይ ዔያታ ቡኩሴ ቆላ ዔያቶኮ ሸምፓሢ ባይዛንዳኔ። ጎርቲኖና ዖርጎጫ ዓሶኮ ጋፒንፃ ዩማዳከ።

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤላሢ

20 ዔራቶ ጎይሢዳ ዔቂ ዔኤላንታኔ፤ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳኣ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳጊዲ ዋይዚሳኔ። 21 ዓሲ ሚርጌ ዓኣ ጎይፆይዳኣ ዒላታኔ፤ ካታሞ ጌሎ ካርኮ ዳራ ቡካ ቤዞይዳ ጌኤዞ ፔኤሲ ጌሶታኔ፤ ሂዚያ ጋዓኔ፡-

22 «ዒንሢ ሃይ ዔራታ ፓጩ ዓሳ! ዓይዳ ሄላንዳኣና ዔኤያ ማዒ ዒንሢ ናንጋኒ ኮዓይ! ዒንሢ ቦሃዓሳ! ዎማ ሄላንዳኣና ዒንሢ ቦሂፃና ዎዞዳ ዒንሢ ናንጋንዳይ! ዒንሢ ዔኤዮ ዓሳ! ዎማ ሄላንዳኣና ዔራቶ ዒንሢ ዒፃይ? 23 ታ ዘር ዒንሢ ዔካቶ ታ ማሊፆ ታ ዒንሢም ፔጋሴያ ናንዳንቲከ፤ ታኣኮ ቃኣሎዎ ታ ዒንሢ ዔርዜያናንዳንቲከ። 24 ታ ባንሢ ዒንሢ ሙካንዳጉዲ ታ ኩጮ ቤኤዚ ታ ዒንሢ ዔኤሎኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ታ ዔኤሊፆ ዋይዚባኣሴ። 25 ታ ዘር ዒንሢ ቶኦቹኔ፤ ታ ጎርዋ ዒንሢ ዔኪባኣሴ። 26 ዩያር ሜታ ዒንሢ ሄሌ ዎዶና ታ ሚኢጫንዳኔ፤ ባይሲንታ ዒንሢዳ ሄሌ ዎዶና ታኣኒ ቦሂ ዓዓማላንዳኔ። 27 ዲቃቲሢ ጉዶ ዠባሬጉዲ ዒንሢዳ ዠባርሻኣና፡

1:7 1:7 ዓ.ዮ. 28:28፤ ዓይኮ. 111:10፤ ኮእኪ. 9:10። 1:21 1:21 ኮእኪ. 8:1-3።

ሜታኣ ዓልጎ ዠባሬጉዲ ዒንሢ ገልጋኣና፡ ዋኣዪሢና ሜቶና ዒንሢ ሃላዛ ታ ዒንሢ ሚሚኢ ጫንዳኔ። 28 ዬኖ ወደና ዒንሢ ታና፡ ዔራቶ ጋዓዞ ዔኤላንዳኔ፤ ታ ጋዓንቴ ዒንሢም ዬሃዓኬ፤ ዲማ ዲማ ቤሰካ ዒንሢ ታና ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ታና ዴንቃዓኬ። 29 ዔራቶ ዒንሢ ዒፃኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫኒያ ዒንሢ ናሽኪባኣሴ። 30 ታ ዘሮ ዒንሢ ኮዒባኣሴ፤ ታ ጎሮዋ ዒንሢ ቦሃኔ። 31 ዬያሮ ዒንሢም ኮይሳ ሜቶ ዒንሢ ዔካንዳኔ፤ ዒንሢኮ ጌኖ ማደኮ ዓኣፖዋ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ። 32 ዔራቶ ፓጩ ዓሳ ዔራቶም ዋይዞ ዒዲ ዋያ ከኤሎ ዳኬሢሮ ዔያታ ሃይቃንዳኔ፤ ዔኤኖ ዓሳ ቁል ጌይያፓ ዔቁያና ባይቃንዳኔ። 33 ታኣም ዋይዛሢ ጋዓንቴ ሂርጋ ባኣያ ናንጋንዳኔ፤ ዒጊቻ ባኣዚያ ባኣያ ሃውሻንዳኔ።»

2

ዔራቶፓ ጴዳ ዓንጀ

1 ታ ናዓሢኖ! ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ዔኬ፤ ታ ዓይሢያዎ ኔ ዒና ዓርቁ። 2 ዔራቶ ከኤዛ ሃይሴ ዒናፓ ዋይዜ፤ ዛጊ ማሊ ዔኪ ጰቂሢ። 3 ማሊ ጰቂሢሢ ዔኤሎ፤ ዔራቶም ሃሃዕ ዑኡዞ ኔኔኮ ደጊዲ ዒላቴ። 4 ቢራ፤ ሃሃዕ ጊንሃ ዓኣኛና ሚኢሼ ዴንቃኒ ኔ ኮዓሢጉዲ ዔራቶ ደዲ ኮዔ። 5 ዬያ ቢያ ኔ ማዴቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫሢ ዒይጎታቴያ ኔ ዔራንዳኔ፤ ያኦሲ ዔራቶዎ ኔ ዴንቃንዳኔ። 6 ዔራቶ ዒንጋሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዔራቶንታ ማሊ ጰቂሢሢንታ ጴዳሢያ ዒዛይዳፓኬ። 7 ዒዚ ፒዜ ዓሶም ኮሺ ዔራቶ ዒንጋኔ፤ ማዳ ማዳይዳ ቦሃሳ ባኣዚባኣ ዓሶም ዒ ጊቲማኬ። 8 ዒዚ ፒዜ ዋጌ ዋጊንታ ጎይፃ ዛጋኔ፤ ዒዛም ጉሙርቂንቲ ማዳዘንሢ ዒ ካፓኔ።

9 ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ኔ ዋይዜቴ ሂሉሞ፣ ፒዜ ዋጌ፣ ጎኔ ማደዎ ኔ ዔራንዳኔ፤ ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮዎ ቢያ ኔ ዔራንዳኔ። 10 ዔራ ዓሲ ኔ ማዓንዳኔ፤ ዔራታ ኔኤም ዋዛ ዒንጋንዳኔ። 11 ሃኪሲ ማሊሢ ኔና ካፓኔ፤ ማሊ ዒና ዔኪሢያኣ ፑርታ ባኣዚፓ ኔና ዓይሳኔ። 12 ዔራቶ ኔና ፑርቶ ዓሶ ጎይፃና ዔያቶኮ ዋሶ ጌኤዞናፓ ዓውሳንዳኔ። 13 ዬያጉዴ ዓሳ ጎሞ ዲሞይዳ ናንጋኒ ሂሉሞ ጎይፃ ሃሼዞንሢኬ። 14 ዔያ ዓሶ ዋዛሳ ባኣዚ፡- ፒዜ ባኮ ዋሲሲሢሃና ጌኔ ማዔ ፑርታ ማደ ማዳሢኬ። 15 ዔያታ ጉሙርቂንቲዋያ ዋሶ ዓሲኬ።

16 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤም ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዜቴ ሺኢቲ ጌሰቲሢና ኔና ፒራ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎፓ ቶላኒ ኔ ዳንዳዓኔ። 17 ዬያጉዴ ላኣላ ዒዛ ዴጌ ዓኣፖ ለዔ ዓንም ዓኣ ጉሙርቂንቲያ ፓጩሳያና ያኦሲ ቤርታ ዒዛ ጫኣቁ ጫኣቁም ዋላያኬ። 18 ዒዞ ማኣሪ ኔ ዓኣዴቴ ጎይፃ ኔኤሲ ሃይቢ ባንሢ ዓኣዲሢ ማዓንዳኔ፤ ዒዞ ባንሢ ዓኣዲ፡፡

ሃይቄ ዓሶ ዓጮ ባንሢ ከዲሢጉዲከ። 19 ዒዞ ባንሢ ዓኣዲሢ ሲያ ማዑቀሴ፤ ናንጊ ጎይሢያ ዳንቃኒ ዳንዳዑቀሴ። 20 ዬያሮ ኮዡ ዓሳ ሃንቲ ጎይያ ሃንታኒና ዬይ ዓሳ ናንጊ ጎይያ ናንጋኒ ኔና ኮይሳኔ። 21 ሃኖ ዓጩሎይዳ ናንጋኒ ኮይሳዞንሢ ዒኖ ፒዜዞንሢና ኮዡ ዓሶንሢናከ። 22 ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቲ ያኣሲ ሳዓፓ ሃይሲና ዓርቄ ዔካንዳኔ፤ ዒዞም ጉሙርቂንቱቀ ዓሶ ሆኦጎጉዲ ዒ ቱጊ ባይዞንዳኔ።

3

ጃጌ ዓሶ ዞሮና ዞሮ

1 ታ ናዓሢኖ! ታ ኔና ዔርዞ ባኮ ቀሊፖ፤ ታ ዓይሣ ዓይሢያቀ ኔ ዒና ዓርቄ። 2 ታ ዔርዞፃ ኔኤም ሚርጌ ያዶሲ ለዔንታ ኮሹሞንታ ቀዞንታ ዒንጋንዳኔ። 3 ጉሙርቂንቲሢና ጎኦሞና ሃሺፖ፤ ኔ ሆላ ማይንታ ቂንቲጉዲ ዞጊ ዓርቄ፤ ኔኤኮ ዒኖ ጋራ ፃኣፔ። 4 ዬያ ኔ ማዳቲ ያኣሲና ዓሲና ቤርታ ናሽኪንቲሢና ኮሺ ሱንሢና ዳንቃንዳኔ።

5 ጉቤ ዒናፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቄ፤ ኔ ዔራቶና ሄርሺንቲፖ። 6 ኔ ማዳ ባኮና ሲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ቤርታሴ፤ ዒዚ ኔና ፒዜ ጎይሢ ዔኪ ዓኣዲንዳኔ። 7 «ታኣኒ ዔርከ» ጌይፖ። ዬያይዳፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩ፤ ፑርታ ባኣዚዳፓ ሃከ። 8 ዬያ ኔ ማዳቲ ዑፃ ኔኤኮ ማዓንዳኔ፤ ሚጌያማኣ ዶዲሞ ኔ ዳንቃንዳኔ። 9 ኔኤኮ ቆሎና ጎዡኣ ኔኤኮ ካፂሳ ባኮናፓ ሲያ ቤርቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊ ዒዞ ቦንቱ። 10 ኔ ዬያይዳቲ ኮና ኔኤኮ ሃኣኮና ኩማንዳኔ፤ ዎይኖ ጨኡጶ ቤዞይዳ ዓኪ ሃጊ ጨኡጶ ዎይኖ ዑዡ ኩሚ ላኣሊንታንዳኔ።

11 ታ ናዓሢኖ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎሪ ዞራ ዞሮ ቶኦቺፖ፤ ኔና ዒ ጎሪ ዞራ ዎዶና ዒናፓ ዳጋዲፖ። 12 ዓዴ ፔኤኮ ናሽካ ናዖ ጎሪ ዞራሢጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒ ናሽካ ዓሶ ጎሪ ዞራኔ።

ዔራቶኮ ኮሺ ኮይሳያ ማዒያ

13 ዔራቶ ዳንቃያና ማሊ ጶቂሥሢ ሚኢሾ ማሂ ዞጋ ዓሲ ዓንጃንቲያከ። 14 ዬያሮ ዔራቶ ቢራ ዓንጊፓ ባሾ ባኣዚ ኔኤም ጴዲሳኔ፤ ሃሣ ዎርቄይዳፓኣ ዑሣ ዓኣዳ ባኣዚ ኔኤም ዳንቂሳንዳኔ። 15 ዔራቶ፡- ኮሺ ሚዞጶ ሹጫፓ ባሾ ቦንቺንታያከ፤ ኔኤኒ ዳንቃኒ ኮዓ ባኮይዳፓ ሲያ ዒዞና ቤቃ ባኣዚ ፔቲታዖ ባኣሴ። 16 ዔራቶ ፔኤኮ ሚዞቆ ኩጫ ሚርጌ ለዔ፤ ሻውሎ ኩጫ ሃሣ ዖርጎቺሞንታ

3:4 3:4 ሉቃ. 2:52። 3:7 3:7 ሮሜ 12:16። 3:11 3:11 ዒዮ. 5:17።
3:12 3:12 ዔ.ብ. 12:6፤ ዮሃ. ያፔዳ 3:19።

ቦንቸንታ ዓርቄ። 17 ጎይፃ ዒዞኮ ዎዛ ጎይሢኬ፤ ሃንቶ ጎይፃአ ቢያ ኮሹዎ ኩሜያኬ። 18 ዔራቶ፡- ዒዞ ዛጊ ዓርቃ ዓሲም ናንጊ ዒንጋያኬ፤ ዒዞ ሚኢሹ ማሂ ዛጋ ዓሳ ዓንጂንቴያኬ።

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራቶና ሳዖ ማገፍ፤ ማሊ ጳቂሥሢና ጫሪንጮ ዶዲሺ ዔቁሴ።

20 ዒዛ ዔራቶና ዎሮ ዎኣፃ ዎታኔ፤ ሻኣራ ሳዖም ዒሮ ዎርቁሳ።

21 ታ ናዓሢዮ! ኮሺ ዔራቶና ሃኪሲ ማሊ ጳቂሥሢና ዶዲሺ ዓርቄ፤ ኔጊዳፓ ዔያቶ ሃኪሲ። 22 ዔያታ ኔኤም ዖዶሲ ናንጊንታ ኮሺ ናንጊያ ዒንጋንዳ። 23 ኔኤኒ ዓኣዳ ጎይፃ ዒጊቹዎ ባኣያ ጉሙርቂ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ፔቲታዖ ኔኤኒ ዳቂንታዓኬ። 24 ኔኤኒ ላሃ ዎዶና ዒጊጫዓኬ፤ ዎንቶ ጉቤ ኮሺ ጊንዖ ኔ ጊንዓንዳ። 25 ፑርቶ ዓሶ ዑፃ ዔራዎንቴ ሄላ ሜታሢና ባይሲንቶና «ታና ሄላንዳ።» ጌይ ኔ ዒጊጫዓኬ። 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ጉሙርቁንቶሢ ማዒ ፒሮና ኔ ዓርቁንቴዎጉዲ ኔና ካፓንዳ።

ዓሲና ዎላ ኮሺ ናንጊሢ

27 ኔ ማኣዳኒ ኮይሳ ዓሲም ኔ ዳንዳዔሢጉዴያ ኮሺ ባኣዚ ማዲሢፓ ጊንሢም ጌይ። 28 ሜታዴ ኔ ዓሺናሢ ሃኖ ኔ ማኣዳኒ ዳንዳዓያታዖ «ቃራኬ፥ ዚሮ» ጌይ ጌይ ሃንቴሲ ዒዛ ላቢሲ። 29 ኔና ጉሙርቂ ኔ ኮይላ ናንጋ ኔ ዓሺናሢ ዳንጌና ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊ። 30 ዓይጎዎ ፑርታ ማዲባኣ ዓሲ ዔኤቢ ማዲባኣንቴ ዎጌና ዓይሢሲ። 31 ጌኖ ማዳ ዓሶ ቁኢሪ፤ ሃሣ ዔያታ ማዳ ጌኖ ማዳ ጎይፃ ማዲ። 32 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ማዳ ዓሶ ዒዒፃ፤ ዒኖ ፒዜዞንሢም ጋዓንቴ ፔኤኮ ዒና ዓኣ ባኮ ዒዚ ፔጋሲ ኬኤዛ። 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ማዳ ዓሶ ማኣሪ ጋዳማ ዳካ፤ ኮዦ ዓሶ ማኣሮ ጋዓንቴ ዓንጅ። 34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦሢ ዓማላ ዓሶ ቶኣቻ፤ ሹሌዔ ዓሶ ጋዓንቴ ቦንቸሳ። 35 ዔራ ማዔ ዓሳ ኮሺ ቦንቸ ዴንቃንዳ፤ ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ዳውሲንታንዳ።

4

ዔራቶፓ ጳዳ ባኣዚ

1 ታ ናይዮቴ! ዒንሢ ዓደንሢኮ ዘሮ ዎይዙዎቴ፤ ኮሺ ዒናፓ ዎይዙዎቴ፤ ማሊ ጳቂሥሢና ዒንሢ ዴንቃንዳ። 2 ታኣኒ ዒንሢ ዔርዛ ዔርዚፃ ኮሺ ማዔሢሮ ቁል ጌይ። 3 ታኣኒ ታ ዓዶና ዎላ

3:34 3:34 ያይ. 4:6፤ 1ጳፂ. 5:5።

ዳካ ናይ ዓኣዖ ናንጌይ፤ ታ ዒንደኮዋ ታ ፔቴኬ። 4 ዒማና ታ ዓዴ ታና ሂዚ ጌይ ዔርዛኬ፡- «ታ ኬኤዛ ባኮ ጉቤ ኔ ዒና ዓርቄ፤ ታኣኮ ዓይሂዖዎ ማዲ ኩንሂ፤ ሽምፔና ኔ ናንጋንዳይ። 5 ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሂና ዴንቃኒ ዶዴ፤ ታ ኔና ጋዓ ባኮ ዋሊ፣ ሃሃ ቁል ጌይ፡፡ 6 ዔራቶ ሃሺ፣ ዒዛ ኔና ካፓንዳይ፤ ዒዛ ናሽኬ፤ ሜቶ ቢያይዳ፣ ኔና ዓይሳንዳይ። 7 ዔራቶ ቢያይዳ፣ ዑሣ ማዔሂር ዒዛ ሚኢሽ ማሂ ዛጌ፤ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ኔና ጨገሻያ ማዔቴያ ማሊ ጳቂሥሂ ዴንቃኒ ዶዴ። 8 ዔራቶ ቦንቸ፤ ዒዛ ኔና ዴግ ዴገዳንዳይ፤ ዶዴሺ ኔ ዒዛ ዓርቄቴ ኔና ቦንቸሳንዳይ። 9 ቦንቸር ቶኦካ ዓጎ ባኮ ኔና ዒዛ ዓገሲሳንዳይ፤ ሃሃ ሚዛጲ ማዔ ካኣቶ ቶኦካ ዓጎ ባኮዎ ኔኤም ዒንጋንዳይ።»

10 ታ ናዓሂዮ! ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ዋይዜ፤ ናንጎ ለዔ ኔኤኮ ያደቃንዳይ። 11 ኔና ታኣኒ ዔራቶ ጎይሂ ዳቄይ፤ ፒዜ ጎይሂ ታ ኔና ዔኪ ዓኣዴይ። 12 ዔራቶና ኔ ሃንቴቴ ታኣካ ኔኤኮ ቃዚንታዒኬ፤ ኔ ጳሽኬቴያ ዲቁንታዓኬ። 13 ኔ ዔሬ ዔራታ ሽምፔ ኔኤም ዒንጋሂር ዶዴሺ ዓርቄ፤ ሃሺ፣ ኮሺ ዛገ ካፔ። 14 ፑርቶ ዓጎ ዓኣዳ ጎይዖና ዓኣዲ፣ ማዲ ጎይዖ ማዲ፡፡ 15 ዒኢ፣ ሽኢኬ፤ ዒኢና ሃንቴ፣ ዩያ፣ ሃኪ ኔ ጎይሂና ዓኣዴ። 16 ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣንቴ ዔያቶኮ ሃውሽ ባኣሴ፤ ዓሲዳ ሜቶ ዔያታ ሄሊሲባኣቴ ዋንቶ ጉቤ ገንዓባኣያ ዔያታ ዋርቃይ። 17 ዋይዚ ዒጂሂና ጌይ ማዶና ዔያቶኮ ሙኡዚና ዑሺናጉዴያኬ።

18 ኮፑ ዓሶኮ ጎይዮ፡- ካሪሂ ፖዔጉዲኬ፤ ሮኦር ፖዓ ጉቤ ፖዓንዳያ ሄላንዳኣና ዩይ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዓኣዴይ። 19 ፑርቶ ዓሶ ጎይዮ ጋዓንቴ ሻኔ ዲሚጉዲኬ፤ ዔያታ ሎኦማኔ፤ ዔያቶ ሎንሄ ባካ ዓይጎታቴያ ዔያታ ዔሩዋሴ።

20 ታ ናዓሂዮ! ታ ጋዓሂ ዒና ዔኪ ዋይዜ፤ ታ ኬኤዛ ባኮዎ ዘቲ ጌይ ኮሺ ዋይዜ። 21 ኔኤኮ ዓኣፓ፣ ዔያቶ ሺኢሺ፣ ኔ ዒና ዔያቶ ዓርቄ ካፔ። 22 ዩያታ ዔያቶ ማሊ ጳቂሥዘንሂም ናንገ ዒንጋይ፤ ዑዖዎ ኔኤኮ ማሃንዳይ። 23 ዒኔ ናንገኮ ካራ ማዔሂር ዒኖ ኔኤኮ ቢያ ባኣዚዳ፣ ባሽ ማሂ ዛገ ካፔ። 24 ፑርታ ጌኤሲ ኔ ዳንጋ፣ ኬሲ፣ ሉኡዙዋና ጌሽሂና ኔኤ፣ ሃኪሴ። 25 ዓኣ፣ ኔኤኮ ፒዜ ዛጎንጎ፤ ሻውላ ሚዛቃ ጎውዋያ ሴካ ቤርቲም ዛጌ። 26 ቶካ ኔኤኮ ፒዜ ጎይሂ ሃንቶንጎ፤ ኔ ሃንታ ጎይዮ ቢያ ኔኤም ገኢጋንዳይ። 27 ኔ ዴንዳ ጎይዮ ሚዛቄ፣ ሻውላ ጌይሲ፣ ፑርታ ባኣዚ ባንሂ ዓኣዲሂ፣ ቶኮ ኔኤኮ ማሂ።

4:26 4:26 ዔ.ብ. 12:13።

5

ዘኦሰካ ኮኦሚሢዳፓ ሃኪሢ ዛላ

1 ታ ናዓሢዮ! ታ ኔኤም ከኤዛ ዔራቶና ማሊ ጳቂሢዮና ኮሺ ዒናፓ ዋይዜ። 2 ዬያ ኔ ማጳቲ ጳቂሢ ዔራያ ኔ ማዓንዳኔ፤ ጌኤዛ ኔኤኮ ዔራቶ ዓኣያ ማዔሢ ፔጋሲ ዳዋንዳኔ። 3 ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦሊኮ ሙሱራ ያሎሊ ዔኤሲ ያዳያ ማላኔ፤ ጌኤዛ ዒዛኮ ዛይቶ ቲዛፓ ባሺ ሺኢታያከ። 4 ጋፒንፃ ጋዓንቴ ዒዛ ዋላንጋጉዲ ጫንቃያና ለምዖ ዛላ ዓጩ ማዔ ጩንቻ ዓፓሮጉዲ ቲቃያከ። 5 ጎይፃ ዒዛሲ ሃይቢ ባንሢ ዔኪ ሄሊሳያ፤ ዒዛ ሄርቃ ፔቴ ፔቴ ታኣካ ሃይቄ ዓሶ ዓጮ ባንሢ ዔኪ ዴንዳያከ። 6 ናንጊ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይፃ ባንሢ ዴንዳዋሴ፤ ጉሪ ዒዛ ዣዣኣላኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዣኣሊያ ዒዛ ዔራዋሴ።

7 ታ ናዓሢዮ! ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮፓ ሃኪፖ። 8 ዬኖጉዴ ላኦሎፓ ሃከ፤ ዒዛ ማኣር ካሮ ባንሢታፃ ዑከፖ። 9 ኔ ያዲዲባኣቴ፡- ኔኤኮ ዓኣ ሶንቾ ሜሌ ዓሲ ዔካንዳኔ፤ ሃጊ ኔ ዴጌ ዓኣፃ ፑርታ ዓሲ ኩሽካ ሃይቃንዳኔ፤ 10 ቆሎ ኔኤኮ ቢያ ፃንጎ ዓሲ ዔካንዳኔ፤ ኔ ላቤ ባካ ሜሌ ዓሲም ማዓንዳኔ። 11 ዑፃ ኔኤኮ ሙይንቴ ጋፓንዳሢሮ ሃይቃኒ ኔ ሳዛ ጋሽካንዳኔ፤ 12 ኔ ዒማና፡- «ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ታ ዋይዘባኣሢና ዓሲ ጎራ ጎሪ ፔቴታፃ ታ ዔኪባኣሢ ዓይጎሮዳይ! 13 ታና ዔርዛ ዓሳ ጋዓ ባኮ ታ ዋይዛኒ ኮዒባኣሴ፤ ዔያቶኮ ዘርዋ ታ ዔኪባኣሴ። 14 ዬያሮ ዴራ ቡኪንታ ጳኦኮይዳ ባይሲንታ ባንሢ ሄላኒ ታ ዑከኔ» ጋዓንዳኔ።

ማቾ ናሽኪሢ ዛላ

15 ኔ ቦኦከ ዔቶ ዋኣፃና ዓልቃ ዋኣፃናፓ ኔ ዑሽኪ ዴኤቦ ዛኣራሢጉዲ ኔ ማቾም ጉሙርቂንታያ ማዒ ዒዛ ሌሊ ናሽኪሢና ዋዛዳያ ማዔ። 16 ላኦሊ ጌዔሢ ጉቤ ዑሽካ ዓልቃ ዋኣሢ ማዒፖ። 17 ኔኤኒ ቦኦከ ዔቶ ዋኣፃና ዓልቃ ዋኣፃ ኔኤኮ ዋላ ዲይ ዑሽካ ዓሲባኣያ ኔኤር ሌሊ ማፃንጎ። 18 ዬያሮ ዴጋቶና ዓኣፃ ኔ ዔኬ ማቻ ቃራ ዓልቃ ዋኣሢ ማዔሢሮ ኔኤም ዓንጂንቶንጎ፤ ዒዛና ዋላ ዋዛዴ። 19 ዒዛ ናሻ ዋይሊ፤ ሃሢ ጊንሢ ሚዛጲ ጌንፃ ኔኤም ማፃንጎ፤ ዒዛኮ ሚዛጲማ ቢያ ዋዴ ኔና ዋዛሳያ ማፃንጎ፤ ሃሢ ዒዛኮ ናሹምና ቢያ ዋዴ ዋዛዴ። 20 ታ ናዓሢዮ! ዘኦዛ ኮኦማ ላኦሎና ኔ ዓይጋ ዲዒንቴ ዒውታይ? ሜሌ ዓሲ ላኦሊና ዋላ ኔ ዓይጋ ላሃይ? 21 ያኦሲ ዓሲ ማዳ ባኣዚ ቢያ ዛዛጋኔ፤ ሃሢ ዓኣዳ ጎይፃዋ ቢያ ዴንቃኔ። 22 ጎሜ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቲማ ፒሪ ዓርቃኔ፤ ፔኤኮ ጎሞ ሱዘና ዒ ማርታኔ።

23 ቢያገገ ዑሣ ማዕ ዔኤያቶና ጎይያ ፔኤኮ ዳባኔ፤ ፔና ዓርቂ ካገኒ ዳንዳያ ባሽጎታገ ዔቁያና ሃይቃኔ።

6

ሜሌ ዓሲም ጋሌ ጨገሢ ዛላ ላቶና ላቲሢ

1 ታ ናዓሢዮ! ፔኤኮ ጋሎ ጨገኒ ዳንዳዒባኣ ዓሲም ዒዛ ዛሎ ኔ ጨገኒ ጫኣቂ፥ ኔ ጌሰቲ ጌኤዞና ፒሮጉዲ ኔ ዓርቂንቲቲ፥ 2 ኔ ጫኣቂ ጫኣቁሞናኣ ዓዲንቲያ ማዕቲ፥ 3 ታ ናዓሢዮ! ዬያ ዓሢኮ ቢታንቶ ዴማ ኔ ጌሌኔ፤ ዬያሮ ዒዛ ዴማገ ኔ ኬሰካኒ ኮዔቲ ሩኡሪና ዒዛ ኮይላ ዴንዲ፥ ኔ ዋኣሶ ማዕሢ ዒ ሃሻንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቁ። 4 ዬያይዲዎ ላሂገ፤ ገንዓኣ ኔና ዓርቆገ። 5 ጌንዓ ኬሞ ዓሲዳገ፥ ካፒያኣ ፒሮይዳገ ቶላሢጉዲ ኔኤኒያ ኔና ዓውሴ።

ቤልፀሞ

6 ኔኤኒ ሃይ ቤልፀሢ ዓንካ ዓኣ ቤሲ ዴንዲ ዒዛ ማዳ ባኮ ዛገ ዔራቶ ዔከ። 7 ዓንኮ ዔከ ዓኣዳ ሱኡጌንታ ዎይሣያንታ ባኣሴ፤ 8 ጋዓንቲ ዔያታ ፔኤኮ ሙዎ ያጎያና ቡኩሳኔ፤ ሃኣካ ካፄ ዎዶናኣ ዔያቶም ኮይላ ሙዎ ዔያታ ቡኩሳኔ። 9 ዓካሪ ሃይ ኔ ቤልፀሢ! ኔ ላሃሢ ዎማ ሃላንዳኣናዳይ? ገንዓሰካገ ኔ ጳጫንዳሢ ዓይዴዳይ? 10 «ዳካ ታ ላሂ፥ ገንዓንዳኔ፤ ኩጮና ማዶ ሃሺ ዳካ ታ ሃውሻንዳኔ» ኔኤኒ ጌዒ፥ 11 ሃገ ኔ ላሂ ቤዛ ዓኣንቲ ማንቃቶና ዔኤቢኮ ባይቂሢ ያልዚ ዓንጋሞ ቱኡቲ ሱላጉዲ ኔ ዔሩዋንቲ ገዳ ሙካንዳኔ።

ሉኡዙሞና ዓሲ ጌሻ ዓሲ

12 ገሡዎ ዓሲና ፑርታ ዓሲና ቢያ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ጌኤሲ ዲዲ ሸራኔ። 13 ዒዚ ጌሸሢና ዓኣፒ ዎዳኔ፤ ቶኪናኣ ዳዋኔ፤ ፔ ኩጮናኣ ኬኤላሲ ዳዋኔ። 14 ቢያ ዎዴ ፔኤኮ ዎቦ ማሊያና ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማላኔ፤ ሃሃ ቢያ ዎዴ ዑራ ማካኔ። 15 ዬያሮ ዒ ዔሩዋንቲ ባይሲንታ ዒዛ ሃላንዳኔ፤ ዳቃኒ ዒ ዳንዳዑዎ ጎይሢና ዓኣፒ ገኢ ጳማጉዴያና ጋፒ ዒ ባይቃንዳኔ።

ያኣሲ ዒፃ ላንካይ ባኣዚ

16 ናንገናናንጋ ጎዳዒፃ ላሆ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ላሆ ሌሊቱዋንቲ ዒዚ ዒፃ ባካ ላንካይኬ፤ ላንካሳዙ ዒዚ ዒናገ ዒፃኔ፤ ዬንሢ ሃካገ ዴማ ገይዲንታዞንሢከ።

17 ቦሃሢና ዛጋ ዓኣፒ ሉኡዙሞ ጌሰታ ዒንዲርሲ

ጌኤሽ ዓሲ ዎዳ ኩቸ

18 ቸርታ ማሊሢ ማላ ዒኔ

ቸርቱሞ ባንሢ ጳሽካኒ ሩኡራ ቶኪ

19 ሉኡዙሞይዳ ሉኡዙሞ ቃሲ ቃሲ ከኤዛ ማርካና

ዎሊኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ባኣካ ዑራ ማዢሲሳ ዓሲናኬ።

ዘኦሰካ ኮኦሚሢዳፓ ሃኪሢ

20 ታ ናዓሢዮ! ኔ ዓዶኮ ዓይሢዎ ማዲ ኩንሢ፤ ኔ ዒንዳ ኔና ዔርዜ ባኮ ፔቲታዎ ሃሺፖ። 21 ዔያቶኮ ዳምቦ ጎይዎ ቢያ ዎዳ ሃንቲ፤ ዔያታ ጌዔ ባኮ ቢያ ዎዳ ካፔ፤ 22 ዔያታ ኔና ዔርዜ ባካ ኔ ዓኣዳ ጎይዎ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳ፤ ዋንቶ ኔ ላሃኣና ኔና ካፓንዳ፤ ርኣሮዋ ኔና ዘራንዳ፤። 23 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢዎ ጾምፔጉዲ፤ ዒ ዔርዛ ባካኣ ፖዒጉዲ ኔኤም ፖዒንዳ፤ ዒዛኮ ጎሪ ዘሮ ዘራ ዎማይዲ ኔ ናንጋኒ ዳንዳዒያ ኔና ዔርዛንዳ፤። 24 ቸርቶ ላኣሎይዳፓ ኔ ሃካንዳጉዲና ማሌ ዓሶ ላኣሎኮ ዳቢሳ ጌኤዘይዳፓ ኔ ካፒንታንዳጉዲ ኔና ማኣዳንዳ፤። 25 ዔያቶኮ ሚዛጵሞ ዛጊ ዓፃዲ፤ ዓኣፖ ዔያታ ዎዳሢና ጌሺንቲ ዔውቲ፤። 26 ፔቲ ዓቲንቄ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኣሊ ፔቲ ካሢ ሻንቆ ሚኢሺና ዴንቃኒ ዳንዳዒ፤ ማሌ ዓሲ ላኣሊና ዘኦሰካ ኮኦሚሢ ጋዓንቲ ሹምፔ ጨጊሲሳ፤።

27 ቶኪ ባኣካ ታሚ ዓርቂ ማኣዓ ሙይንቱዋንቲ ቶላ ዓሲ ዓኣ?

28 ሃሣ ታሚ ቁንሢ ሄርቂ ዴንዳዎ ቶኪ ሚቸንቱዋ ዓሲ ዓኣ? 29 ማሌ ዓሲ ላኣሊና ላሃ ዓሲ ዬያጉዲኬ፤ ማሌ ዓሲ ላኣሊና ካኣማይ ማቶ ሄሎዎዎ ዓቱዋሴ፤ 30 ዉሲ ናይዲንታዎ ካሣ ዉኡቄቲ ዓሲ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚቱዋሴ። 31 ዒ ዓርቂንቱም ዒዛኮ ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቸሳያ ማዔቲያ ላንካይ ጳንጩ ማሂ ዒዚ ጨጨጋንዳ፤።

32 ዓሲ ላኣሊና ላሃሢ ጋዓንቲ ዒና ባይቄ ዓሲኬ፤ ሹምፓሢ ፔኤኮ ዒ ጉሪ ባይዛንዳ፤። 33 ዳውሲንቲና ጳዲና ዒዛ ሄላንዳ፤ ቢያ ዎዳ ቦርሲንቲ ጎይሣ ዒ ናንጋንዳ፤። 34 ዬኖ ላኣሌሎ ዓኒኮ «ታጊዳፓ ማሌም ማዓኒ ኮይሱዋሴ» ጋዓ ዳጎ ዔቂሳንዳ፤ ዒ ኮሞ ዔካ ዎዶና ዬያ ዓሢም ሚጨንቲንዲዋሴ። 35 ዓይጎጉዴ ዳቦዋ ዒ ዔካኒ ኮዒንዲዋሴ፤ ዒዛም ዒንጎ ባኮኮ ሚርጉማ ዳጎ ዒዛኮ ሺሚሱዋሴ።

7

ጉሙርቂንቱዋ ማቾ

1 ታ ናዓሢዮ! ቃኣሎ ታኣኮ ካፔ፤ ታኣኮ ዓይሢዎዎ ኔ ዒና ዓርቂ።

2 ሹምፔና ናንጋኒ ታ ዓይሢዎ ካፔ፤ ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ቢያ ዓኣፖኮ

ኔኤኮ ካርዖማጉዲ ዛገ ካፔ፤ 3 ኬኤሎይዳ ዓኣ ዠኢራሢሣጉዲ ካፔ፤ ኔኤኮ ዒኖ ሳሌደይዳ ባይቁዋ ጎይሢ ፃኣፔ። 4 ዔራቶ ኔኤኮ ጌርጉዲ፥ ማሊ ጸቂሥሢያ ዑኩ ዒጊኒጉዲ ማሢ ፓይዴ። 5 ዩንሢ ባኮንሢ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሎፓ ኔ ሃካንዳጉዲና ማሌ ዓሶ ላኣሎኮ ደቢሳ ጌኤዘይዳፓ ኔ ካፒንታንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሊኮ ጌሺሢ

6 ፔቴ ኬሊ ታ ማኣሮኮ ፑልቶ ካርና ሴካ ዙሎ ታ ዛጋንቴ፤ 7 ዔራቶ ፓጩ ዓሶ ባኣካፓ ዴጌሰኬንሢ ታኣም ጴዳኔ፤ ዩያቶ ባኣካፓ ፔቴ ዒናባኣ ዴጌሰኬን ታ ዴንቄኔ። 8 ፔቴ ላኣሊሰኬና ናንጋ ማኣሪኮ ኮይላ ጎይፃ ቃሳዳ ካርና ዒ ዓኣዳኔ፤ ዒዚ ዒዘኮ ማኣር ባንዖና ዴንዳኔ። 9 ዩያ ዒዚ ማዳሢ ዓባ ጌሌም ሳዓ ሃባርታንቴኬ፤ 10 ዩካፓ ላኣሌላ ኬሰካዖ ዴጌሢ ዴንቄኔ፤ ዒዛ ማኣዔ ጎይፃ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኣሊ ማዔሢ ዔርዛያኬ፤ ዒዘኮ ዓሲ ደቢሻንዳ ማሊሢያ ዓኣኔ። 11 ዒዛ ዒጊቹዋ ባኣያ፥ ጫርሺ ላኣሊኬ፤ ዒዘኮ ማኣር ዴይፃ ዒዛ ዋዛሱዋኣሢር ቢያ ዋዴ ሃንቲ ሺራኔ፤ 12 ጎይፃ ቃሳዳ ካርንታ ጎይፃንታይዳ፤ ሃሃ ቦኣካ ጸኣካይዳኣ ዔቂ ዔቂ ካፓኔ። 13 ዩያ ዴጌሢ ዒዛ ኮንቂ ዓርቂ ሄርቄኔ፤ ዩካፓ ቦርሲንቲ ባኣያና ሂዚ ዒዛ ጌዔኔ፡- 14 «ታኣኒ ፔቴዋና ዒንጎ ዒንገሢ ያኦሲም ዒንጋኔ፤ ሃኖ ታኣኮ ናኣቢ ታ ዒንጋያኬ፤ 15 ዩያር ታ ኔና ዔካኒ ሃይካ ኬሰኬኔ፤ ታ ኔና ኮሺ ኮዒ፥ ሃይሾ ታ ዴንቄኔ! 16 ጌብፃ ዓጮይዳፓ ሙኬ ማዛጸ ዓንሃሎ ሻኣላ ታ ሂኣሄኔ። 17 ኬርቤንታ ዓልሙኔንታ ቄሪፓ ጌይንታ ሳውቃ ባኮንታይዳፓ ኮሺንቲ ሳውዋ ባኮ ታ ፑኡኬኔ። 18 ዩያር ሃኒ ሙኬ፥ ዒባኒ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ኑ ዋላ ናሹዋና ዋዛዶም፤ ኑ ዋሊ ኮንቄያ ዋዛዶም! 19 ታኣኮ ዓኒ ማኣራ ባኣሴ፤ ዒዚ ሃኬ ዓጪ ዓኣዳኔ፤ 20 ሚርጌ ሚኢሽ ዒ ዔኪ ዓኣዳሢር ለምዖ ቃልሾ ኬሊ ጋርካ ዒ ማዓካኔ።» 21 ሃዚ ጌይ ኮሸካ ጌኤሲና ዒዛ ማዠሲኔ፤ ሸኢቹ ዑኡሲናኣ ዒዛ ዒዛ ጌሼኔ። 22 ጌማይ ሹከንታ ቤሲ ዒሺንቲ ዴንዳሢሣጉዲ፥ ደቆሲያኣ ሩኡሪ ፐሮይዳ ጌላሢሣጉዲ ቤዘማና ዒ ዒዛ ገንፃ ዴንዳኔ፤ 23 ሂኢሽ ጎጲ ዴካሢሣጉዲ ማዔኔ፤ ፐሮይዳ ጌላ ካፒያኣ ዒ ማዔኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓኣና ሹምፓሢ ዒዛኮ ሜቶይዳ ኬዳኒ ዑኬሢ ዒ ዔሪባኣሴ።

24 ዓካራ፡- ታ ናዓሢዮ! ሂንዳ ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ዒና ዔኪ ዋይዜ፤ 25 ዩኖጉዴ ላኣሎና ዒና ኔኤኮ ጌሺንቲ ዔውቶፓ፤ ዒዛ ጎይፃ ሃንቲ ደቢንቲ። 26 ዒዛ ሚርጌ ዓሲኮ ባይሲንታ ካራ ማዔኔ፤ ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ዒዛና ዴዒንቲ ባይቄኔ። 27 ዒዛ ማኣር ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይፃ፡- ሃይቢና ዴኡፐና ባንሢ ዔኪ ኬይሳ ዳልጊ ጎይሢኬ።

8

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤሊሢ

- 1 ዋይዙዋቴ! ዔራቶ ዔኤሊንታኔ፤
ማሊ ጳቂሥሢያ ዑኡዞ ፔኤኮ ዋይዚሳኔ።
- 2 ጎይዖ ኮይላ ዓኣ ጌሚርና
ጎይዖ ዋላ ካኣማ ካኣማ ካራኣ ዔቃኔ፤
- 3 ካታሞ ጌሎ ካራ ዔቂ ሂዚ ጌይ ዔዛ ዔኤሊንታኔ፡-
- 4 «ዓሲዮቴ! ዒንሢና ቢያ ታ ዔኤላኔ፤
ዓሲ ዜርሢ ቢያ ታ ዔኤላኔ፤
- 5 ዒንሢ ዔራቶባኣ ዓሳ፣ ዔራቶ ዴንቃኒ ኮዑዋቴ፤
ዒንሢ ዔኤዮ ዓሳ፣ ማሊ ጳቂሥሢ ሚኢሺ ማሁዋቴ።
- 6 ታ ዒንሢሞ ኮኤዛ ጴኤፒ ባኣዚ ዓኣሢር ዋይዙዋቴ፤
ታ ጳንጋፓ ፒዜ ባኣዚ ኮሰካኔ።
- 7 ታኣኒ ጎኔ ማዔ ባኣዚ ኮኤዛኔ፤
ፑርቱሞ ታ ኮራ ዒዲንቴ ባኣዚኮ።
- 8 ታኣኒ ኮኤዛ ባካ ቢያ ጎኔኮ፤
ዋቦ፤ ገንሣ ሃሣ ዲ ዲንቴያቱዋሴ።
- 9 ማሊ ጳቂሥሢ ዓኣ ዓሲሞ ቢያ ባካ ፔጋኣኮ፤
ዔራቶ ዓኣ ዓሲማኣ ፒዜ ማዒ ዴዳኔ።
- 10 ቢራይዳፓ ባሺ ታ ዘር ዶኦሩዋቴ፤
ጌኤሺ ዋርቄይዳፓ ባሺ ዔራቶ ዶኦሩዋቴ።»
- 11 «ታኣኒ፣ ዔራቶ ሚዛጳ ሹጫፓ ባሺ ማዔሢር
ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሢ ዓፃዴቴ ታኣና ዋላ ሄካንዳይ ፔቴታዖ
ባኣሴ።
- 12 ታና፣ ዔራቶኮ ማሊ ጳቂሥሢ ዓኣኔ፤
ዔራቶና ፒዜ ጌሰቲሢና ታኣርኮ።
- 13 ፑርታ ባኣዚ ዒዲሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪሢኮ፤
ታኣኒ ዖቶርሙሞና ሄርሺንቴና ዒዒፃኔ፤
ፑርታ ጎይሢና ዋቦ ጌኤሲና ታ ናሽኩዋሴ።
- 14 ዘርና ኮሺ ዔራቶና ታጊዳፓ ዴዳኔ፤
ማሊ ጳቂሥሢና ዶዶሞና ታኣርኮ።
- 15 ታ ዋልቄና ካኣታ ዋይሣኔ፤
ሱኡጎ ማዒ ዶኦሪንቴ ዓሳ ፒዜ ዳሞቤ ጊኢጊሻኔ።
- 16 ታ ማኣዴሞ ሱኡጋ ዋይሣኔ፤
ሃሣ ዖሎ ዓሶ ሱኡጋኣ ዓጮ ዋይሣኔ።

8:3 8:3 ኮኦኪ. 1:20-21።

- 17 ታኣኒ ታና ናሽካዞንሢ ናናሽካኔ፤
ታና ኮባዞንሢ ዴንቃንዳኔ።
- 18 ዖርጎቹሞና ቦንቾና ታ ኮይላ ባኣኔ፤
ጋፑሞ ቆሎና ዲጨሢሢና ታኣሮኬ።
- 19 ታጊዳፓ ቢንሢ ዴንቃ ባካ፡-
ጌኤሽ ሞርቄና ሽኤሽ ጊኢጊሾና ቢራናፓኣ ባሻያኬ።
- 20 ታ ጎይፃ ፃሉሞ ጎይሢኬ፤
ታ ሃንታሢ ፒዜ ሞጌ ጎይሢኬ።
- 21 ታና ናሽካዞንሢሞ ቆሎ ታ ቢንጋንዳኔ፤
ማኣሮ ታ ዔያቶኮ ዖርጎቹሞና ኩንሣንዳኔ።»

- 22 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ታና ማዜኔ፤
ሚና ባባርቃፃ ቢዛ ማዶኮ ታና ቤርቲ ማሄኔ።
- 23 ሳባ ማዢንታንዳሢኮ ቤርታ
ሚርጌ ሞዴኮሞ ቤርታ ታ ዶኦሪንቴኔ።
- 24 ባልቃ ሞኣፃ ባልቃንዳሢኮ
ዴኤፖ ባዞ ሞኣፃኣ ጴዳንዳሢኮ ቤርታ ታ ሾይንቴኔ።
- 25 ዲኮና ጌሜሮና ማዢንታንዳሢኮ ቤርታ ታ ሾይንቴኔ።
- 26 ያኦሲ ሳፃ ቢያ ማዢንዳሢኮ ቤርታ
ሃሣ ጊንሣ ቤርታ ሳ ባጫታፃ ማዢንታንዳሢኮ ቤርታ ታ
ሾይንቴኔ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮ ዴጊዲ ሚጨፍ ሞዶና
ሳፃኮ ዑፃ ባኣ ጉሮ ቤዞሞ ዴኤፖ ባዞኮ ዑፃ ማሂ ጊኢጊሾ
ሞዶና
ታኣኒ ቢኢካ ቢዛና ሞላኬ።
- 28 ሻኣሮ ሳፃኮ ዑፃ ጉሮ ቤዞ ቢ ጌሣ ሞዶና
ዴኤፖ ባዞኮ ባልቃ ካሮ ቡሌ ሞዶና
- 29 ባዞ ሞኣፃ ዔያቶሞ ጌይንቴ ቤዛፓ ዑሣ
ሌካ ዴግ ጎዑሞጉዲ ቢ ባይሣ ሞዶና
ሳፃኮ ባይፃ ካሮ ቢ ዶዲሽ ማዜ ሞዶና
ታኣኒ ቢኢካ ቢዛና ሞላኬ።
- 30 ቢማና ታኣኒ ዔርቲ ማዳ ባሲ ማቢ ቢዛና ሞላ ባኣኔ፤
ቢያ ኬሊ ታ ቢዛ ሞዛሳኔ፤
ታኣኒያ ቢዛ ቤርታ ሞዛዳኔ።
- 31 ቢዚ ማዜ ባጮሮ ታ ሞዛዳኔ፤
ባሲ ዜርፖሮሞ ታ ኮኣማኔ።»

- 32 «ታ ናይዮቴ! ዋይዙዋቴ፤
ታ ጎይያ ሃንታዞንሢ ዋዋዛዳኔ።
- 33 ታ ዘራ ዘሮ ማሊ ጳቂሠዋቴ፤
ጨንጫ ማዑዋቴ፣ ቁል ጌይፖቴ።
- 34 ታአም ዋይዛሢ
ቢያ ዋዳ ታ ካርይዳ ዶዲ ጳዳሢ
ታ ማአሪ ጌሎ ካሮ ኮይላ ታና ካፓ ዓሢ ዓንጂንቴያኩ።
- 35 ታና ዴንቃሢ፣ ሹምፖ ዴንቃኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓኣ ቦንቺንቴ ዴንቃንዳኔ።
- 36 ታና ዴንቁዋ ዓቴሢ ፔጊዳ ሜቶ ዔኪ ዩዓኔ፤
ታና ዒፃሢ ሃይቢ ናሽካኔ።»

9

ጨንጫምና ዔኤያቶና

1 ዔራቶ ማአሪ ፔኤኮ ማገዜኔ፤ ዩያ ማአሮኮ ላንካይ ቱርቱሪ ዒዛ
ደቂኔ። 2 ዒዛ ሶቦሪ ሹኬኔ፤ ዓኣሢ ዋይኔ ዑሺያ ዓሌኔ፤ ሙኡዚያ
ጊኢጊሺኔ። 3 ዒዛም ማደ ማዳ ላኣላ ካታምኮ ዴጌ ቤዛ ዔቂ፡-
4 «ዒንሢ ሃያኮ ቤርታ ዔኤቢ ዛጊ ዔሪባኣ ዓሳ ቢያ ሃኒ ዩዑዋቴ!»
ጌይ ጌይ ዔኤላንዳጉዲ ዒዛ ዓይሣኔ፤ ዔኤዮ ዓሶም ዒዛ ሂዚ
ጋዓኔ፡- 5 «ዔኤዛይ፣ ሃኒ ዩይ ታ ጊኢጊሺ ሙዎ ሙዔ! ታ ዓሌ
ዋይና ዑዙዋ ዑሽኩ! 6 ዔራታ ፓጩ ዓሶይዳፓ ዲማዴ! ሹምፔና
ኔ ናንጋንዳኔ፤ ማሊ ጳቂሠሢ ጎይያማና ቤርቱም ዓኣዴ።» 7 ዎቶርቃ
ዓሲ ኔ ዘሬቴ ጫሽ ዔካንዳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ኔ ጎሪ ዘሬቴ ሜታ ኔና
ሄላንዳኔ። 8 ዎቶርቃ ዓሲ ጎሪ ኔ ዘሬቴ ኔና ዒዒፃንዳኔ፤ ዔራ ዓሲ
ኔ ዩያይዳቴ ጋዓንቴ ኔና ናሽካንዳኔ። 9 ዔራ ዓሲም ኔ ዔራ ባኮ
ኬኤዜ፣ ባሽ ዔሮ ማዓንዳኔ፤ ኮሽ ዓሲማኣ ኬኤዚ ዔርዜ፣ ዒ
ዔራቶ ቃሳንዳኔ።
10 ዔራቶኮ ቤርቱ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ፤ ዩያ ዲማዴሢ
ዔሪፃኣ ማሊ ጳቂሠሢኬ። 11 ታ ዛሎና ናንጋ ለዓ ኔኤኮ ዎደቃንዳኔ፤
ሹምፔና ኔ ናንጋንዳ ለዓኣ ኔኤም ቃሲንታንዳኔ። 12 ዔራቶ ኔኤኮ
ዓኣቶ ኔና ኔ ፓሣንዳኔ፤ ቦሢ ኔ ዓማላያ ማዔቴ ኔጊዳ ኔ ሜቶ ዔኪ
ዩዓንዳኔ።
13 ዔራቶ ባኣያ ማዒሢ ጉሪ ጌኤሲ ጌሰቴ ሺራያ፣ ፔቴታዎ
ዔኤቢ ዔራቃያ ዋይዚ ባይቁያ፤ ቦርሲንቴባኣ ላኣላጉዲ ማዒሢኬ።
14 ዒዛ ፔ ማአሮኮ ካራ፣ ሃንጎ ካታምኮ ዴጌ ቤዛይዳ ኬሰኪ

9:10 9:10 ዒዮ. 28:28፤ ዓይኡ. 111:10፤ ኮእኪ. 1:7።

ዴዓኔ፤ 15 ማዶ ፔኤኮ ፒዙሞና ማዲ ማዲ ጎይፆና ዓኣዳ ዓሶ ቢያ ሂዚ ጌይ ዒዛ ዔኤሊንታኔ፡- 16 «ሃይ ዒንሢ ዔራታ ፓጩ ዓሳ ታ ኮይላ ሃኒ ሙኩዋቴ!» ገንሣ ሃሣ ዔኤኖ ዓሢማኣ ዒዛ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- 17 «ዉኡቂ ዑሽኮ ዋኣሢ ዓዓኣፃኔ፤ ዓኣሽንቲ ሙዖ ካሣኣ ዋዋዛሳኔ።» 18 ዒዛ ዔኤሊ ዓሳ ቢያ ሃይቃያታሢና ሃይማ ሃላንዳኣና ዒዛ ማኣሪ ጌሌ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ዓጮ ከይሢ ዒዚ ዩይ ዔኤያሢ ዔሩዋሴ።

10

ሴሌሞኔ ከኤዜ ዲማ ዲማ ኮኦኪንሢ

- 1 ሃይ ሴሌሞኔ ከኤዜ ኮኦኪንሢኡ፡-
ዔራ ናይ ፔ ዓዶ ዋዛሳኔ፤
ዔኤያ ናይ ጋዓንቲ ፔ ዒንዶ ፆዳጎያ ማዓኔ።
- 2 ኮይሱዋ ካራና ጴዳ ቆሎ ፓሡዋያኤ፤
ፂሉሞ ጋዓንቲ ሽምፖ ሃይቢፓ ዓውሳኔ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሲ ናይዲሱዋሴ፤
ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቲ ዔያታ ማሊ ኮዓ ባኮ ዴንቂሱዋሴ።
- 4 ቤልፁሞ ዓሲ ማማንቂሳኔ፤
ዲዲ ማዲሢ ጋዓንቲ ፆርጎቻኔ።
- 5 ጨንጫ ዓሲ ሃኣኮ ፔኤኮ ዋዴና ቡኩሳኔ፤
ማኣሎ ቡር ዋዶና ላሃ ዓሲ ጋዓንቲ ዳውሲንታኔ።
- 6 ኮሺ ዓሲ ዓንጆ ዴንቃኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቲ ፔ ፑርቲሞ ኮሺ ጌኤሲና ካንቂ ዓኣቻኔ።
- 7 ፂሎ ዓሲኮ ሙካ ዋዶይዳ ከኤዚንታ ባካ ዓንጆሞ ማዓኔ፤
ፑርቶ ዓሶ ሱንፃ ጋዓንቲ ቤዘማና ዋሊንታኔ።
- 8 ጎኔና ዔራ ማዔ ዓሲ ዓይሢፆ ዔኤካኔ፤
ማሉዋፆ ጌኤሲ ጌሰታ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቲ ባይሲንታ ባንሢ
ዓኣዳኔ።
- 9 ቢያ ባኣዚና ጉሙርቂንታያ ማዓ ዓሲ ሂርጋባኣያ ናንጋኔ፤
ዋሶ ዓሶኮ ጋዓንቲ ዋሱሞ ናንጋ ፔጋዲ ጴዳኔ።
- 10 ዓሲ ከኤላሲ ሺሪሢ ሜቶ ዔኪ ሙካኔ፤
ፔጌና ጎሪ ከኤዚሢ ጋዓንቲ ኮሹሞ ዴንቂሳኔ።
- 11 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሽምፖኮ ካራኬ፤
ፑርታ ዓሲ ጌኤሲ ጋዓንቲ ፑርቲሞ ካንቂ ዓኣቻያኔ።
- 12 ዋሊ ዒዲሢ ዣሎ ማዣኔ፤
ናሹሞ ጋዓንቲ ዳቢንቲ ቢያ ዛጌፆ ዓቶሞ ጌይሳኔ።

10:12 10:12 ያይ. 5:20፤ 1ጴ፩. 4:8።

- 13 ዲናዳ ዓሲ ማሊ ዔኪ ጌሰታኔ።
ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶ ዔካኒ ኮይሳያኩ።
- 14 ዔሮ ዓሳ ዔያቶም ዳንዳዒንታ ጎይፆና ቢያ ዔራቶ ቡኩሳኔ፤
ዔኤዮ ዓሳ ጌሰታ ዎደና ጋዓንቴ ባይሲንታ ሙኪፃ ዓቱዎያኩ።
- 15 ፆርጎቹ ዓሲኮ ቆላ ዋርዲያ ማዒ ዒዛ ካፓኔ፤
ማንቆ ዓሲ ጋዓንቴ ማንቃታ ባይዛኔ።
- 16 ኮሺ ዓሲም ኮዡ ማዳ ናንጊ ዒንጋኔ፤
ጋዓንቴ ፑርታ ዓሲኮ ጎማ ሜቶ ዒዛይዳ ዔኪ ዬዓኔ።
- 17 ጎሪ ዘሮ ዘሮ ዔካ ዓሲ ናንጊ ጎይሢ ባንሢ ዓኣዳኔ፤
ፔ ደሲንቶ ዔራዋ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶይዳ ኬዳኔ።
- 18 ዓሲ ሸናዳ ዒሮ ፔኤኮ ዓኣቻ ዓሲ ሉኡዚኬ፤
ደንኮ ጌሰቲ ሺራ ዓሲ ዔኤያኩ።
- 19 ሚርጌ ጌኤሲዳ ደቢንቲ ባይቁዋሴ፤
ዬያሮ ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ሚርጌ ጌሰቱዋሴ።
- 20 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሸኤሺ ኮሸና ቢራ ዓንገጉዲኬ፤
ፑርታ ዓሲኮ ማሊሢ ጋዓንቴ ዔኤቢ ፓሡዋያኩ።
- 21 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሚርጌ ዓሲ ማኣዳያኩ፤
ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩሢና ሃይቃኔ።
- 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓንጃ ዓሲ ፆርጎቻኔ፤
ዓሲኮ ላቢ ማዲሢ ዬያይዳ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ።
- 23 ደቢንቲ ማዳ ማዳ ዎዛዲሢ ዔኤዮምኩ፤
ዲናዳ ዓሲ ዎዛዲሢ ዔራቶ ዴንቁሢናኩ።
- 24 ኮሺ ዓሲ ኮዓ ባኮ ዴንቃኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ሚርጌና ዔያታ ዒጊጩፍ ባካ ዔያቶ ሄላኔ።
- 25 ዓልጋሢ ዔቁ ዎደና ፑርቶ ዓሳ ፒፂንቲ ዴንዳኔ፤
ኮዡ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ደዲ ናንጋኔ።
- 26 ሶልኪ ባኣዚ ዓቹ፣ ጩቢ ዓኣፒ ማኣሳንሣሢጉዲ
ቤልፃ ዓሲያ ዒዛ ማዲሻሢም ዒማዲኩ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔጊጩሢ ናንጎ ሌፆ ፆደሳኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ናንጎ ሌዓ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቲ ሃይቃኔ።
- 28 ኮዡ ዓሳኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ዎዛ ባንሢ ዔያቶ ዔኪ ዴንዳኔ፤
ፑርቶ ዓሳኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ጋዓንቴ ጉሪ ማዒ ዓታኔ።
- 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፂሎ ዓሳኮ ጌቲማኩ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ዒ ባይዛኔ።
- 30 ኮሺ ዓሲ ቢያ ዎዴ ዓኣ ቤዛፓ ዓጊጹዋሴ፤
ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ሳይይዳ ናንጉዋሴ።
- 31 ኮሺ ዓሲ ዔራቶ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤

ዎሶ ባሕዚ ጌሰታ ዒንዲርሲ ጋዓንቴ ቲቁንታኔ።

32 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤዛ ገጊኢጋያኮ፤
ፑርታ ዓሲኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ዎሶኮ።

11

1 ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ጌሺ ሺራ ዓሶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃኔ፤
ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ፒዜ ማዳ ዓሶና ጋዓንቴ ዒዚ ዎዛዳኔ።

2 ዎቶርሙዎ ዳዳውሲሳኔ፤
ሺሌዑዎ ጋዓንቴ ዔራቶ ዳንቁሳኔ።

3 ጂሉዎ ዓርና ማዒ ፒዜ ዓሶ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
ጉሙርቁንቲዎ ዓሶ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዎቡማ ባይዛኔ።

4 ኔኤኒ ሃይቃኒ ዑኩ ከሎና ቆላ ኔኤኮ ኔና ፓሣዓኮ፤
ጂሉዎ ጋዓንቴ ሃይቢዳፓ ዓውሳኔ።

5 ኮሹዎ ኮሺ ዓሲኮ ናንጎ ፒዚሳኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ፑርቲዎና ሎኦማኔ።

6 ፒዜ ዓሲ ፔ ኮሹዎና ዳቃኔ፤
ጉሙርቁንቲዎ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛኮ ፑርቶ ማሊፃ ፒር ማዒ
ዒዛ ዓርቃኔ።

7 ፑርታ ዓሲ ሃይቃኣና ዒዛኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ዒዛና ዎላ ሃይቃኔ፤
ገንሣ ዒዚ ፔ ዎልቆና ሄርሺንታ ሄርሺንታኣ ዒዛና ዎላ
ባይቃኔ።

8 ጂሎ ዓሲ ማቶይዳፓ ዳቃኔ፤
ዬይ ሜታ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶ ሃላኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኩዎ ዓሳ ፔ ጌኤዛና ዓሲ ባይዛኔ፤
ጂሎ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶና ዳቃኔ።

10 ጂሎ ዓሶም ቢያ ባካ ገኢጋዛ ካታሞይዳ ዎዛ ማዓኔ።
ፑርቶ ዓሳ ሃይቃኣና ዒላሺሣ ሚርጋኔ።

11 ጎኔ ዓሳ ዓንጂንቴ ዓንጅ ዛሎና ካታማ ዲጪ ዲጪ ዳንዳኔ፤
ፑርቶ ዓሶኮ ፑርቶ ጌኤዛ ጋዓንቴ ባይሲንታይዳ ጌልዛኔ።

12 ቦሃ ጌሰቲ ዓሲ ዳውሲሳሣ
ማሊሣ ፓጩ ዓሲኮ፤
ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ጋዓንቴ ዚቲ ጋዓኔ።

13 ደንኮ ደንካ ዓሲ ጌኤሲ ዒና ዓርቁዎሴ፤
ጉሙርቁንታ ዓሲ ጋዓንቴ ዬያጉዴ ጌኤዛ ዒና ዓኣቲ ዓርቃኔ።

14 ዞራ ዓሲባኣ ካኣታ ሎሎማኔ፤
ሚርጌ ዞራ ዓሲ ዓኣ ካኣቶ ጋዓንቴ ሜታ ሄሉዎሴ።

15 ኔ ዔራዎ ዓሲኮ ጋሌ ጪጋኒ ዎኣሴ ማዔቴ

- ማቶይዳ ኔኤኒ ኬዳንዳኔ፤
- ጋዓንቴ ዋኣሶ ኔ ማዑዋ ዓቴቴ ኮሺ ኔኤም ማዓንዳኔ።
- 16 ሚጨንታ ኮሺ ላኣሊ ሰባንቸንታኔ፤
- ዎለቁና ፑርታ ማዳ ዓሲ ቆሎ ሌሊ ዳንቃኔ።
- 17 ሚጨንታ ዓሲ ኔኤኒ ማዔቴ ኔና ኔ ማኣዳኔ፤
- ጌኔ ማዳ ዓሲ ኔኤኒ ማዔቴ ኔና ኔ ማቶይዳ ዓጋኔ።
- 18 ፑርታ ዓሲ ዳንቃንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤
- ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኔ ማዳቴ
- ኔኤኮ ኮዦ ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ኔ ዳንቃንዳኔ።
- 19 ኮሺ ማዳ ዒናፓ ማዳ ዓሲ ሸምፔና ናንጋኔ፤
- ፑርቱሞ ማዳ ሺራ ዓሲ ጋዓንቴ ሃይቃኔ።
- 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒና ዎቦ ዓሶ ሻሻኣኪንታኔ፤
- ቦሃሳ ባኣዚባኣ ጎይሢና ዳንዳ ዓሶና ዎዛዳኔ።
- 21 ፑርቶ ዓሶ ጎኔና ማታ ሄለሢ ዓቴዎያኬ፤
- ኮዦ ዓሶ ዜርፃ ጋዓንቴ ማቶፓ ዳቃኔ።
- 22 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ሚዛጶ ላኣሌላ
- ዒዘኮ ሚዛጶማ ጉድንሢኮ ሲኢዳይዳ ዎርቄ ዳንደ
- ዓኣሥሢጉዲኬ።
- 23 ጁሎ ዓሶኮ ማሊፃ ኮሺና ኩማያኬ፤
- ፑርቶ ዓሶ ማሊፃ ጋዓንቴ ባይሲንታ ዔኪ ሙካኔ።
- 24 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኮሹሞና ሚኢሾ ፔኤኮ ዒንገ ላኣላኔ፤
- ጋዓንቴ ቆላ ዔያቶኮ ሚርገ ሚርገ ዓኣዳኔ፤
- ሃንጎ ዓሳ ሃሃ ፔኤኮ ሚኢሾ ዑሃ ዓኣዳ ዲኡዳዳኔ፤
- ጋዓንቴ ማንቁማ ዔያቶኮ ሚርገ ሚርገ ዳንዳኔ።
- 25 ኮሹሞና ዒንጋያ ማዔ፤ ኔኤኒ የርጎጨንዳኔ፤
- ማሌ ዓሶ ማኣዳ፤ ኔኤኒያ ማኣዳንታንዳኔ።
- 26 ቆኣዙሚ ጌሢ ዲቢ ሚኢሹም ሻንቻኒ ሃኣኮ ናቴ ጌሃ ዓሲ፥
- ዴራ ዒዛ ጋዳንቃያ ማዓኔ፤
- ጋዓንቴ ሃኣኮ ሰኣኮ ኬሳ ዓሢ
- ዴራ ጋላታያ ማዓኔ።
- 27 ኮሺ ባኣዚ ደዲ ኮሳሢ ኮሺ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ፤
- ፑርታ ባኣዚ ማዳሢ ጋዓንቴ ፑርታ ሄላንዳኔ።
- 28 ፔ ቆሎና ጉሙርቂንታ ዓሳ ዒላሺጉዲ ዲኢናኔ፤
- ጎኩሞ ዓኣ ዓሳ ጋዓንቴ ቱኮና ኮሺ ሚሢጉዲ ዓኣዓኔ።
- 29 ፔ ማኣርይዳ ዣሎ ማዦ ዓሲ
- ዬይ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤
- ዔኤዮ ዓሳ ቢያ ዎዴ ዔር ዓሶም ማዳያ ማዓኔ።

- 30 ጂሎ ዓሶኮ ማዳ ናንጊና ናንጊ ዴንቁሳኔ፤
 ዋይዚ ዒዲሢ ጋዓንቴ ሸምፖኮ ባይሲንታ ካራ ማዓኔ።
- 31 ኮዡ ዓሳ ሳይይዳ ዓኣዖ ኮዡ ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዴንቃኔ፤
 ፑርቶ ዓሶንታ ጎሞ ዓሶንታ ጋዓንቴ ሚርጌ ዶዲ ሜቶ ዔካኔ።

12

- 1 ዔራቶ ናሽካ ዓሲ ዳቢንቲዳፓ ዔሪ ማዓኒ ኮዓኔ፤
 ዞር ዒፃ ዓሲ ጋዓንቴ ዔኤያ ዓሲኬ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሲ ቦንቻኔ፤
 ፑርታ ማላሢ ዓኣ ዓሶ ጋዓንቴ ዒዚ ፑርታና ዋጋኔ።
- 3 ዓይጎ ዓሲ ማዔቴያ ፑርቲሞና ዶዲ ዔቃኒ ዳንዳዑሞሴ፤
 ጎኔ ዓሲኮ ፃጰ ዓገፁሞሴ።
- 4 ማሊ ጸቂሣ ላኣሌላ ዓኒኮ ቦንቻኬ፤
 ፔኤኮ ዓኒ ቦርሲጎ ላኣሌላ ጋዓንቴ ሜጌያ ቆዳጎ ሃርጌጉዲኬ፤
 ሃሣ ገንሣ ማታጎ ዒሶ ዶርፖጉዴያኬ።
- 5 ጎኔ ዓሲኮ ማላሢ ፒዜኬ፤
 ፑርቶ ዓሶኮ ዞራ ጋዓንቴ ጌሺሢኬ።
- 6 ፑርቶ ዓሳ ዓሲ ባይዛኒ ፔ ጌኤዞና ፒራኔ፤
 ፒዜ ዓሶኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ዳዳቂሻኔ።
- 7 ዋይዞ ዒፃ ዓሳ ሎኦሚ ቤሲ ባይቃኔ፤
 ኮዡ ዓሶኮ ሸይንታ ጋዓንቴ ዶዲ ናንጋኔ።
- 8 ዓሲ ፔኤኮ ዔራቶና ጋላቲንታኔ፤
 ማሊፃ ዋቦ ማዔ ዓሲ ጋዓንቴ ቶቶኦቺንታኔ።
- 9 ዖርጎቺ ማላዖ ሙዖ ባኣዚባኣ ዓሲዳፓ
 ዔርቲባኣ ዓሲ ማሊ ማዳና ፔ ናንጎ ሢዓ ዓሲ ባሽኬ።
- 10 ኮሺ ዓሲ ፔ ማኣራ ዓኣ ቆልሞሞ ሚሚጨንታኔ፤
 ፑርታ ዓሲኮ ሚጨንቲፃ ጋዓንቴ ጌኔ ማዳሢኬ።
- 11 ጎሺ ዶዲ ጎሽካ ዓሲኮ ሚርጌ ሙዖ ባኣዚ ዓኣያ ማዓኔ፤
 ፓሁዋ ማላሢና ናንጊሢ ዔኤያቶኬ።
- 12 ፑርታ ዓሲኮ ማሊፃ ቢያ ዋዴ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒኬ፤
 ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ቱኮና ኮሺ ሚሢጉዲ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፓኔ።
- 13 ፑርታ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቶ ጌኤዛ ፒሮ ማዒ ዒዛ ባርቃኔ፤
 ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶይዳፓ ቶላኔ።
- 14 ኔኤኒ ዴንቃ ዓንጃ ኔኤኮ ኮዡ ጌኤዞና ማዳናፓኬ፤
 ዬያ ጎይዖና ኔኤሞ ኮይሳሢ ኔኤኒ ዴንቃኔ።

- 15 ማሊ ጳቂዎሢ ፓጩ ዓሳ ማዳ ባካ ቢያ ዎዴ ፒዜ ዔያቶም ማላኔ፤
ዔሮ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሺ ዘሮ ዔካኔ።
- 16 ዔኤያ ዓሲኮ ዳጋ ቤዘና ዔርታኔ፤
ጪንጫ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛ ጫሽኮ ጫዠ ዔዔኤዳኔ።
- 17 ጎኑሞ ጌሰታ ዓሲ ቢያ ጉሙርቁንታ ማርካቶ ማርካዳኔ፤
ሉኡዙሞ ማርካዳይ ጋዓንቴ ዓሲ ጌሻኔ።
- 18 ማሊባኣያ ጌሰቲንቴ ጌኤሲ ጩንቻ ዓራፖጉዲ ቲቃኔ፤
ዔራቶና ጌሰቲንቴ ጌኤሲ ጋዓንቴ ፓፓሣኔ።
- 19 ጎኑሞ ናንጊና ደዲ ናንጋኔ፤
ሉኡዙሞ ጋዓንቴ ደዲ ናንጉሞሴ።
- 20 ፑርቲሞ ማላ ዓሶኮ ዒኖይዳ ጌኔ ማሊሢ ዓኣኔ፤
ኮሹሞ ዴንቃኒ ዘራ ዓሳ ጋዓንቴ ዎዛ ዴንቃኔ።
- 21 ኮሺ ዓሲ ፔቲታያ ፑርታ ባኣዚ ሄሉሞሴ፤
ፑርታ ዓሲኮ ጋዓንቴ ሜታ ሚርጋኔ፤
ዔያታ ዴንቃ ባኣዚያ ባኣሴ።
- 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሉኡዙሞ ሉኡቃ ዒንዲርሲ ሻሻኣኪንታኔ፤
ጎኑሞ ዓኣ ዓሶና ጋዓንቴ ዎዎዛዳኔ።
- 23 ማሊ ጳቂሣ ዓሳ «ኑ ዔራኬ» ጌይ ጌይ ፔና ኬኤዙሞሴ፤
ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ «ኑ ዔራኬ» ጌይያና ፔኤኮ ዔኤያቶ ፔጋሲ ዳዎኔ።
- 24 ማዳና ደዲ ማዒሢ ዎይሣ ሱኡጌ ማሃኔ፤
ቤልፃ ማዒሢ ጋዓንቴ ዓሲ ዴንካ ዎርቃያ ማሃኔ።
- 25 ማሊሢና ሜታዲሢ ዎይሢ ዔኪ ሙካኔ፤
ኮሺ ጌኤሲ ጋዓንቴ ዎዎዛሳኔ።
- 26 ጎኔ ዓሲ ፔ ላጋሢ ዘሪ ፒዜ ጎይሢ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
ዎይዘ ዒፃ ዓሶ ጎይፃ ጋዓንቴ ጎኑሞፓ ሃኪሳያኬ።
- 27 ቤልፃ ዓሲ ሙዓኒ ካሣንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤
ደዲ ማዳ ዓሲ ጋዓንቴ ዎርጎጫኔ።
- 28 ጂሉሞ ጎይሢዳ ሺሞፔና ናንጊሢ ዓኣኔ፤
ዔኖ ጎይያይዳ ሃይቢ ባኣሴ።

13

- 1 ጪንጫ ናይ ፔ ዓደኮ ዘሮ ዎዎይዛኔ፤
ቶኣቻያ ጋዓንቴ ጎሪ ዘራ ዘሮ ዎይዙሞሴ።
- 2 ዓሲ ፔኤኮ ኮሺ ጌሰቲ ጎይያ ዒንጎ ባኮ ዔካኔ፤
ጌሻ ዓሶ ሱኡካ ጋዓንቴ ጌኔ ማዳ ማዳ ኩንሣኒኬ።

- 3 ማሊ ዔኪ ጌሰታ ዓሲ ፔ ሸምፓሢ ካፓኔ፤
ማሉዋፖ ጌሰታሢ ጋዓንቴ ባይቃኔ።
- 4 ቤልፃ ዓሲ ፔቴ ባኣዚ ዴንቃኒ ኮሺ ኮዓኔ፤
ያዲ ማዔቴያ ዒዚ ዴንቁዋሴ፤
ደዲ ማዳ ዓሲ ጋዓንቴ ኮዔ ባኮ ቢያ ዴንቃኔ።
- 5 ኮሺ ዓሲ ሉኡዙሞ ዒዒፃኔ፤
ፑርቶ ዓሶኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ቦርሲሳያና ዳውሲሳያናኬ።
- 6 ኮዦ ዓሶ ዔያቶኮ ኮሹማ ካፓኔ፤
ጎሞ ዓሶ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ጎማ ባይዛኔ።
- 7 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔቴታፖ ዓኣ ባኣዚ ባኣንቴ
ፖርጎቺ ዓሲ ማዒ ጴዳኒ ኮዓኔ፤
ሃንጎ ዓሳ ሃሣ ሚርጌ ቆሎ ዓኣንቴ
ፔቴታፖ ቆሎባኣ ዓሲ ማሊ ናንጋኔ።
- 8 ፖርጎቺ ዓሲ ፔኤኮ ሸምፓሢ ሚኢሼና ዳቁሻኒ ማላኔ፤
ማንቆ ዓሲ ጋዓንቴ ዔውታንዳ ቆሎ ዒዛኮ ባኣሢር ማሊ
ሚታደዋሴ።
- 9 ፃሎ ዓሶኮ ፖዓ ዓኣፓ ደደዳካያኬ፤
ጎሞ ዓሶኮ ፖዓ ጋዓንቴ ሃሃይቃኔ።
- 10 ፖቶርሙሞ ዑራ ማዣኔ፤
ዔራቶ ጋዓንቴ ዘር ዋይዛ ዓሲ ኮይላ ጴዳኔ።
- 11 ላቢንቲባኣፖ ዴንቆና ቆሎ ቤዞና ባይቃኔ፤
ደዲ ማዳም ጴዳ ቆሎ ጋዓንቴ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳኔ።
- 12 ሃጊ ማዓ ዋዛ ባይቁ ኔጋፖ ዒና ፖዩሳኔ፤
ዴንቃኒ ማሎና ባኣዚ ኮማዛ ጋዓንቴ ዋዋዛሳኔ።
- 13 ዓሲ ዑሣ ዓኣዳሢ ዓንካ ሙዓኔ፤
ዓይሥሢ ቦንቻሢ ጋዓንቴ ዬያ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዴንቃኔ።
- 14 ዔሮ ዓሳ ዔርዛ ባካ ናንጊኮ ካራኬ፤
ኔኤኮ ሸምፓሢ ሜቶይዳ ጌሌያታቴያ
ኔኤኒ ቶሊ ኬሰካንዳጉዲ ኔና ማኣዳያኬ።
- 15 ማሊ ጳቂሣያ ማዒሢ ዓሲ ቦቦንቺሳኔ፤
ጉሙርቁንቴዋያ ማዒሢ ባይሲንታይዳ ጌልዛኔ።
- 16 ማሊ ጳቂሣ ዓሳ ማዳ ማዳኒ ቤርታ ማሊ ቱኪ ማዳኔ፤
ማሊ ጳቂሣሢ ፓጩ ዓሳ ጋዓንቴ ዔኤቢ ዔራዋያ ማዒፖ
ፔጋሲ ዔርዛኔ።
- 17 ጉሙርቁንቴዋ ኪኢታ ዓሲ ሜቶ ዔኪ ዬዓኔ፤
ጉሙርቁንታያ ማዒ ኪኢታ ዓሲ ኮሹሞ ዴንቁሳኔ።
- 18 ዘር ናሽኩዋ ዓሲ ማንቃቶና ዳውሲንቲና ሄላኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዔካ ዓሲ ጋዓንቴ ቦንቺንታኔ።

- 19 ዴንቃኒ ዓፃድና ባኣዚ ዴንቁሢ ሚርጌና ዋዛሳኔ፤
ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሳ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚፓ ሃካኒ
ኮዑቀሴ።
- 20 ጩንጫ ዓሲና ላጋታ ዓሲ ዔሮ ዓሲ ማዓኔ፤
ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲና ላጋታ ዓሲ ጋዓንቴ ሜሜታዳኔ።
- 21 ጎሞ ዓሳ ዴንዳ ቤዞ ቢያ ሜታ ዔያቶ ጊንፆ ዓኣዳኔ፤
ኮዦ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮዦ ማዶ ዛሎሮ ዒንጎ ባኮ ዔካኔ።
- 22 ኮሺ ዓሲ ፔኤኮ ናኣዚ ናኣቶሞ ሄላንዳ ቆሎ ቆላኔ፤
ጎሞ ዓሳ ቆሎ ጋዓንቴ ፒዜ ዓሳ ዳካላኔ።
- 23 ማንቆ ዓሲኮ ጎዦ ዑሣ ዓኣዴ ሚርጌ ሃኣኮ
ካፃኒ ዳንዳዓንዳያ ናንዳኔ፤
ጋዓንቴ ፒዜ ዋጌ ባይቄያ ማዓዛ ዩይ ባካ ዔውቲ ባባይቃኔ።
- 24 ናፆ ፔኤሲ ጳርቁሞ ዓሲ ናሽኩቀሴ ጌይሢኬ፤
ናፆ ፔኤኮ ናሽካሢ ጋዓንቴ ጳርቁ ዲቻኔ።
- 25 ጎኔ ዓሳ ሙዓኒ ኮዓሢጉዴያ ሙሙዓኔ፤
ጎሞ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ናናይዲንታኔ።

14

- 1 ዔራ ላኣሊ ማኣሮ ፔኤኮ ዛጊ ማዦኔ፤
ዔኤያ ላኣሊ ጋዓንቴ ፔ ኩቻ ማኣሮ ሻሻሃኔ።
- 2 ሃንቲፆ ፒዜ ማዔ ዓሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫያኬ፤
ጎይፆ ዋሶ ማዔ ዓሲ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቶቶኦቻኔ።
- 3 ዔኤያ ዓሲኮ ጌኤዛ ዒዛ ማቶይዳ ዓጋኔ፤
ዔሮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ኮዦ ጌኤዛ ካፓኔ።
- 4 ኔኤኮ ጎሽካ ጌማይ ባኣቴ ኮና ጉሪ ማዓኔ፤
ጌማይ ኔኤኮ ዓኣቴ ኮና ኔኤኮ ሃኣኮና ኩማኔ።
- 5 ጉሙርቂንታ ማርካ ሉኡቁሞ፤
ሉኡዚ ማርካዳይ ጋዓንቴ ኬኤዛሢ ሉኡዚ ባኣዚኬ።
- 6 ዔኤቢ ቦሢ ሺራ ዓሲ ዔራቶ ኮኮዓኔ፣ ጋዓንቴ ዒ ዴንቁሞ፤
ማሊ ጳቂሣ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶ ሸሌዔና ኮርማኔ።
- 7 ዔያቶይዳፓ ኔ ዔራንዳ ዔራቶ ባኣሢሮ
ዔኤዮ ዓሳይዳፓ ሃኬ።
- 8 ጩንጫ ዓሲኮ ዔራታ ጎይፆ ዒዛ ዣኣሊሱቀሴ፤
ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዔኤያታ ጎይፆ ዣዣኣሊሳኔ።
- 9 ዔኤዮ ዓሳ ጎሜ ማዳኣና ፆዮንዶ ቤዞ ቦሢ ዓዓማላኔ፤
ኮዦ ዓሳ ጋዓንቴ ጎማ ዔያቶኮ ዓቶሞ ጌይንታንዳጉዳ ኮዓኔ።
- 10 ኔኤኮ ዋዞ ማዔቴያ ፆዩፆ ኔኤርኬ፤

- የኦኒያ ኔኤና ጊሸታንዳይ ባአሴ።
- 11 ዮርታ ዓሲኮ ማአራ ሻሂንታኔ፤
ኮሺ ዓሲኮ ማአራ ጋዓንቴ ደዲ ናንጋኔ።
  - 12 ዓሲም ፒዜ ማሊ ጴዳ ጎይሢ ዓአኔ፤
ጋፒንፃ ጋዓንቴ ሃይቢ ባንሢ ዔኪ ዳንዳያኬ።
  - 13 ሚኢቺ ሚኢጨንታኣናታዖ ዒኔ የየያኔ፤
ዎዛኮዎ ጋፒንሢ ዩኤፒኬ።
  - 14 ዎቦ ዓሳ ዔያቶኮ ዮርቶ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዔካኔ፤
ኮኮ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮኮ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዳንቃኔ።
  - 15 ዔኤያ ዓሲ ዒዛም ኬኤዞ ባኮ ቢያ ጉሙርቁ ዔካኔ፤
ጨንጮ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ሃንቲፃ ሺርሺ ዛጋኔ።
  - 16 ዔራ ዓሲ ፔና ካፓኔ፣ ዮርታፓኣ ሃካኔ፤
ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ዮርታ ባኣዚፓ ፔና ካፑዎኣያ፣ ሩኡራያኬ።
  - 17 ዳጋ ዳጋዳ ዓሲ ዔኤያቶ ማዶ ማዳኔ፤
ፔ ዒናና ጌኔ ባኣዚ ሱካሢ ዓሲ ናሽኩዎሴ።
  - 18 ዔራቶ ፓጩ ዓሳ ፔኤኮ ቤልፀሞ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዔካኔ፤
ጨንጮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶ ፔኤኮ ቶኦካ ዓሳ ቦንቾ ባኮጉዲ
ዓጋኔ።
  - 19 ዮርቶ ዓሳ ኮኮ ዓሶ ቤርታ ጉምዓታኔ፤
ጎም ዓሳ ደሎ ዓሶ ካራ ጉምዓቲ ዚጋኔ።
  - 20 ማንቆ ዓሲ ፔኤኮ ዓሺኖ ኮይላታዖ ዒዲንታያኬ፤
የርጎቺ ዓሲኮ ጋዓንቴ ሚርጌ ላጌ ዓአኔ።
  - 21 ዓሲ ቶኦቻያ ጎሚ ማዳያኬ፤
ማንቆ ዓሶም ሚጨንታሢ ጋዓንቴ ዓንጂንቴያኬ።
  - 22 ዮርቲሞ ማሊ ቱካ ዓሳ ዳቢንቴ ዓሲቱዎዳዳ?
ኮሺ ባኣዚ ማሊ ቱካ ዓሳ ጋዓንቴ ማአሪንቲሢና
ጉሙርቁንቲና ዳንቃኔ።
  - 23 ደዲ ማዳሢ ዔኤቢ ማአዳንዳ ባኣዚ ጴዳሳኔ፤
ጉሪ ሃይሴ ዓሲ ማዳሢ ጋዓንቴ ማማንቁሳኔ።
  - 24 ጨንጮ ዓሶኮ ቶኦካ ዓሳ ቦንቾ ባካ ዔያቶኮ ዔራቶኬ፤
ዔኤዮ ዓሶኮ ፓልማሢ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዔኤያቶኬ።
  - 25 ጎኩሞ ኬኤዛ ማርካ ሸምፔ ዓውሳኔ፤
ሉኡዙሞ ኬኤዛ ማርካ ጋዓንቴ ጌሻያኬ።
  - 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ዓሲ
ፔ ቶኦኮና ፔ ማአሪ ዓሶናም ደዲ ጉሙርቆያ፣ ሃሃ ጌኤቁንቶ
ጎንጃኬ።

14:12 14:12 ኮእከ. 16:25።

- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢ ናንጊኮ ካራኬ፤
ዬያር ሃይቢ ፕርይዲፓ ቶላኒ ኔ ኮዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒጊጨፍ።
- 28 ካአቶኮ ዴኤፑማ ዛጊንቲ ዔርታሢ ዒዚ ዎይሢ ዳር
ሚርጉሞናኬ፤
ዒዛም ዎርቃ ዳሬ ባአያ ማዔቴ ጋዓንቴ ካአቲም ባይሲንታኬ።
- 29 ጊቢ ዳንዳዓ ዓሲ ኔ ማዔቴ ማሊ ጳቂሢ ዓሲ ማዔሢ ፔጋሲ ኔኤኒ
ዳዎኔ፤
ዳጋዳ ዓሲ ማዔቴ ጋዓንቴ ቦኦዙሞ ኔኤኮ ኔኤኒ ፔጋሳኔ።
- 30 ኮሹሞ ዓአ ዒኔ ዑሢኮ ዒቢሊ ማሃኔ፤
ቁኢሩሞ ጋዓንቴ ማጌሢ ጋአጫኔ።
- 31 ማንቆ ዓሶ ሄርቂ ዎይሢያ ማኬሢ ቶኦቺሢኬ፤
ማንቆ ዓሶም ኮሺ ባአዚ ማዳሢ ጋዓንቴ
ያኦሲ ቦንቺሢ ማዒ ፓይዲንታኔ።
- 32 ማታ ሄላዛ ፑርቶ ዓሳ ሎሎኦማኔ፤
ዲሎ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቂቴያ
ፔኤኮ ጉሙርቂንቲያና ካፒንታኔ።
- 33 ማሊ ጳቂሢ ዓሶኮ ዒና ዔራቶና ኩሚያከ፤
ጋዓንቴ ዔኤዮ ዓሶ ዒኖይዳ ዔራቶ ዔርቴዎያከ።
- 34 ጎኩሞ ፔቴ ዳሬ ዴኤፒ ማሃኔ፤
ጎሜ ጋዓንቴ ዓይጎ ዳሬያ ማዎም ዳዳውሲሳኔ።
- 35 ካአታ ዔራቶና ማዳ ዓሶ ዛሎና ዎዎዛዳኔ፤
ቦርሲሳያ ማዔ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ካአቲ ዳጋሳኔ።

15

- 1 ሺኢቲ ጌሰቲሢ ዳጋ ሺሚሻኔ፤
ዳጋ ዑኡሲ ጋዓንቴ ዳጎ ሃቺም ደዲሻኔ።
- 2 ዔር ዓሲ ጌሰታ ጌኤሲ፡- ዓሲ ዔራቶ ኮዓንዳጉዲ ማሃኔ፤
ዔኤያ ዓሲ ዳንጋፓ ጋዓንቴ ጉሪ ዔኤያቶ ባአዚ ኬሰካኔ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ቤሰካ ማዳንታ ባኮ ጉቤ ዛጋኔ፤
ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባአዚ ማዳንታሢ ዒዚ ዳዳንቃኔ።
- 4 ኮሺ ጌኤሲ ናንጊኮ ዴኤሻኬ፤
ጌኔ ኩሜ ጌኤሲ ጋዓንቴ ዒኔ ማንሣኔ።
- 5 ዔኤያ ዓሲ ፔ ዓደኮ ዘር ቶቶኦቻኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዔካሢ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂሢ ዓሲኬ።
- 6 ኮሺ ዓሲኮ ማአራ ሚርጌ ቆሎና ኩማኔ፤
ፑርቶ ዓሳ ዳንቃ ባካ ጋዓንቴ ሜቶ ዔያቶም ዔኪ ዬዓኔ።

- 7 ዕራቶ ዳልጊ ዴንዳሢ
 ጨንጮ ዓሰና ማዓንዳጋዓቴም ዔኤዮ ዓሰናቴዋሴ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎሞ ዓሳ ዒዛም ዒንጋ ባኮ ሻሻኣኪንታኔ፤
 ዒኖ ፒዜዘንሢኮ ሺኢጲፃ ጋዓንቴ ዒዛ ዎዎዛሳኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ዓሰኮ ጎይፆ ዒፃኔ፤
 ፒዜ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ዒ ናሽካኔ።
- 10 ፒዜ ማዔ ጎይፆ ሃሺ ዳቢንቲ ማዔ ባኣዚ ማዳሢ ሜቶ ዔካኔ፤
 ጎሪ ዘር ዘር ዒፃሢያ ባይቃኔ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቄ ዓሳ ዓኣ ቤዘንታ
 ባይሰንቶ ቤዘንታይዳ ዓኣ ባኮ ዛጋያ ማዔቴ
 ኑኡኮ ዒኖ ጋራ ዓኣሢ ዎይቲ ዒዚ ዛገንዱዎይ?
- 12 ዔኤቢ ቦሃ ሺራ ዓሰ ዘር ናሽኩዋሴ፤
 ዔር ዓሰዳጋ ዘር ጎኦጩዋሴ።
- 13 ዒና ዎዛ ዓኣፒ ካራ ፖዒሣኔ፤
 ዒና ያዩሢ ጋዓንቴ ጎጲ ዋኣፂሳኔ።
- 14 ማሊ ጳቂሣ ዒኔ ዓኣ ዓሰ ዔራቶ ኮኮዓኔ፤
 ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ፔ ዔኤያቶ ኮሺ ማሂ ዎዎዛዳኔ።
- 15 ሄርቂንቲ ዎርቃ ዓሰኮ ናንጋ ቢያ ዎዴ ሜቶናኬ፤
 ዎዛፃ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ፔ ናንጋ ጊኢጌም ናንጋኔ።
- 16 ያርጎቺታዎ ዣሎና ናንጊሢዳጋ
 ማንቆ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቺ ናንጊሢ ኮሺኬ።
- 17 ዎሊ ዳዒሢ ዓኣ ቤሰካ ማሊ ዓሽኪ ሙይሢዳጋ
 ናሹም ዓኣ ቤሰካ ኮልፖ ሙይሢ ቃራኬ።
- 18 ጎሪንቲ ዣሎ ማዣኔ፤
 ጊቢ ዳንዳዒሢ ጋዓንቴ ዑራ ጨጨኢሻኔ።
- 19 ቤልፃ ዓሰኮ ጎይሢ ሜቶ ዓንጊሢና ዲርቂንቴያኬ፤
 ፒዜ ዓሰኮ ጎይፃ ጋዓንቴ ባኣሰና ዳልጊ ጎይሢጉዴያኬ።
- 20 ጨንጮ ናይ ፔ ዓዶ ዎዎዛሳኔ፤
 ዔኤያ ናይ ጋዓንቴ ፔ ዒንዶ ቶኦቻኔ።
- 21 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሳ ፔ ዔኤያቶና ዎዛዳኔ፤
 ጨንጮ ዓሳ ጋዓንቴ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳኔ።
- 22 ኮሺ ዘር ኔ ዎይዚ ዔኬቴ ቢያ ባኣዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኔ፤
 ዘር ኔ ዎይዚባኣቴ ዓይጎ ባኣዚያ ኔኤም ጊኢጋዓኔ።
- 23 ኮይሳ ጌኤሲ ኮይሳ ቤሰካ ጌሰቲሢ ሚርጌና ዎዛሳኔ።
- 24 ጨንጮ ዓሳ ሊካ ዔኪ ዓኣዳ ሽምፓሢ ጎይፆ ዓኣዳጋዓቴም
 ሊካ ኬይሳ ሃይቢ ጎይፆ ዓኣዳዋሴ።
- 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያቶርቃ ዓሰኮ ማኣር ባይዛኔ፤

- 26 ዘኤሮ ዲንዶኮ ዛጸ ሂዲንቱዋጉዲ ዲዚ ካፓኔ።
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ማለሢ ዲፃኔ፤
 ጌኤሽ ማዔ ሃይሴና ጋዓንቴ ዲ ዋዛዳኔ።
- 27 ጋኦዶና ዔኤቢጊዳ ቃሲ ዴንቃኒ ኔኤኒ ማሌቴ
 ኔ ማኦሮ ዓሶ ሜቶይዳ ኔኤኒ ከኤራንዳኔ፤
 ዴሚና ዲንጎ ሚኢሽ ዔኪፖ፤ ሚርጌ ዋዶ ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
- 28 ኮሺ ዓሲ ጌሰታንዳሢኮ ቤርታ ማማላኔ፤
 ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ሩኤሩዋና ፑርታ ሃይሴ ጌሰታኔ።
- 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ዓሶ ሺኢዲያ ቁል ጋዓኔ፤
 ኮዦ ዓሳ ዲዛ ሺኢቃዛ ጋዓንቴ ዲ ዋዋይዛኔ።
- 30 ዋዛዳ ዓኣፒ ካራ ዲና ዋዋዛሳኔ፤
 ኮሺ ሃይሴያ ማለሢ ዓካሲ ዶዲሻኔ።
- 31 ናንጊ ዲንጋ ዘር ዋይዚ ዔካሢ
 ዔሮ ዓሲኮ ለጌ ማዓኔ።
- 32 ጎሪ ዘር ዘር ዲፃሢ ፔና ሜቶይዳ ዓጋኔ፤
 ጎሪ ዘር ዘር ዔካሢ ጋዓንቴ ዔራቶ ቃሳኔ።
- 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጨሢ ዔራቶ ዴንቂሢኔ፤
 ቦንቾ ዴንቃኒ ቤርታዲ ሽሌዔ ማዓኒ ኮይሳኔ።

16

- 1 ዓሲ ማለሢ ማሊ ቱካኔ፤
 ጋዓንቴ ዩይ ማሊፃ ማዳይዳ ፔኤቃሢ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ማፖንጎ» ጌይ ዓይሣዛ ሌሊኬ።
- 2 ዓሲ ማዳ ባካ ቢያ ዩያ ማዳ ዓሢሞ ፒዜ ማዔያ ማላኒ ዳንዳዓኔ፤
 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩይ ማሊፃ ዋዚሞታቴያ ዛጋኔ።
- 3 ኔ ማዳ ባኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ሃዳርሲ ዲንጌ፤
 ኔ ማሊ ቱኬ ቱኡዛ ቢያ ኔኤሞ ጊኢጋንዳኔ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዦ ባኮ ቢያ ጉሪ ማዦባኣሴ፤
 ፑርቶ ዓሶታፖ ዲዚ ባይዛኒ ከሊ ጌሢኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂርሽንታ ዓሶ ቢያ ሻሻኣኪንታኔ፤
 ሜቶይዳፓ ዔያቶ ዲ ቶሊሲንዲዋሴ።
- 6 ናሹዋና ጉሙርቂሢና ጎሜ ጌጌኤሻኔ፤
 ፆኦሲ ዲጊጨሢና ዓሲ ፑርታ ባኣዚፓ ሃካኔ።
- 7 ዓሲ ፔ ሃንቴያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳያ ማዔቴ
 ዩይ ዲዛኮ ሞርኮናታፖ ዲዛ ኮሺ ናንጊሻኔ።
- 8 ፒዚ ዋጌ ዋቢሽ ዴንቆ ሚርጌ ቆሎይዳፓ
 ጎኑሞና ጴዳ ዳካ ቆሎ ባሽኬ።

- 9 ዓሲ ማሊህ ማሊ ቱካኔ፤
ጋዓንቴ ዬይ ማሊ፣ ጋፒንህ ሄላህ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ማኣዴምኩ።
- 10 ካኣታ ዎጋህ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዔኬ ቢታንቶናኬ፤
ዬያሮ ዒዚ ጌሰቲ ቲቃ ባካ ቢያ ዎዴ ፒዜ ማዓኒ ኮይሳኔ።
- 11 ዔቦኮ ዴኤሠሞ ዔሮ ባኮንታ ማኮ ባኮንታ ፒዜ ማዓንዳጉዲ፤
ሻንቺንቶም ኬሶ ባካኣ ቢያ ፒዜና ሻንቺንታንዳጉዲ
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሥህኩ።
- 12 ካኣታ ዶዲ ዴዓህ ፒዜ ዎገህናታህሮ
ፑርታ ማዶ ሱኦጎ ዒዒህያኩ።
- 13 ካኣታ ጎኑሞ ሃይሴና ዎዛዳኔ፤
ጎኑሞ ጌሰታ ዓሲያ ዔያታ ቦቦንቻኔ።
- 14 ካኣቶ ዳጋ ሃይቢኮ ኪኢታ ዓሲኬ፤
ጨንጫ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዳጎ ሺሚሻኔ።
- 15 ካኣቶኮ ዓኣፒ ካራ ፖዒሲ፣ ዎዛዴያ ማዒያ ዔርዛኔ፤
ዒዛና ናሽኪንታያ ማዒያ ዓዳ ባርገ ዒርዚጉዲ ዓኣዒሳያ
ማዓኔ።
- 16 ዎርቄ ዴንቁህዳፓ ዔራቶ ዴንቁህ ባሼኬ፤
ቢራ ዴንቁህዳፓኣ ዔራቶ ዴንቁህ ኮሺኬ።
- 17 ኮሺ ዓሲ ፑርታባኣ ጎይህና ዓኣዳኔ፤
ሃንቲያ ፔኤኮ ኮሻህ ሺምፓህ ፔኤኮ ካፓኔ።
- 18 ዎቶርሞ ባይሲንታ ባንህ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
ሄርሺንቲያ ሎኦሞ ሄሊሳኔ።
- 19 ዎቶሮ ዓሲና ዎላ ቡሪ ዔኮና ባኣዚ ገሽቲ ዔኪህዳፓ
ሺሌዔ ዓሲ ማዒ ማንቁ ናንገህ ኮሺኬ።
- 20 ዒዛም ኬኤዘንታ ዘሮ ዎይዛህ ዎርጎጫንዳኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃህያ ዓንጂንቲያኩ።
- 21 ማላ ማሊያና ዒናዴ ዓሲ ማዒህ ዔራ ዓሲ ማዒያ ዔርዛኔ፤
ኮሺ ማዒ ዐኡሲና ጌሰቲህ ሜሌ ዓሶ ዔኤቢ ዔርዛኔ።
- 22 ዔራቶ ሚኢሺ ማህ ዓርቁህም ናንገኮ ካራኬ፤
ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዔኤያቶና ሜቶ ዔካኔ።
- 23 ዔሮ ዓሲኮ ዒና ዒ ጌሰታ ጌኤዞ ካፒ ጌሰቲሳኔ፤
ዒዛ ዳንጋፓ ኬሰካ ጌኤዞ ሚርጌ ባኣዚ ዔርዛያ ማዓኔ።
- 24 ኮሺ ጌኤሲ ዔኤሲ ያሎሊጉዲ ዓኣፃኔ፤
ዐህኮዎ ዳቁንታኩ።
- 25 ዓሲም ፒዜ ማሊ ጴዳ ጎይህ ዓኣኔ፤

- ጋፒንፃ ጋባንቴ ሃይቢ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳያኩ።
- 26 ዓሲ ደዲ ማዳንዳፕዴያ ማሃሢ ዒዚ ሙዓኒ ማላ ማሊያኩ፤
ናይዚ ሃሃ ማዶም ዓሲ ዔቁሳኑ።
- 27 ሱላ ፑርታ ባኣዚ ማሊ ቱካኔ፤
ጌኤዛ ዒዛኮ ታሚፕዲ ሚቻኔ።
- 28 ጌኔ ዓሲ ዑራ ማኸኔ፤
ደንኮ ደንካ ዓሲ ዋላ ፔቴ ማዔ ላጎ ዋሊፓ ደማሳኔ።
- 29 ዑራ ኮዓ ዓሲ ዓሲ ጌሺ
ባይሲንታ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ።
- 30 ዓሲዳ ዓኣፒ ዋዲ ሺራይ ጌኔ ማዶ ማዳኒ ማሊ ቱኩያኩ፤
ሃኣሚ ፔኤኮ ደዓሢያ ፑርቱሞ ባንሢ ዓኣዳያኩ።
- 31 ቡኡቁ፡- ጾኦሲ ዓሲም ዒንጋ ዴኤፒ ቦንቸኩ፤
ዬይ ጳዳሢያ ደማዲ ናንጎ ናንጊናኩ።
- 32 ዋልቃዳያ ማዓሢዳፓ ባሽ ጊቢ ዳንዳዓያ ማዓሢ ኮሺኩ፤
ሚርጌ ካታማ ያሊ ባሽ ዓርቁሢዳፓ ፔና ዔሪ ቆሊሢ ባሽኩ።
- 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዔራኒ ዓሳ ዒፃ ዓጋኔ፤
ጋባንቴ «ማፃንጎ» ጌይ ጎናሳሢ ዒዛኩ።

17

- 1 ዑራና ማርሞና ሚርጌ ማኣሪዳ
ጊኢጊሾና ዴኤፒ ሙኡዚር ዴይሢፓ
ኮሹሞ ዓኣ ማርካ ሜልዚ ላኣዳ ቡርሺሢ ሙይሢ ቃራኩ።
- 2 ማኣር ዓደ ማዒ ዋይሢሢኮ ናዓ ፓሠዋያ ቦኣዛ ማዔቴ
ዓይሌ ማዒ ማዳ ጨንጮ ዓሲ ፔ ጎዳ ናፃኮ ዑሢ ማዓኔ፤
ዬያ ናማኮ ጌርሲንሢፕዲ ዓደ ባኮ ደካላያ ማዓኔ።
- 3 ዋርቁና ቢራና ታሚዳ ሸኤሽ ደዲሞ ዔርሢፕዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲኮ ዒኔ ዬያይዲ ዛጋኔ።
- 4 ፑርታ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ ዋይዛኔ፤
ሉኡዚ ዓሲያ ሉኡዙሞ ባኣዚ ዒናፓ ዋይዛኔ።
- 5 ማንቆ ዓሶ ኔኤኒ ቶኣቻያ ማዔቴ
ዔያቶ ማኸፎ ጎዳ ጫሽኪሢ ማዓኔ፤
ሜሌ ዓሲ ዑሰካ ሄላ ሜቶና ኔኤኒ ዋዛዳያ ማዔቴ
ኔኤኒያ ሜቶ ዔካንዳኔ።
- 6 ጋርቸ ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶኮ ናኣቶና ሄርሺንታሢፕዲ
ናኣታኣ ፔኤኮ ዓደንሢና ሄርሺንታኔ።
- 7 ዔኤያ ዓሲ ዔራቶ ጌኤሲ ጌሰቱሞሴ፤

16:25 16:25 ኮእኪ. 14:12።

- ቦንቸንታ ዓሲ ሃሣ ሉኡዙሞ ጌኤሲ ጌሰታያቱሞሴ።
- 8 ፔቲ ፔቲ ዓሰሞ ዳሚና ዒንጎ ሚኢሼ ዒዳ ማርሻጉዲ ማዳያ ማላኔ፤ ዳሚና ዒንጎ ሚኢሼ ዒንገሚና ቢያ ባካ ኮኡሞ ገኢጋንዳኔ ጌይ ዔያታ ጉሙርቃኔ።
- 9 ዳቤሚሞ ዓቶሞ ጋዓሢ ላጋቶ ዶዲሻኔ፤ ዳቤንቲ ማሂ ማሂ ኬኤዛ ዓሲ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዑኬ ላጋሢ ሴካ ዳካኔ።
- 10 ዔኤያ ዓሲ ጃኤታ ማይንቲ ዠራጋና ጳርቁንቲ ዔኤቢ ዔራያይዳፓ ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ፔቲይዳፓ ዓኣዲሞያና ጎሪ ዘር ዘርና ዔራሢ ባሻያኬ።
- 11 ፑርታ ዓሲ ቢያ ሞዳ ሞይዚ ዒጻያኬ፤ ዩያሮ ዒዛሞ ማኣሪሢ ዔሩሞ ኪኢታ ዓሲ * ዳኪንታኔ።
- 12 ዔኤያ ዓሲ ዔኤዩሞ ማዳ ማዳንቲ ካኣሚሢፓ ናይ ዔውቲ ዲቤ ጌይንታ ቦዶና ካኣሚፃ ቃራኬ።
- 13 ኮሺ ባኣዚ ማዳንቲንቲ ፑርታ ባኣዚ ማሃሢኮ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ሞዳ ማኣራፓ ሺኢኩሞሴ።
- 14 ዑራ ማዠሚ፡- ቃዚ ዳይሦና ሞኣሢ ዑራሢጉዲኬ፤ ዩያሮ ዑራ ማዠንታንዳሢኮ ቤርታ ማርሞ ሃሹ።
- 15 ጌኤሺ ዓሲ ፑርታ ማሂ ሞገሢንታ ዳቤንቲ ዓሲ ጌኤሺ ማሂ ሞገሢንታ ዩንሢ ላምሞ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ማዳኬ።
- 16 ዔኤያ ዓሲኮ ማዠንቲፓ ዓርቃሞ ማሊ ጳቂሥሢ ማሊሢ ባኣሢሮ ፔኤኮ ሚኢሻ ዔራቶ ሻንቃኒ ኬሴያታቲያ ዩይ ዒዛ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ።
- 17 ላጌ ዓይጎ ሞዳናታቲያ ፔ ላጋሢ ናናሽካኔ፤ ጌርሲንሢ ማዒ ሸይንታሢያ ማቶ ሞሊኮ ኬዳኒኬ።
- 18 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲ ዔሩሞ ዓሲኮ ጋሌ ጩጋኒ ጩኣቃኔ፤ ፔና ሞኣሴ ማሂያኣ ሺኢሻኔ።
- 19 ዑራ ናሽካሢ ጎሚ ናሽካኔ፤ ዳጊዲ ኮሾና ማርሻ ካራጉዲ ፔና ዳጊጎ ዓሲ ሉኦሚሢ ዔኤላኔ።
- 20 ፑርታ ማላ ዒኔና ዓኣ ዓሲሞ ገኢጋ ባኣዚ ባኣሴ፤ ጌሺሢ ጌኤሲ ጌሰታ ዓሲያኣ ማቶይዳ ሉኦሚኔ።
- 21 ቤልፃ ናይ ሾዔ ዓሲ ምያኔ፤

---

* 17:11 17:11 ማኣሪሢ ዔሩሞ ኪኢታ ዓሲ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ማጻፈፓ «ሃይቢ» ጋዓኔ።

- ፑርታ ናይ ዓደኮ ዋዛ ባኣሴ።
- 22 ዋዛዳጋ ማዕሢ ሲኔሞ ኮሺ ዴኤሻኬ፤
ያዩሢ ጋዓንቴ ዓሲኮ ዋልቄ ባይዛኔ።
- 23 ፑርታ ዓሲ ዋጌ ዋቢሳኒ
ዴሜና ዒንጎ ሚኢሽ ዔካኔ።
- 24 ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ፔ ዓኣፖ ካሮ ዔራቶ ባንሢ ሸርሻኔ፤
ዔኤያ ዓሲኮ ዓኣፖ ካሮ ጋዓንቴ ቢያ ዛሎ ጉሪ ሊሲ ሊሲ
ዛጋኔ።
- 25 ቤልፃ ናይ ፔ ዓደ ያዩሢ ይልዛኔ፤
ፔ ዒንደማኣ ፑርታ ማሊሢ ዔኪ ሙካኔ።
- 26 ኼኤሽ ዓሲ ዳቦ ጨገሽሢ፤
ሃሣ ገንሣ ቦንቹንታ ዓሲ ዢራፓና ጳርቂሲሢ ኮይሳያቱዋሴ።
- 27 ኼኤዛ ፔኤኮ ቃዚ ኼሰታሢ ዔራኬ፤
ታሣ ማሊሢ ዓኣ ዓሲ ማሊ ጳቂሣ ዓሲኬ።
- 28 ዔኤያ ዓሲ ዚቲ ጋዓዛ ዔራ ዓሲ ማላኔ፤
ፔቲታዎ ዒዚ ኼሰቱዋዎ ዓቲቲ ጨገጫ ዓሲ ማዒ ፓይዲንታኔ።

18

- 1 ፔና ናሽካ ዓሲ ፔ ማሊያ ጎይያማ ሌሊ ዓኣዳኔ፤
ማሌ ዓሲዳፓ ዒዛም ኬኤዚንታ ፒዜ ማሊሢታቲታዎ ዒዒ
ማማካኔ።
- 2 ዔኤያ ዓሲ ፔ ኬኤዛ ባኮማ ሌሊ ፔጋሳኒ ኮዓፓዓቲዋ
ዔራቶ ማሌ ዓሲዳፓ ዔኪሢ ዒዛ ዋዛሱዋሴ።
- 3 ጎሜና ቦርሲንቲና ዋሊፓ ዲማዲዋ ባኣዚኬ፤
ኔኤኒ ቦንቹንቲ ባኣቲ ቦርሲንታንዳኔ።
- 4 ዓሲ ዳንጋፓ ኬሰካ ዔራቶ ኼኤሲ
ኮሺ ዔታዳ ዔቲይዳ ዓኣ ዋኣሢጉዲኬ፤
ሃሣ ዓልቃ ዋኣሢጉዲያኣ ዓኣፃያኬ።
- 5 ዳቤ ዓሲ ማኣዲ ኼሰቲሢና
ኼኤሽ ዓሲ ፒዜ ዋጌ ዴንቁዋጉዲ ማዲሢ ኮይሳያቱዋሴ።
- 6 ዔኤያ ዓሲ ኼኤሲ ዑራ ማዣኔ፤
ዒዚ ጉሪ ኼሰቲ ሸራ ባካ ኮኣሎና ጳርቂሳኔ።
- 7 ዔኤያ ዓሲ ኼሰታኣና ፔና ሜቶይዳ ዓጋኔ፤
ዒዛኮ ኼኤዛ ፒሮ ማዒ ዒዛ ባርቃኔ።
- 8 ዳንኮ ዓሲኮ ኼኤዛ ዓኣሢ ሙኡዚጉዲ
ዋዛሲ ዋዛሲ ዴንዲ ዓሽኮ ጋሮ ሄላያኬ።
- 9 ቤልፃ ዓሲ ዔኤሲ ፑርቲሴ ዓሲፓ ዲማዲ ዛገንቱዋሴ፤

- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ዶዲ ዋርዲያ ቤሲጉዲኬ፤
     ዬያሮ ኮሺ ዓሲ ዬያ ባንሢ ዶጪጋፓ ዳቃ።
- 11 ዎርጎጮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ቆላ ካታሞ ዙላ ዓኣ ደጌ፤
     ሃሣ ገንሣ ዶዲ ኬኤሌ ማዒ ዔያቶ ካፓያ ዔያቶም ማለ።
- 12 ሎኦሞኮ ቤርታ ዓሲኮ ዒኔ ያዎቶርቃ፤
     ሼሌዔ ዓሲ ቦቦንቺንታ።
     ሼሌዐሞ ጋዓንቴ ቦንቸፓ ቢራ።
- 13 ዋይዚ ዔኩሞዎ ማሂ ኬኤዚሢ
     ዔኤያ ማሃ፤ ሃሣ ቦርሲሳያኬ።
- 14 ሃርጌ ሃርጋ ዎዴና ዶዲሢ ማማኣዳ፤
     ላቢ ሺኢታያ ማዔቴ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ።
- 15 ዔራ ዓሲኮ ዒኔ ዔራቶ ማኢሼ ማሃ፤
     ማሊ ጳቂሣ ዓሶኮ ዋያ ዔራቶ ኮዓ።
- 16 ዒንገሢሢ ዒንጋሢሞ ጎይሢ ቡላ፤
     ደኤፖ ዓሶ ቤርቶ ዒዛ ኬሳ።
- 17 ዓሳ ቡካ ጳኦካ ቤርታዲ ኬሰኪ ጌሰታ ዓሢ
     ዒዛና ሞኦታሢ ሙኪ ዒዛ ያኦጫንዳያ ሄላንዳኣና
     ቢያ ዎዴ ዒዚ ሌሊ ፒዜ ማዔያ ዒዛም ማለ።
- 18 ዒፃ ዓገሢ ዑራ ሺሚሳ፤
     ላምዎ ዶዲ ማርማዞንሢያ ዎላ ቡቡኩሳ።
- 19 ኔ ጌርሲ ማኣዳ፤
     ዒዚ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ዶዲ ኬኤሌጉዲ ኔና ካፓ፤
     ዒዛና ኔ ፑርቴቴ ጋዓንቴ ካሮ ኔኤም ዒ ዎዳንዳ።
- 20 ኔኤኮ ኮዦ ጌኤዛ ዔኪ ሙካ ባኮና
     ኔኤኒ ዎዛዲ ናንጋ።
- 21 ኔ ዳንጋ ሽዎፓሢ ኔኤኮ ዓውሳኒና ባይዛኒያ ዳንዳዔ፤
     ዬያሮ ኔ ዳንጎና ላጌ ኔኤኮ ኔ ማዜቴ ዎዛዲ ናንጋንዳ።
- 22 ማቻ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዒንገንታ ዓንጅ ማዔሢሮ
     ማቾ ኔኤኒ ዔኬቴ ኮሺ ባኣዚ ኔ ዳንቄኔ ጌይሢኬ።
- 23 ማንቆ ዓሲ ፔና ሂርኪሲ ሼሌዐሞና ጌሰታ፤
     ዎርጎቺ ዓሲ ጋዓንቴ ሂርሺንቲና ማሂ ኬኤዛ።
- 24 ዎሊኮ ላጌቴዎዎ ላጌ ማሊ ጴዳ ዓሲ ዓኣ፤
     ጎኔ ላጌ ጋዓንቴ ጌርሲዳፓ ባሼኬ።

19

1 ጌኤዛ ዎቦ ማዔ ፓሡዎ ዓሲዳፓ
 ፒዜና ናንጋ ማንቆ ዓሲ ባሼኬ።

- 2 ዕራቶ ገዳ ቃሲንቲባኣንቲ ዶዲ ማዲሂ ማኣዳያቱዋሴ፤
 ሩኡሪ ጳሽካ ዓሲ ጎይፆ ዳዳባኔ።
- 3 ፔቴ ዓሲ ዒዛ ዔኤያቶና ባይሲንታ ዒዛ ሄላዛ
 ዒዚ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑፃ ዳጋዳኔ።
- 4 ዓሲ ፔ ቆሎና ሚርጌ ላጌ ማዣኔ፤
 ማንቆ ዓሲን ጋዓንቲ ዔያቶኮ ዓኣ ዳኮ ላጎንሂታፆ ዔያቶይዳፓ
 ሃካኔ።
- 5 ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ሜቶ ዔኩሞፆ ዓቱዋሴ፤
 ሉኡዙሞ ጌሰታ ዓሲ ሜቶፓ ቶላዓኔ።
- 6 ሚርጌ ዓሲ ቦንቲንታ ዓሲኮ ላጌ ማዓኒ ኮዓኔ፤
 ዔኤቢ ዒንጋ ዓሲሞ ቢያሂ ዒዛኮ ላጌኔ።
- 7 ማንቃሂ ዒዛኮ ጌርሲንሂታፆ ዒዛ ዒዒፃኔ፤
 ዒዛኮ ላጋኣ ዒዛ ባሼና ሃኪሲ ዲማሳኔ፤
 ዔያቶኮ ዒዚ ገንፆ ሃንቲ ሺኣቁንቲቴያ ላጌ ዒዛኮ ባኣያ
 ማዓኔ።
- 8 ዕራቶ ሻንቃ ዓሲ ፔና ናሽካኔ፤
 ዕራቶ ኮሺ ዶዲሺ ዓርቃሂ ፆርጎጫኔ።
- 9 ሉኡዙሞ ማርካዳ ዓሲ ሜቶ ዔኩሞ ዓቱዋሴ፤
 ሉኡዙሞ ጌሰታሂያ ባይሲንታ ሄላኔ።
- 10 ዔኤያ ዓሲሞ ኮሺ ናንገ ኮይሱዋሴ፤
 ዓይሌ ማዔ ዓሳ ዔያቶ ዎይሃ ዓሶ ሺሪ ዎይሃያ ማዒፃ ዎዚ
 ፑርታይ?
- 11 ጎሪንቲ ሺኔ ዓርቁ ቃዛሂ ማሊ ጳቂሥሂኔ፤
 ዳቤ ዓሲሞ ዓቶሞ ጌይሂያ ዒኔና ዓኣ ዓሲ ማዒሂኔ።
- 12 ካኣቲኮ ጎሪንቲ ዘቢ ጉዳጉዲ ዒጊቻያኔ፤
 ካኣቶ ቤርታ ዓሲ ማዒ ጳዲፃ ጋዓንቲ
 ማኣቲ ዓኣዒሳ ፆልኩጉዲኔ።
- 13 ዔኤያ ናይ ፔ ዓዶ ባይሲንታይዳ ጌልዛኔ፤
 ጎሪንቲ ሺራ ማቻ ፆዳ ማኣሪጉዲኔ።
- 14 ፔቴ ዓሲ ማኣሪና ቆሎና ሾዔ ዓሶፓ ዳካላኒ ዳንዳዓኔ፤
 ማሊ ጳቂሃ ማቾ ዒንጋሂ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌሊኔ።
- 15 ቤልፀሞ ሃይቄያጉዲ ገንዒሻኔ፤
 ዩያሮ ቤልፃ ዓሲ ናናይዲንታኔ።
- 16 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሂፆ ካፓሂ ሸምፔና ናንጋኔ፤
 ዒዛኮ ቃኣሎ ቶኣቻሂ ጋዓንቲ ባይቃኔ።
- 17 ማንቆ ዓሲሞ ዒንጋሂ
 ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ታልዔያ ማዓኔ፤

- ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዒ ማዶ ኮዦ ማዶ ዛሎ ጨጋኔ።
- 18 ሃጊ ዔያታ ናኣቶ ዓኣንቴ ናኣቶ ኔኤኮ ሻርሼ፤
ኔ ሻርሼባኣቶ ጋዓንቴ ባይሰንታም ኔ ዔያቶ ዓኣሢ ዒንጌያ ማዓኔ።
- 19 ኔጉዋዎ ዳጋዳ ዓሲ ዓኣቶ
ዒዛኮ ዳጎ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዴንቃንዳጉዲ ሃሼ፤
ፔቴና ማታሢዳፓ ኬሳኒ ኔ ዒዛ ማሌያታቴ
ሜሌ ዋዴናኣ ዒማይዲፃ ኔኤኮ ዓታዓኬ።
- 20 ዘር ኔ ዋይዘቴ፣ ሃሢ ዔራኒያ ናሽካያ ማዔቴ
ናንገቤቃ ዔራቶ ዴንቁሢ ኔ ዓታዓኬ።
- 21 ዓሲ ሚርጌ ባኣዚ ማሊ ቴካኔ፤
ማዲንቲ ኩማሢ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ «ማዎንጎ»
ጋዓዛኬ።
- 22 ዓሲዳፓ ኮይንታማ ጉሙርቁንቲሢኬ፤
ሉኡዚ ዓሲ ማዒሢዳፓ ማንቆ ዓሲ ማዒሢ ባሼኬ።
- 23 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ዒጊጨቴ ናንጎ ለዓ ኔኤኮ ያዶቃ፤
ሜታ ኔና ሄሊባኣንቴ ዋዛዲ ኮሹሞና ኔኤኒ ናንጋንዳ።
- 24 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኬ፤
ሚሊዓቴም ዔያታ ዓንዳ ኩጮ ዳኬሢ
ማሢ ዔኪ ካሦ ኩኡሊፃ ዔያቶ ባባሻኔ።
- 25 ቦሢ ዓማሊ ሺራ ዓሲ ኔኤኒ ሻርሼቴ
ዔኤያ ዓሲ ዩያ ዛጊ ጨንጫ ማዓኔ፤
ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ጎሪ ኔ ዘሬቴ ባሼ ዔራቶ ቃሳኔ።
- 26 ቦርሲሳያና ዳውሲሳያ ማዔ ናይ ፔ ዓዶ ላቢሳኔ፤
ፔኤኮ ዒንደዋ ማኣራፓ ዳውሳኔ።
- 27 ታ ናዓሢዮ! ዘር ታኣኮ ኔ ዋይዚባኣቴ
ኔ ዔራ ዔራቶታዎ ዑኬና ዋሊ ኔ ዳቢንታንዳ።
- 28 ሜሌ ዓሲም ፑርታ ማዳኒ
ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ዓኣቶ
ፒዜ ዋጌ ባይቃኔ።
ዋይዚ ዒፃ ዓሳኣ ፑርቱም ማዶ ሚርጊሻኔ።
- 29 ቦሢ ዓማሊ ሺራ ዓሲም ፑርታ ዋጌ
ዔኤዮ ዓሶማኣ ዠራፓና ጳዲ ጊኢጊንቴኔ።

20

1 ዋይኔ ዑሺ ዒኔ ዣኣሊሳኔ፣ ካፄ ዑሺያ ዑዑራሳኔ፤
ዩያ ዑዦ ሱኡኮና ዓዲንቴ ዓሳ ዔራ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ።

- 2 ካኦቲ ዳጋ ጉዳ ዘቢጉዲ ዲጊቻያኬ፤
     ዲዛኮ ዳጎ ዲቁሳሢ
     ፔና ዎዳኒ ዔቁያ ማዒ ፓይዲንታኔ።
- 3 ዔኤያ ዓሲ ጎሪንቲ ፀራ ማዣኒ ዳንዳዓኔ፤
     ዓሲ ቦንቸሳይ ጋዓንቲ ማርሞይዳፓ ሃኪሢኬ።
- 4 ጎዡ ፔኤኮ ዎዶማና ጎሽኩዎ ቤልፃ ዓሲ
     ማአሎ ቡሮ ዎዶና ዒ ቡኩሳንዳ ሃአኮ ባአሴ።
- 5 ዓሲኮ ማለሢ ኮሺ ዔታዳ ዔቲይዳ ዓአ ዎአሢጉዲኬ፤
     ያዲ ማዔቲያ ማሊ ጳቂሥሢ ዓአ ዓሲ ዬያ ዱዱዓኔ።
- 6 ዓሲ ቢያ ፔ ጉሙርቁንቲያማ ኬኤዛኔ፤
     ጋዓንቲ ጎኔና ጉሙርቁንታ ዓሲ
     ያኦኒ ዴንቃኒ ዳንዳዓይ!
- 7 ዓሎ ዓሲ ፒዙሞና ናንጋኔ፤
     ናኦታ ዲዛሲያ ዓንጂንቲያኬ።
- 8 ፔኤኮ ዎጎ ያይታ ዎጊዎሮ ዴዔ ካኦቲኮ
     ፑርታ ማዔ ባኮ ቢያ ጌኤሺ ዔራ ዓአፒ ዓአኔ።
- 9 «ማሊፃ ታኦኮ ጌኤሺኬ፤
     ጎሜ ታኦኮ ባአሴ» ጋዓ ዓሲ ናንዳ?
     ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሉኡዚ ማዔ ዴኤሡሞ ዔሮ ባኮና
     ፒዜ ማዒባአ ማኮ ባኮና ማዲ ሃንታ ዓሶ ዲዒፃኔ።
- 11 ዓአላ ናይታዎ ኮሺ፣ ሃሣ ፒዜ ዓሲ ማዒፃ
     ማዳ ባኮና ፔጋዲ ዔዔርታኔ።
- 12 ዎይዛ ዎይዚና ዛጋ ዓአፒና
     ማዣሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።
- 13 ዎዶ ኔኤኮ ኔኤኒ ጊንፆና ኩርሴቲ ኔ ማንቃንዳኔ፤
     ዶዲ ኔ ማዳቲ ጋዓንቲ ጊዳ ሙኡዚ ኔኤኮ ዓአያ ማዓኔ።
- 14 ዔኤቢ ሻንቃ ዓሲ ቢያ ዎዶ «ፑርታኬ» ጌይ ጌይ ሻንቆ ባኬሎ
     ዳኪሳኔ፤
     ሻንቁ ዴንዴሰካፓ ጋዓንቲ «ላኦፓና ታ ሻንቁያዎይ» ጌይ
     ሄሄርሻኔ።
- 15 ዔራቶና ጌሰቶ ጌኤሲ
     ዎርቁና ቦንቸንታ ሹጮናፓ ባሹ፣ ጳዲዎያኬ።
- 16 ዓይጎ ዓሲያአ ዔርቱዎ ዓሲኮ ዎአሴ ማዔቲ ማአዓሢ ዲዛኮ
     ዔኬ፤
     ዬይ ዔርቱዎ ዓሢ ዛሎ ዓይሢ ባአዚ ማዓንዳጉዲ ኔ ኮይላ
     ጌሢ።
- 17 ሉኡቁ ጋአዲሢና ኔ ዴንቃ ባካ
     ዓአሢ ሙኡዚጉዲ ኔና ዎዛሳኒ ዳንዳዓኔ፤

ዎርቂ ፔኤቃጾ ጋዓንቴ ዳንጋ ኔኤኮ ማአሻላጉዲ ማዓንዳኔ።

18 ኮሺ ዘር ኔ ዋይዚ ዔኬቴ

ቢያ ባአዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኔ፤

ዬያር ኮሺ ዘር ዋይዚ ዔኩዋጾ ጾልዚ ጾላኒ ዓአዲፖ።

19 ድንኮ ድንካ ዓሲ ዓአቸንዶ ሃይሴ ዒና ዓርቁዋሴ፤

ዬያር ጉሪ ገሰቴ ሺራ ዓሶይዳፓ ሃኬ።

20 ፔኤኮ ዓዶ፣ ሃንጎ ዒንዶ ጫሽካያኮ

ናንጋ ሻኔ ዲሚዳ ባይቃ ፖዒጉዲ ማዓኔ።

21 ቤርታ ላበንቴቦኦንቴ ሽሌዔና ዴንቆና ቆሎ

ጋፒንጾይዳ ዓንጀንቴዋሴ።

22 ኔኤም ፑርታ ማዴ ዓሲም

ኔኤኒያ ማሂ ፑርታ ዒዛም ማዲፖ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ፤ ዒዚ ኔና ዓውሳንዳኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊኢጊባኦ ማኮ ባኮንታ

ሉኡዚ ማዔ ዴኤሡም ዔር ባኮዋ ሻሻኦኪንታኔ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮኡኒ ሃንታንዳ ጎይጾ ማሊ ጌሣኔ፤

ዓካሪ ዓሲ ናንጎ ፔኤኮ ዎኖ ባንሢ ዔኪ ዓአዳንዳቴ

ዎይቲ ዔራኒ ዳንዳዓይ?

25 ጾኦሲም ሩኡሪ ናአቢ ናአባጾ

ጊንሣ «ዓይጋ ታ ናአቤይ» ጌይ ማሊሢ ዓሲኮ ፒርኬ።

26 ጨንጫ ካኦቲ ዋይዘ ዒፃ ዓሶ ዲማሲ ዔራራ፤

ዔያቶ ዒ ሚጨንቴዋጾ ሜታሳኔ።

27 ዓሲኮ ዒኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲም ዒንጌ ፖዒታሢር

ዓሲኮ ጋር ዒኖ ቢያ ዔራኒ ዛጋኔ።

28 ኮሹዋና ጉሙርቁንቴሢና ፑርታ ባአዚፓ ካኦቲ ካፓኔ፤

ዒዛኮ ካኦቲማ ጎኑሞና ዶዲ ናንጋኔ።

29 ዴጌ ዓሳ ሄርሺንታሢ ፔኤኮ ዎልቆናኬ፤

ጋርቾ ዓሳ ፔኤኮ ቡኡቆና ቦንቺንታኔ።

30 ኪፃሲ ጳርቆ ጳዲ ፑርታ ባአዚ ባይዛኔ፤

ዠራፓና ጳዲያኦ ዒኔይዳ ዓኦ ፑርታ ባአዚ ጌኤሻኔ።

21

1 ካኦቲኮ ዒና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኩጮይዳኬ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዎታ ዋኦሢጉዲ ኮዔ ቤሲ ባንሢ ዔኪ

ዓአዳኔ።

2 ዓሲ ማዴ ባካ ቢያ ዬያ ማዴ ዓሢም ፒዜ ማላኔ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዓሲኮ ዒኖ ማሊጾ ዛጊ ዔራኔ።

- 3 ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ዒንገሢዳፓ ባሽ
ፒዜና ጎኔ ማዔ ባኦዚና ማዒሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳኔ።
- 4 ፑርቶ ዓሳ ዔርታሢ
ዖቶርሙሞና ሄርሺንቴናኬ፤
ዬይ ጎሜኬ።
- 5 ኮሺ ማሊ ቱኮና ቱኩሲና ማዒንታ ማዕ ሚርጌ ባኦዚ ጴዒሳኔ፤
ማሊሢ ባኦያ ሩኩሩሞና ማዕ ማዕ ጋዓንቴ ማማንቁሳኔ።
- 6 ሉኩዙሞና ጴዒ ቆሎ ባባይቃ ሱኩሌጉዴያ፤
ገንሣ ሃሣ ዋዒ ፒርጉዴያኬ።
- 7 ዋይዚ ዒፃ ዓሳ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ማዒሢ ናሽኩዋኦሢር
ዔያቶኮ ጌኖ ማዕና ዔያታ ባይቃኔ።
- 8 ጎሞ ዓሳ ዋቦ ጎይሢና ዓኦዒ ናሽካኔ፤
ዒኖ ጌኤዦ ዓሳ ጋዓንቴ ኮሺ ባኦዚ ማዒኔ።
- 9 ጎርንቴ ሺራ ለኦሊና ዋላ ፔቴ ማኦሪዳ ናንገሢዳፓ
ማኦርኮ ኮጮ ዙላ ናንገሢ ቃራኬ።
- 10 ዋይዞ ዒፃ ፑርቶ ዓሳ ቢያ ዋዴ ፑርታ ባኦዚ ማዒ ናሽካኔ፤
ዒይጎ ዓሲማኦ ዔያታ ሚጩንቴዋሴ።
- 11 ቦሃ ዓማሊ ሺራ ዓሲ ሻርሺንታ ዋዶና
ዔኤያ ዓሲ ዬያ ዛጋዖ ዔራቶ ዴንቃኔ፤
ጩንጫ ዓሲ ዔርዞ ዋዶና ባሽ ዔራ ማዓኔ።
- 12 ዒሎ ያኦዛሢ ፑርቶ ዓሳ ማኦርይዳ ማዕ ባኮ ቢያ ዛዛጋኔ።
ፑርቶ ዓሳ ዒዚ ኬዒ ኬኤሪ ባይዛኔ።
- 13 ማንቆ ዓሲኮ ዒላቶ ዋይዛኒ ናሽኩዋ ዓሲ
ዒዚያ ሜታዒ ዒላታ ዋዶና ዒዛ ማኦዳንዳ ዓሲ
ዴንቁንዲዋሴ።
- 14 ዳጋዴ ዓሲም ዓኦቹ ዒንጎ ባኦዚ ዒንገንታኦና
ዳጋ ዒዛኮ ሺሺማኔ፤
ዴሚና ዓኦቹ ዒንገንታ ዒንገሢያ ዳጋ ጩኦሻኔ።
- 15 ፒዜ ዋጌ ዋገንታ ዋዶና
ኮዦ ዓሳ ዋዋዳኔ፤
ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዲዲቃሣኔ።
- 16 ማሊ ጳቂሥሢዳፓ ሃካ ዓሲ
ሃይቢ ካፓኔ።
- 17 ዔኤቢ ቃውቴሢ ናሽካ ዓሲ ማማንቃኔ፤
ዋይኔ ዐሽንታ ዛይቶ ቴዦንታ ናሽካ ዓሲ ዋይቴቴያ
ዖርጎጩዋሴ።

- 18 ኮዥ ዓሶይዳ ሄላኒ ዓኣ ሜታሢ ፑርቶ ዓሶ ሄላኔ፤
ፒዜ ዓሶ ሄላኒ ዓኣ ሜታሢያ ጉሙርቁሢባኣ ዓሶ ሄላኔ።
- 19 ጎሪንቲ ሺራ ማቾና ዎላ ናንጊሢዳፓ
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ናንጊሢ ቃራኬ።
- 20 ጨንጫ ዓሲ ሚርጌ ቆሎንታ
ሚርጌ ሚኢሽ ኬሳ ባኣዚንታ ፔ ማኣራ ቡኩሳኔ፤
ማሊ ጸቂሥሢ ፓጩ ዓሲ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ላኣሊ
ባይዛኔ።
- 21 ዒሉሞና ናሹሞና ጋዓ ጊንፆ ማዳ ዓሲ
ናንጊንታ ፆርጎቹሞንታ፥ ሃሣ ቦንቹንቲያኣ ዴንቃኔ።
- 22 ፆሎ ዓሶኮ ጨንጫ ሱኡጌ
ደዲ ፆላ ዓሲና ካፒንታ ካታሞ ፆሊ ባሺ ዓዓርቃኔ፤
ጉሙርቁንታ ዎርዲዮ ቤዘሞ ደይሳኔ።
- 23 ሜቶይዳፓ ቶላኒ ኮዓ ዓሲ
ፑርታ ጌሰቲሢ ሃሻኔ።
- 24 ፆቶርቃያና ሄርሺንታያና ማዔ ዓሲ ቦኦዛኬ፤
ማዳ ዓዛኮ ፆቶርሙሞ ሌሊኬ።
- 25 ማዳ ማዳኒ ኮዐ-ሞ ቤልፆ ዓሲ
ፔና ዎዳ ዓሲ ማዒ ፓይዲንታኔ።
- 26 ቤልፆ ቢያ ዎዴ ኮዓሢ ሚርጌ ባኣዚ ዴንቃኒኬ፤
ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሹሞና ዒዒንጋኔ።
- 27 ዎይዞ ዒፆ ዓሳ ዒንጋ ዒንጊፆ ፆኦሲ ሻኣካያኬ፤
ዬያፓ ባሺ ፑርታ ማሊሢና ዔቁ ዒንጎ ዒንጊፆ ሚርጌና ዒዛ
ዒሣያኬ።
- 28 ሉኡዚ ዓሲኮ ማርካቶ ዔውቱሞያ ማዓኔ፤
ኮሺ ማሊ ጌሰታ ዓሲኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ጎናዳኔ።
- 29 ጎኔ ዓሲ ፔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮሺ ዔራኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ዳቤፆ «ታ ዳቢባኣሴ» ጌይ ማፆ ዒዒ ደዳኔ።
- 30 ዓሲ ፔ ዔራቶና ፔኤኮ ማሊ ጸቂሢያና፤ ሃሣ ቱካ ቱኡዞና
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃዛኒ ዳንዳዐ-ሞ።
- 31 ፆልዚ ፆሊሢር ፓር ጊኢጊሻኒ ዳንዳዓኔ፤
ባሺሢ ዒንጋሢ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

22

- 1 ኮሺ ሱንሢ ሚርጌ ቆሎይዳፓ
ዓሲና ናሽኪንቲሢያ ቢራና ዎርቄናፓ ባሻኔ።
- 2 ፆርጎጫሢታቲያ ማንቃሢ

ማገፍህ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሂሮ

ለምዓሂ ፔቴኬ።

3 ጨንጫ ዓሲ ሜታ ሙካሂ ዛጋዎ ዓዓአሺንታኔ፤

ማሊ ጳቂሥሂ ፓጩ ዓሲ ጋዓንቴ ማሉዎዎ ሜቶይዳ ኬዳኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሂንታ ኮሺ ማዒሂንታ

ቆሎና ቦንቸና ናንጊያአ ዴንቁሳኔ።

5 ፑርቶ ዓሶኮ ጎይዖይዳ ዓንጊሂና ፒሮና ዓአኔ፤

ፔ ቶኦኮ ካፓሂ ጋዓንቴ ዬያፓ ሃካኔ።

6 ናይ ዎማይዳ ናንጋኒ ኮይሳቴያ ኔ ዔርዜያቴቴ

ፔ ናንጎ ዎዶ ቢያይዳ ዬኖይዳፓ ሺኢካዓኬ።

7 ማንቆ ዓሲ ዖርጎቺ ዓሲም ማዳያኬ፤

ሚኢሺ ታልዓሂ ታልዒሴሂኮ ዓይሌኬ።

8 ጎሜ ዜርቃሂ ሜቶ ጮኦሪ ዔካኔ፤

ዳጋ ዒዛኮ ዓንኮዎ ዒዛ ሄሊሲንዲዎሴ።

9 ፔኤኮ ሙዎ ማንቆ ዓሶና ዎላ ዒዚ ጊሽታሂሮ

ዔኤቢ ዒንጋ ዓሲ ዓንጂንቴያ ማዓኔ።

10 ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሲ ኔኤኒ ዳውሴቴ ዑራ ጋፓኔ፤

ዑራንታ ጫሺንታ ባኢያ ማዓኔ።

11 ዒና ጌኤሹሞንታ ኮሺ ጌኤሲንታ ናሽካ ዓሲ

ካኦቶና ናሽከንታያ ማዓኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓአፓ ዔራቶና ዓአ ዓሶ ኮሺ ዛጋኔ፤

ጉሙርቁፃባአ ዓሳ ቴኬ ቴኤዞ ጋዓንቴ ዒ ጉሪ ማሃኔ።

13 ቤልፃ ዓሲ፡- «ካራ ዘቢ ዓአኔ፤ ታ ኬሰኬቴ ታና ሙዓንዳኔ» ጋዓኔ።

14 ዞኦሰካ ኮኦማ ላኦሊኮ ዳንጋ ኮሺ ዔታዳ ዔቴጉዲኬ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ዓሳ ዓዲንቴ ዬያ ዔቶይዳ ሎኦማኔ።

15 ናይ ዒኔይዳ ዔኤዩሞ ዓአኔ፤

ጎሪ ዘሪሂ ዣኦቺ ጋዓንቴ ዬያ ዒኖ ዒዛይዳፓ ሺኢሻኔ።

16 ዖርጎቺ ዓሲም ዔኤቢ ዒንጋሂ

ጊንሂ ሃሂ ቆሎ ዴንቃኒ ጌይ

ማንቆ ዓሶ ሄርቁ ዎይሂ ዓሲ ኩፓታንዳኔ።

ዔር ዓሲ ዞሪ ዞር

17 ዔር ዓሳ ኬኤዜ ባኮ ታ ኔና ዔርዞም ዎይዜ፤ ዔያቶይዳፓ

ኔ ዔካ ዔራቶ ባንሂ ዒኖ ኔኤኮ ማሄ፤ 18 ቢያ ዎይ ኔ ማሊ

ማሊ ማዶይዳ ፔኤሻያ ማዔቴ ኔና ዎዛሳንዳኔ፤ 19 ዬያ ታ ኔኤም

ኬኤዛሂ ጉሙርቁፃ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ማዓንዳጉዲኬ።

20 ሃኦዛኬ፡- ታ ኔኤም ሃይሂታሚ ዳምቤ ፃኦፔኔ፤ ዬያታ ዔራቶንታ

ኮሺ ዞርንታ ዓኣያኬ፤ 21 ጎኑሞ ዓይጎ ማዔቴያ ኔና ዔያታ ዔርዛንዳኔ፤ «ጎኑሞ ኮይ ዔኪ ሙኩ» ጌይ ኔና የኦጮናያታቴ ፒዜ ባኣዚ ማሂ ኔኤኒ ኬኤዛንዳኔ።

1
22 ፔቴታዎ ዔያቶኮ ዔኤቢባኣሢሮ ማንቆ ዓሶ ቡሪፖ፤ ሄርቁንቲ ዎርቃ ዓሶዎ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርታ ላቢሲ ሺሪፖ። 23 ዓይጎሮ ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ሞኦታንዳሢሮና ዔያቶ ሄርቁ ሜታጎ ዓሶዎ ዒ ሜታጎንዳሢሮኬ።

2
24 ሮኦጋዳያና ጎሪንታ ዓሲና ዎላ ላጌ ማዒፖ፤ 25 ኔኤኒ ዒዛ ባኮ ዔሬቴ ዩያፓ ቶሊ ኬሰካዓኬ።

3
26 ሜሌ ዓሲኮ ጋሌ ጨጋኒ ዎኣሴ ማዒፖ፤ 27 ጨጋኒ ኔኤኒ ዳንዳዒባኣቴ ኔ ላሃ ሻኣላታዎ ዓቲዎንቴ ዓኣ ቆላ ኔኤኮ ቢያ ዔውታንዳኔ።

4
28 ሚና ኔኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ጌሢ ዛጾ ዚጎ ሺኢሺፖ።

5
29 ማዶ ፔኤኮ ኮሺ ማዲ ዔሬ ዓሲ ኔ ዛጋ? ዩያጉዴ ዓሲ ጉሪ ዓሲ ጌይንታ ዓሲ ቤርታቴዎንቴ ካኣቶ ቤርታ ማዶ ማዳኒ ዔቃንዳኔ።

23

6
1 ቢታንቶ ዓኣ ዓሲና ዎላ ሙኡዚሮ ፔቴይዳ ኔኤኒ ዴዔቴ ዒዚ የናታቴያ ዎሊፖ፤ 2 ዎዚ ኔኤኒ ዓልቲንቁ ሙዓያታቴያ ሚርጌ ሙይዎ ሃሺ። 3 ጎየንቴ ዒዚ ኔና ኔ ዎይታቴያ ዛጋኒ ዳንዳዓሢሮ ኔኤሞ ሺኢካ ኮኮ ሙዎ ዓልቲንቁ ሙይፖ።

7
4 የርጎጫኒ ጳሽኪ ላቢፖ፤ ዩያጉዴ ዓልቲሙዎይዳፓ ሃካኒ ዔራ ማዔ፤ 5 ዩያጉዴ ቆላ ኔኤኒ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቴ ቤዞና ባይቃንዳኔ፤ ጫሪንቲዳ ባራና ኮኣኬጉዲ ጋኣሲ ኬሲ ባራናንዳኔ።

8
6 ዱኡዲ ዓሲ ካሣ ሙይፖ፤ ዒዚ ኔኤሞ ሺኢሻ ካሣ ኔና ጮኦዳሱዎጉዲ፤ 7 ዒዚ ፔኤኮ ዒናፓቴዎንቴ ካሣ ኔ ዒዛሞ

ሃሻንዳጉዲ ኮሲ ጎኔ ጋዓያ ማሊሲ፡- «ሙዔ፣ ዑሽኬ» ኔና ጋዓኔ።
8 ኔ ዬያ ሙዔሢታዎ ጩታንዳኔ፤ ዒዛ ኔኤኒ ሳልማሲ ጌሰቴ ሃይሳኦ ኔኤኮ ጉሪ ማዓንዳኔ።

9
9 ዔራቶ ዓኣ ዘሮ ኔኤኮ ዒ ቶኦቻንዳሢሮ ዔኤያ ዓሲም ዔኤቢ ቃራ ባኣዚ ኬኤዚ።

10
10 ሚርጌ ዎዴ ናንጌ ዛጰ ዘጎ ሸኢሺ። ዬያጉዲ ሃሣ ዜኤር ናኣቶኮዋ ጎዡ ዎልቄና ዔኪ። 11 ዖኦሲ ዔያቶኮ ደደ ጎንጃሢ ማዓሢሮ ዔያቶ ዛሎ ዒ ሞኦቲንታኔ።

11
12 ማሊዖ ኔኤኮ ዔራቶይዳ፤ ዎያኣ ኔኤኮ ዔራቶ ዎይዛንዳጉዲ ሸርሼ።

12
13 ናዖ ኔኤኮ ዳምቤና ሻርሺሢ ሃሺ። ዡኣቸና ኔ ጳርቄቴ ሃይቃዓኬ። 14 ዡኣቸና ኔኤኒ ጳርቄቴ ሼምፓሢ ሃይቢዳፓ ዓውሳኒ ኮሺ ጎይሢ ዒዛም ማዓንዳኔ።

13
15 ታ ናዓሢዮ! ዔራ ኔ ማዔቴ ሚርጌና ኔ ታና ዎዛሳኔ፤ 16 ፒዜ ጌኤሲ ኔ ጌሰታ ዎደና ታና ዖዖቶርሳኔ።

14
17 ጎሞ ዓሶ ቁኢሪ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢ ሲያ ዎዴ ኔኤኮ ማሊሢ ማዖንጎ፤ 18 ዬያ ኔ ማዳቴ ሴካ ኔኤኮ ቤርታኣ ናንጋ ጊኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ሃጊ ማዓ ዎዛኣ ባይቃዓኬ።

15
19 ታ ናዓሢዮ! ዎይዜ፤ ጨንጫ ማዔ፤ ዖኦሲ ጎይፓ ሸኢኪ።
20 ሚርጌ ዎይኔ ዑሽካ ዓሲና ሚርጌ ሙኡዚ ሙዓ ዓሲና ዎላ ላጌ ማዒ። 21 ማሢንታ ዓሶና ጎጳ ሚሸኩዎ ዓሶና ማንቃኔ፤ ማዳ ጊንዖ ሌሊ ማዔ ዓሢያ ማንቁ ቱርጫ ማኣዓኔ።

16
22 ኔና ሸዔሢ ዒዛታሢሮ ኔ ዓደኮ ዘሮ ዎይዜ፤ ዒንዳኣ ኔኤኮ ጋርቄ ዎደና ዒዞ ቶኦቸ።

23 ጎኦም፣ ዔራቶ፣ ጎሪ ዘሮ ዘሮንታ ማሊ ጳቂሥሢንታ ሚኢሽ ማሢ ዓርቄ፤ ሃሺ። 24 ዒኔና ዓኣ ናይኮ ዓዴ ዴኤፒ ዎዛ ዎዛዳኔ፤

ሃሣ ጨንጫ ናይ ሾዔ ዓሲ የዎቶርቃኔ። 25 ኔ ዓደና ኔ ዒንደና ኔ ዛላ
ዎዛሳያ ማዎንጎ፤ ኔ ዒንደኣ ኔ ዛሎና ዎዛደንጎ።

17

26 ታ ናዓሢዮ! ዒናፓ ዎይዜ፤ ታ ናንጌ ናንጋ ኔኤም ማላታ
ማዎንጎ፤ 27 ዞኣዛ ኮኣማ ላኣሎና ፓሠዋ ላኣሎና ኬሴ ፒርጉዲ
ሃይቢ ባንሢ ዔኪ ዴንዳኔ። 28 ዓዳ ሱላጉዲ ካቲ ኔና ዔያታ ካፓኔ፤
ሚርጌ ዓቲንቆ ዔያታ ዔፖ ሳሎ ሻሂሲሴኔ።

18

29 የዩሢና ዩኤፒና የና ሄላይ? ቢያ ዎዴ ማርሞና ጎሪንቲና
ዔቁሳሢ የናዳይ? ዎይቲታቲያ ዔርቲዎንቲ ዑርቲ ጴዳሢ የናዳይ?
ዓኣፓ ዘቃሢ የኦኮዳይ? 30 ዩይ ቢያ ባካ ሄላሢ ሚርጌ
ዎይና ዑኩ ዑሽኪያና ሲኢሪንቲ ካፃ ዑኩ ዑሽኪያና ዎዶ ፔኤኮ
ጉሪ ጋፒሳ ዓሶይዳኪ። 31 ዩያር ዎዚ ቡርጩቆይዳ ዘቃያ ማዒ
ጴዳቲያ ዔያታ ዑሽካኣናኣ ዳንጋ ጌላ ጎይፃ ኔና ጮኦዳሶፓ።
32 ጋፒንፆይዳ ሾኦሽጉዲ ኔና ዩይ ዳዓንዳኔ፤ ጎፖ ሾኦሽጉዲያኣ
ዳኣና ኔ ዑፃ ፑኡካንዳኔ፤ 33 ዓኣፓ ኔኤኮ ሺራንዳሢር ዓኪ ዓኪ
ባኣዚ ኔ ዛጋያ ኔኤም ማላኔ፤ ጋዓንቲ ኔኤኔ ፒዜ ማላኒና ጌሰታኒ
ዳንዳዑዎሴ። 34 ባዚዳ ኔ ዓኣያና ባዘ ጉዳሢና ሂዒንቲ ሜታዳ ዎኣፃ
ካኣሚሎ ቱርቲርና ኔ ዒጊንቲያ ኔኤም ማላንዳኔ። 35 ዩያጉዲ ሃሣ፡-
«ታ ጳዲንቲኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዔኤቢ ዎኦቲባኣሴ፤ ጳዲንቶ ታኣኒ
ጳዲንቲኔ፤ ጋዓንቲ ታና ሃርጊባኣሴ፤ ታ ጴጫንዳሢ ዓይዴዳይ? ቃሲ
ሃሣ ታኣኒ ዓይዲ ዑኩ ዑሽካንዳይ?» ኔ ጋዓንዳኔ።

24

19

1 ፑርቶ ዓሶ ቁኢሪፖ፤ ዔያቶና ዎላ ላጌ ማዒና ኮይፖ፤ 2 ዔያታ
ቢያ ዎዴ ፔ ማሊያና ጌኔ ማሊ ቱካኔ፤ ዳንጎናኣ ጌጌሻኔ።

20

3 ማኣሪ ዔራቶና ማዢንታኔ፤ ማሊ ጳቂሥሢና ዶዲ ናንጋኔ።
4 ዔራቶ ዓኣያ ማዓዛ ማኣሪ ቦንቲንታያና ሚዘጲ ማዔ ሜሄና
ኩማኔ።

21

5 ዶዲ ማዒሢዳፓ ጨንጫ ማዒሢ ባሽኬ፤ ጎኔና ዔራቶ
ዎልቁይዳፓ ዑሣኬ፤ 6 የልዚም ጌኣጊ ኬሰኪፆኮ ቤርታ ማደንዶ

ጎይፆ ኮሺ ዛጊ ቱካንዳፆ ኮይሳኔ፤ ሚርጌ ዘራ ዓሲ ዴንቄፆ ኔ ማዔቴ ባሺሢ ኔ ዓታዓኬ።

22

7 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲ ዔራቶ ዔራኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዓሳ ኮይሳ ባኣዚ ጌሰታኣና ዒዚ ሺኢሻ ማሊሢ ባኣሴ።

23

8 ቢያ ዋዴ ፑርቱሞ ቱኪ ሃንታ ዓሲ «ጌኔ ዓሲ» ጌይንቲ ዔርታኔ፤ 9 ዔኤያ ዓሲ ቢያ ዋዴ ማላሢ ጎሜ ማዳኒኬ፤ ዔኤቢ ቦሢ ሺራ ዓሢ ዓሲ ቢያ ዒዒፆኔ።

24

10 ሜታ ኔና ሄላ ዋደና ደዳኒ ኔኤኒ ዳንዳዑዋፆ ማዔቴ ፔቲታፆ ደዳሞ ኔኤኮ ባኣሴ ጌይሢኬ።

25

11 ኮይሱዋ ጎይሢና ሃይቢም ዔውታ ዓሶ ዓውሴ፤ ዋዳኒ ሃዒ ዔኪ ዓኣዳ ዓሶ ኩጫፓ ቶሊሴ። 12 ጎፆንቲ «ታ ዔሩቀሴ» ኔ ጋዒኒ ዳንዳዒኔ፤ ጋዒንቲ ዒኖ ዛጋሢ ዬያ ማሊ ጳቂሣዳዳ? ዒዚ ኔኤኮ ሸምፓሢ ካፓሢ ዬያ ዔራዳዳ? ሃሣ ፔቲ ፔቲሢም ፔኤኮ ማዳጉዴያ ዒዚ ጨጋዳዳ?

26

13 ታ ናዓሢኖ! ኮሺታሢሮ ዔኤሲ ሙዔ፤ ዔኤሲኮ ፆሎሊ ዳንጋም ዓኣሢኬ። 14 ዔራቶ ኔኤኮ ሸምፓሢም ኮሺ ማዔሢ ዔራሬ፤ ዔራቶ ኔኤኒ ዴንቄቲ ሴካ ቤርታኣ ናንጋ ኔኤኮ ጊኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ኔኤኮ ባይቃዓኬ።

27

15 ዋይዘ ዒፆ ዓሶጉዲ ዲላሢኮ ማኣሮ ቡራኒ ካቲፖ፤ ሃሣ ማንጊፖ። 16 ዲሎ ዓሲ ላንካይ ማይንቲ ሎኦሜታቲያ ጊንሣ ዔዔቃኔ፤ ዋይዘ ዒፆ ዓሶ ጋዓንቲ ባይሲንታ ሄላኔ።

28

17 ኔኤኮ ሞርካሢ ዲቂንታኣና ኔና ዋዛሶፓ፤ ዒ ሎኦማ ዋደናኣ ዋዛዲፖ። 18 ዬያ ባኮና ኔ ዋዛዴቲ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ፆዳሳኔ፤ ኔ ሞርካሢዳ ዒዚ ዳጋዴ ዳጎዋ ሃሻኔ።

29

19 ፑርቶ ዓሶ ማደር ኔኤኒ ማሊ ሜታዲፖ፤ ዔያቶ ቁኢሪፖ፤
20 ዋይዚ ዒፃ ዓሲ «ሃጊ ታኣኒ ሃያ ዴንቃንዳኔ» ጌይ ሃጊ ማዓ ዋዛ
ጌሃ ባኣዚ ባኣሴ።

30

21 ታ ናዓሢዮ! ፆኦሲ ዒጊጩ። ካኣቲያ ቦንቼ፤ ዔያቶም ዋይዛ
ዒፃ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒፖ። 22 ዬንሢ ዋይዛ ዒፃዞንሢዲ ዴኤፒ
ባይሲንታ ዔርቲባኣንቲ ሄላኔ፤ ፆኦሲንታ ካኣቲንታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ
ሜታ ዓይጎታቲያ ዔራ ዓሲ ባኣሴ።

ዔር ዓሳ ቃሲ ዞሬ ዞር

23 ዔር ዓሳ ቃሲ ጌዔ ባካ፡-

ዋጌ ዋጊንታ ዋዶና ፔቲሢ ዛላ ማዒ ጌሰቲሢ ዳቢንቲኬ፤
24 ዳቢንቲሢ ጌኤሺ ማሂ ዋጋ ሱኡጋሢ ዓሳ ጩሽካኔ፤ ሜሌ ዴራኣ
ዒዛ ዒፃኔ። 25 ዳቢንቲሢ ፒዜና ጌሰቲ ዋጋ ሱኡጋሢም ጋዓንቲ ኮሺ
ማዓንዳኔ፤ ሚርጌ ዓንጀዋ ዴንቃንዳኔ።

26 ዔኤቢ ፒዜና ማሂ ኬኤዛ ዓሲ ዒናፓ ዋሊ ናሽካ ላጌ ማዒ
ፓይዲንታኔ።

27 ቤርታዲ ኔ ሳይይዳ ኔ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ቢያ ጊኢጊሺ፤ ዬካፓ
ማኣሪ ማኸ።

28 ዓይጎ ዓሲዳኣ ማዖም ዔርቲ ባኣዚ ባኣንቲ ማርካዲፖ፤
ዒዛይዳ ሉኡዚ ባኣዚያ ጌሰቲ። 29 «ዓሲ ታኣም ፑርታ
ማዴማጉዴያ ታኣኒያ ፑርታ ባኣዚ ዒዛም ማዳንዳኔ! ታኣኒ ኮሞ
ማሃንዳኔ!» ጌይ።

30 ቤልፃና ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲናኮ ጎዡና ዋይኖ ቱኮ
ቤዞዋ ታኣኒ ዓኣዴኔ፤ 31 ዒማና ዬያ ጎዡይዳ ሆኦሪና ቶሻና ኩሚ
ዓኣኔ፤ ዓጮ ዲርቆና ኬኤሎ ዲፃኣ ደዔኔ። 32 ዬያ ታኣኒ ዛጌ
ዋዶና ዬያ ዛሎ ታ ማሌኔ፤ ታኣኒ ዛጌ ባኮይዲፓኣ ዔራቶ ዔኬኔ።
33 «ዳካ ታ ሊጽ ሊጽ ጎዖም፤ ዳካ ታ ጊንዖም፤ ኩጮዋ ታኣኮ ታኣኒ
ጳንጪ ዳካ ሃውሾም» ኔ ጌዔቲ። 34 ሃጊ ኔ ላሂ ዓኣንቲ ማንቃቶና
ዔኤቢኮ ባይሲንታና ፆልዚ ዓንጋሞ ዓርቁ ሱላጉዲ ዔራዋንቲ ኔ
ጊዳ ሙካንዳሢ ዔራ።

25

ሴሌሞኔ ኬኤዜ ሜሌ ኮኦኪንሚ

1 ሃይካፓ ሊካ ከኤዚንታ ኮኦኪንሢ ሴሌሞኔ ከኤዜ ሜሌ ኮኦኪንሢኬ፤ ዩይ ኩቻ ጻኦፕንቴሢ ዩሁዳ ካኦቴ ሂዚቂያሴኮ ካኦቴሞ ማኦራ ዓኣ ዓሶ ዛሎናኬ።

2 ጾኦሲ ቦንቸንታሢ ዔኤቢ ዓኦቹ ዓርቃያ ማዒያናኬ፤ ካኦታ ቦንቸንታሢ ጋዓንቴ ዔቦ ዛጊ ፔጋሲያናኬ።

3 ካኦቴ ማላ ባኮ ኔኤኒ ዔራኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ካኦቴኮ ማላሢ ጫሪንጮጉዲ ዴጋያ፣ ሃሣ ዴኤፖ ባዞ ዋኦጾጉዲ ዔታዳያኬ።

4 ቢሮ ዓንጎፓ ሳልፕያ ባይዜ፤ ዩካፓ ዓንጎ ሹኤሹ ኮሻሢ ኮሻንዳኔ። 5 ካኦቴ ቤርታፓ ፑርቶ ዓሶ ሺኢሹ፤ ዒዛኮ ካኦቴማ ፒዜ ዋጌና ዶዲ ናንጋንዳኔ።

6 ኔኤኒ ካኦቴ ቤርታ ዔቃ ዋዶና ሄርሾያና ዔርቴ ዓሲ ማዓኒ ማሊፖ፤ ዴኤፖ ዓሶ ቤዞ ባንሢ ዴግ ዴግ ጋዓኒ ኮይ። 7 ኔኤፓ ባሹ ዓሲም ኔ ቤዞ ኔኤኒ ሃሻንዳጉዲ ሱኡጌ ኔና ጾኦጭም ኔ ቦርሲንታንዳሢ፡- «ሃኒ ሃይካ ዴጌ ቤዞ ኬሰኬ!» ኔ ጌይንቴቴ ቃራኬ።

8 ኔኤኒ ማርካዴሰካፓ ሜሌ ዓሲ ኔ ማርካታ ዳቢንቴያ ማዔሢ ዔርዜም ኔ ቦርሲንታንዳሢ ሄር ኔ ዛጌ ባኮ ዛሎ ማርካዳኒ ሩኡሪና ዋጎ ዋጎ ቤዞ ዓኦዲ።

9 ኔኤና ኔ ላጋሢና ባኦካ ማርማ ዔቁቴ ዒዛና ዋላ ጌሰቴ ዒንሢ ማርሚሳ ባኮ ጊኢጊሻንዳፓዓቴም ሜሌ ዓሲኮ ዓኦሺንቴ ባኦዚ ኬሲ። 10 ኔ ዩያይዲ ባኦቴ ኔኤኒ ጌኤሲ ዒና ዓርቁዋያ ማዔሢ ዔራ ሜሌ ዓሲ ኔና ዳውሲሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ባይቃኒ ዳንዳዑዋ ፑርታ ሱንሢ ኬሰካንዳኔ።

11 ዩኖ ዋዶና ፒዜና ጌሰቴንቴ ባካ ቢራ ዓንጊ ዑሰካ ዋርቁፓልሞ ኮሻናጉዲ ሚዛጲ ማዓንዳኔ።

12 ዋይዛኒ ናሽካያ ማዔ ዓሲም ጨንጫ ዓሲ ጎሪ ዞራ ዞር ዋርቁ ዲንዳፓ፤ ጊንሣ ሃሣ ቃራ ዋርቁይዳፓ ኮሺንቴ ፓልሞይዳፓ ባሹ ናሽኪንታያ ማዓኔ።

13 ሺሜ ዋኦሢ ጎንሢና ዴኤቢ ማሃሢጉዲ ጉሙርቁንታ ከኢታ ዓሲ ዳኬ ዓሢም ዒማዒ ማዓኔ።

14 ዔኤቢ ዒንጉዋያታያ «ታ ዒንጋኔ» ጌይ ጉሪ ሆኦሊንታ ዓሲ ዒርዚባኦ ሻኦሬና ዠባሬናጉዲኬ።

15 ጊቢ ዳንዳዒሢ ሺኢቴ ጌሰቴሢ ዴኤፒ ማኪ ዒዲሢ ሺሚሻኔ፤ ሱኡጌታያ ማሊያና ዔኤዓንዳጉዲ ማሃኔ።

25:7 25:7 ሉቃ. 14:8-10።

16 ሚርጋጋ ነና ዒሠብቱዲ ኮይሳሢዲፓ ዑሣ ዓኣሢ ዔኤሲ ሙይፖ፤ 17 ኔ ዓሺናሢ ማኣሪ ቢያ ከሌ ዓኣዲፖ፤ ሸናዲ ኔና ዒፃኒ ዲንዳዓኔ።

18 ፔ ላጋሢ ዑፃ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ጨንቻ ዓፓር፣ ኮኦሎ፤ ሃሣ ሞርቁንቴ ሂኢሺጉዲ ዬያ ዓሢ ማኣሳንሣኒ ዲንዳዓኔ።

19 ሜቶ ሞዴና ጉሙርቁንቴሞ ዓሲዳ ጌኤቁንቴሢ ዓጊፃ ዓቺና ዔኤቢ ዲይሢ፤ ሃሣ ቶኪ ሜጌሢ ሜቁንቴ ሃንቴሢጉዲከ።

20 ጆያ ዓሲም ኮርጊሢ፡- ጨኢሺ ከሌና ማኣፃ ከሲሢና ከሢዳ ዲካ ባኣዚ ሞሃሢናጉዲ ፑርታያከ።

21 ሞርካሢ ኔኤኮ ናይዲንቴቴ ዒዛ ሙኡዜ፤ ሃሣ ዒዛ ዴኤቤቴያ ዑሽ፤ 22 ዬያ ኔ ማዴቴ ቦርሲንቴታሚና ኔ ዒዛ ሚቻኔ፤ ኔኤም ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ማዴ ኮዦ ማዴ ዛሎ ጨጋንዳኔ።

23 ከዶ ዛሎ ዠባራ ዒርዚ ዔኪ ዬዓሢጉዲ ድንኮሞ ጎሪንቴ ዔኪ ዬዓሢ ዔርቴያከ።

24 ጎሪንቴ ሺራ ማቸና ሞላ ፔቴ ማኣሪዳ ናንጊሢዲፓ ማኣርኮ ዙላ ናንጊሢ ቃራከ።

25 ሃከ ዓጨዳፓ ሙከ ኮሺ ሃይሴ ሞይዚሢ ላቤ ዓሲ ሺሜ ሞኣሢ ዑሽኪ ዴኤቢ ማሃሢጉዲ ሞዛሳያከ።

26 ፑርታ ዓሲኮ ፑርቶ ማዴ ዛጊ ዔካ ኮሺ ዓሲ ዲኡሊንቁ ዓልቃ ሞኣሢጉዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ፑርቴ ቦቆሊ ሞኣሢጉዲከ።

27 ሚርጌ ዔኤሲ ሙይሢ ኮሺቴሞሴ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓሲዳፓ ቦንቾ ዴንቃኒ ኮይሢያ ዓሲ ቦንቺሱሞሴ።

28 ዳጎ ኔኤኮ ኔ ቃዛኒ ዲንዳዒባኣቴ ቃዛ ቴኢሢባኣያ፤ ሃሣ ሞርከም ፔጋዴ ካታማጉዲ ኔኤኒ ማዓንዳኔ።

26

1 ሻቺ ጆጎሢ ዓጊኒና፣ ዒርዚ ሃሣ ማኣሊ ቡሪሢና ኮይሱሞኣሢጉዲ ዔኤያ ዓሲም ቦንቾ ኮይሱሞሴ።

2 ካፓ ሴካ ሃንጋ ባራናፃ ፔቴታፃ ሜቶ ኔጊዳ ሄሊሳኒ ዲንዳዑሞኣሢጉዲ ጉሪ ጋዳማ ፔቴታፃ ሜቶ ኔጊዳ ሄሊሳባከ።

3 ፓር ጳርቁሢ፣ ባቁሎ ቢፃልቁሢ ኮይሳሢጉዲ ቤልፃ ዓሲም ጳዲ ኮይሳኔ።

4 ፓሠብ ጆኦጨሢ ኔና ጆኦጨ ዔኤያ ዓሲም፣ ኔኤኒያ ዒዛጉዲ ማዑሞጉዲ ማሂ ዒዛም ከኤዚፖ።

5 ጋዓንቴ «ታ ዔራከ» ጌይ ሙኩሞጉዲ ዒዚ ዔኤያ ማዔሢ ፔጋሲ ዒዛም ማሂ ከኤዜ።

25:22 25:22 ሮሜ 12:20።

6 ዔኤያ ዓሲ ከኢታሮ ዳከሢ ፔ ቶኮ ቲቂሢጉዴያ፤ ሃሣ ዎዳ ዴኤሻ ዑሽከሢጉዴኤ።

7 ዔኤያ ዓሲኮ ኮኦኪንሢና ጌሰቲፃ ዎቦ ዓሲ ዎቦ ቶኮና ሃንታሢጉዴያኤ።

8 ዔኤያ ዓሲ ቦንቺሢ ሹቺ ዎራይዳ ዓይሢ ቱኪ ዎራኒ ማሊሢጉዴያኤ።

9 ዔኤያ ዓሲኮ ኮኦኪንሢና ኬኤዚፃ ማሢንቴ ዓሲ ፔኤኮ ኩጫ ጫርጌ ዓንገሢ ኬሳኒ ላባሢጉዴያኤ።

10 ጎይሢና ዓኣዳ ዔኤያ ዓሲ፤ ገንሣ ሃሣ ማሢንቴ ዓሲ ቢያ ማደም ዔኪ ማዳሻ ሱኡጌ ዳንቄ ዓሲ ቢያ ሂኢሺና ደካ ዓሲጉዴኤ።

11 ፔኤኮ ዔኤያቶ ላሚ ላሚ ፔጋሲ ዳዎ ዔኤያ ዓሲ ፔ ጮኦሽኬ ጮኦኦኮ ገንሣ ሙዓ ካኒጉዴኤ።

12 ፔ ማሊያና ዔራ ማዔያ ማላ ዓሢዳፓ ዔኤያ ዓሲኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ዓኣኔ። 13 ቤልፃ ዓሲ፡- «ዘቢ ጎይፃይዳ ዓኣኔ፤ ኮሺ ዒጊቻ ዘቢ ዳልጎ ጎይፃይዳ ሃንታኔ» ጋዓኔ።

14 ካሮ ሳንቃ ጳንጩንታ ዓንጎይዳ ሺራሢጉዴ ቤልፃ ዓሲ ፔኤኮ ሻኣሎይዳ ሴካ ሃንጋ ሺሪ ሺሪ ላሂሢ ሚርገሻኔ።

15 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኬ፤ ሚሌዓቴም ዔያታ ዓንዳ ኩጮ ዳኤሢ ማሂ ዔኪ ካሦ ኩኡሊፃ ዔያቶ ባባሻኔ።

16 ቤልፃ ዓሲ ጊዳያ ማዓ ላንካይ ዓሲ ማርካዳያፓ ዒዚ ባሺ ማሊ ጳቂሣ ዓሲ ማዔያ ዒዛም ማላኔ።

17 ኔና ኮይሱዎ ባኣዚዳ ጌሊ ማርሚሢ ጎይሢና ዓኣዳ ካኒኮ ዎይዚ ዓርቂሢጉዴኤ።

18-19 ዓሲ ጌሺጋፓ «ታ ዓማሊ ማዴኔ» ጋዓ ዓሲ ፑርታ ፆልዚ ዓንጋሞና ዓማላ ዣኣኮ ዓሲጉዴኤ።

20 ሃንፂሌ ባኣቴ ታሚ ሃሃይቃኔ፤ ኬኤሴ ዓሲ ባኣቴ ዑራ ባይቃኔ።

21 ቃኣጫ ቄንሢ፤ ሃንፂሌ ሃሣ ታሚ ዔኤሣሢጉዴ ዑራ ማዣ ዓሲ ዑራ ዳልገሻኔ።

22 ኬኤሴ ዓሲኮ ሃይሳ ዓኣሢ ሙኡዚጉዴ ኮሽኪ ኮሽኪ ኬዳ ዑፃኮ ጋሮ ጌላኔ።

23 ዒኖ ጋሮና ፑርቱም ዓኣንቴ ዳንጎና ሺኢቴ ጌሰታ ዓሲ ዙላ ሚዛጳ ቢራ ዓንጊ ሺኤሾናያና ቲሽኪ ሚዛጲሶና ዓጪፓ ኮሾና ሚሄጉዴያኤ።

24 ጌኔ ዓሲ ዳንጋና ጌሻኔ፤ ፔኤኮ ዒኖና ጋዓንቴ ጌኖ ማሊያ ሱካኔ። 25 ዒዛኮ ዒና ዒሡሞና ኩሜያ ማዔሢሮ ጌሻ ዑኡሲና ኔና

ዲ ሳልማሴቱ ዲዛ ጉሙርቂግ፤ 26 ዲዚ ፔኤኮ ዲደፆ ዓኣቲያታቱያ ዲ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዓሲ ቢያኮ ቤርታ ፔጋኣኬ።

27 ማሌ ዓሲም ፒሮ ፒራ ዓሳ ፔኤሮ ዬያና ዓርቂጎታጎዳኔ፤ ዓሳይዳ ዔያታ ኮላሲ ዳካ ሹቆ ማዲ ጊንሣ ዔያቶ ዳኣፃጎዳኔ።

28 ሉኡቃ ዓሲ ዲዚ ሉኡቂ ከኤዛ ዓሶ ዲፃኔ፤ ሃሣ ጌኔ ማዳ ዔያቶም ማዳኔ።

27

1 ከሌ ዔኪ ሙካ ባኣዚ ዔርቱቆኣሢረ ዚሮ ማዓንዳ ባኣዚና ሄርሺጎቲፖ።

2 ማሌ ዓሲ ኔና ጋላታጎዳኣፓዓቲም ኔኤኒ ኔና ጋላቲፖ፤ ዓሲ ኔ ዛሎ ማርካዳጎዳኣፓዓቲም ኔኤኒ ኔ ዛሎ ኮሹቆ ከኤዚፖ።

3 ሹቶና ማኣሻላና ዴኤሢኬ፤ ዔኤያ ዓሲ ዔቂሳ ዳጋ ጋዓንቴ ዬያይዳፓ ባሹ ዴኤፃኔ።

4 ዳጋ ሚጩጎቲሢ ባኣያ፣ ሃሣ ሮኣጋዳያ ማሃኔ፤ ቂኢሩቆ ጋዓንቴ ዳጋፓ ባሹኬ።

5 ፔጌና ጎሪ ከኤዚጎታ ዞሮ ዓኣሺጎቲ ናሹቆይዳፓ ቃራኬ።

6 ላጌኮ ጌኤሲና ፆዩሲሢ ኮሹቆምኬ፤ ሞርኬኮ ሄሢ ጋዓንቴ ባይዛኒኬ።

7 ሚሺ ዓሲ ዔኤሲ ናሹቆሴ፤ ናይዴ ዓሲም ጋዓንቴ ጫንቶባኣዚጎታፆ ዓዓኣፃኔ።

8 ፔ ማኣሮፓ ሃኪ ዓኣዳ ዓሲ ማኣራፓ ሃኪ ዴንዲ ጉሪ ባራኒ ሺራ ካፒ ማዓኔ።

9 ሳውቃ ቲሺና ቃራ ሳውቆ ዓኣ ዑንጃና ዓሲም ኮሽካሢጉዲ ላጌኮ ዞሮ ዬያጉዲ ዎዛሳኔ።

10 ኔ ላጌ ማዔያ፣ ሃሣ ኔኤኮ ዓዶ ላጌ ማዔያ ዎሊፖ፤ ሜታ ኔና ሄላዛ ኔ ጌርሲ ኔና ማኣዶም ኮዒ ዓኣዲፖ፤ ሃኬ ዓኣ ጌርሲዳፓ ዑኬ ዓኣ ዓሺኒ ማማኣዳኔ።

11 ታና ዓሢዮ! ዔራ ኔ ማዔቲ ታና ዎዛሳኔ፤ ታና ጫሽካሢም ቢያ ታኣኒ ማሂ ከኤዛ ባኣዚ ዓኣኔ።

12 ጩንጫ ዓሲ ሜታ ሙካሢ ዛጋፆ ዓዓኣሺጎታኔ፤ ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲ ጋዓንቴ ዬያ ሜቶይዳ ጌሌሰካፓ ጊንፃ ፆያኔ።

13 ዓይጎ ዓሲያ ዔርቱቆ ዓሲም ዎኣሴ ጌሌቲ ማኣዓሢ ዲዛኮ ዔኬ፤ ዬያ ዔርቱቆ ዓሢኮ ዓይሢ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ኔ ኮይላ ጌሢ።

27:1 27:1 ያይ. 4:13-16።

14 ጉቴ ዓሚ ደግ ጌዔ ዑኩሲና ፔኤኮ ዓሺኖ ዔኤሎ ዔኤላሢ ዓዳ ጋዳማ ማዒ ፓይዲነታኔ።

15 ጎሪነቲ ሺራ ማቻ ያዳ ማእሪጉዲኬ፤ 16 ዠባሬ ቃዛኒ፣ ጊንሣ ሃሣ ዛይቴ ቲሺያ ኩቸና ዲኤሚ ዓርቁንቱዋእሢሢዲ ዬኖ ላኣሌሎ ዚቲዳኒ ዳንዳዒንቱዋሴ። 17 ዓንጊ ዓንጊ ዴንሣሢጉዲ ዓሲያኣ ፔቴይ ባጋሢዳፓ ዔኤሲ ዔራኔ።

18 ቤሌሴ ሚያ ኮሺ ዛጊ ኔኤኒ ዓርቁቴ ዒዞኮ ዓኣፖ ኔኤኒ ሙዓንዳኔ፤ ፔኤኮ ዎይሣሢኮ ቶኣኮ ዛጋ ማዳሢያ ቦንቸንታንዳኔ።

19 ዋእሢ ሌማሌኤሺጉዲ ዓኣፖ ካሮ ኔኤኮ ቤኤዛሢጉዲ ኔኤኮ ዒና ሌማሌኤሺ ማዒ ኔና ማሂ ዳዋኔ።

20 ሃይቢና ዲኤፒና ኦኤም ጊዴኔ ጎዑዋእሢጉዲ ዓሲ ማሊሢያ ዒማጉዲኬ።

21 ዎርቁንታ ቢሮ ዓንጎንታ ታሚና ዛጊነቲ ዔያቶኮ ጌኤሹማ ዔርታሢጉዲ ዓሲኮዋ ኮሹማ ዒዛ ጋላቲነታ ጋላቶ ዔካ ጎይያና ዛጊነቲ ዔርታኔ።

22 ሃኣኮ ዑዳይዳ ዑዳንታሢጉዲ ዔኤያ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳርቁቴያ ዔኤያቶ ዒዛይዳፓ ባይዛኒ ኔኤኒ ዳንዳዑዋሴ።

23 ማራቶ ኔኤኮ ኮሺ ዛጊ ዔሬ፤ ባኣቶኮዋ ኔኤኮ ቶኣኮ ኮሺ ዛጊ። 24 ቆሎ ቢያ ዎዴ ናንጋ ባኣዚቱዋሴ፤ ሃሣ ካኣታኣ ናንጊና ናንጋያቱዋሴ። 25 ማኣታ ባቃሊ ኬሰኩዋንቴ ሃንጎ ማኣቶ ዎዴ፣ ዲኮይዳ ዋርቁ ዓኣ ማኣቶዎ ዎዲ ዔኪ ዬይ ቡኩሴ፤ 26 ኔ ዬያይዴቴ ማራታ ኔኤኮ ዓፒላ ኮሻንዶ ጋፓኔ ኔኤም ኬሳንዳኔ፤ ዋኣርይዳፓኣ ዛላ ሻንቹ ጎሺ ሻንቆንዶ ሚኢሺ ኔኤኒ ዴንቃንዳኔ። 27 ዓቴ ዋኣራ ኔኤና ኔ ማኣር ዓሶናም፤ ጊንሣ ሃሣ ማዶ ማዳ ላኣሎማኣ ጊዳንዳ ዲኢቁ ሶርቃንዳኔ።

28

1 ጎሚ ዓሲ ያኢኒያ ዔያቶ ዳውሱዋንቴ ጳሽካኔ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ዓዳ ዘቢጉዲ ጫርቃኔ።

2 ፔቴ ዴሬ ዎይዚ ዒፃያ ማዓዛ፣ ሱኡጌ ዔያቶ ላኣሚንቲ ላኣሚንቲ ዎይሣኔ፤ ዔራና ማሊ ጳቂሣ ሱኡጌና ዓኣያ ማዓዛ ጋዓንቴ ሚርጌ ሌዔ ዶዲ ዴሬ ማዓኔ።

3 ማንቆ ዓሶ ሄርቁ ዎይሣ ሱኡጌ ሃኣኮ ባቃሊ ዲርካቹ ባይዛ ዴኤፒ ዒርዚጉዴያከ።

4 ዎጎ ቦንቸዋ ዓሳ ፑርቶ ዓሶ ጋጋላታኔ፤ ዎጎ ቦንቻ ዓሳ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶ ማኪ ዒፃኔ።

5 ፎርቶ ዓሳ ፒዜ ዋጌ ዓይነታቱን ዕድረውል፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮዓ ዓሳ ጋዓንቴ ጉቤና ዒዛ ማሊ ጰቁሣኔ።

6 ያርጎቹታ? ጌሻያ ማዓ ዓሲዳፓ ማንቆታ? ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዓሣ ኮሺኬ።

7 ዋጌ ለንቻ ናይ ዕራ ናይኬ፤ ፓሠቀኣያ ማዓዞሣና ዋላ ላጌ ማዓ ናይ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓዶ ዳውሲሳኔ።

8 ሚኢሼ ሸይቹና ማሆሞ ታልዓሣና ዓሲኮ ዕኤቢ ቡሪ ዕኪ ለንቹንታ ዓሲኮ ቆላ ቢያ ማንቆ ዓሶሞ ዒንጋ ዓሲሞ ዒንገንታኔ።

9 ፔቴ ዓሲ ዋጌ ለንቹዋያ ማዕቴ ሺኢጲፃ ዒዛኮ ያኦሲ ቤርታ ሻኣካያ ማዓኔ።

10 ጎኔ ዓሲ ጌሺ ዕኪ ፑርታ ባንሣ ዓኣዳሣ ዒ ፒሬ ፒራሣዳ ዓርቁንታኔ፤ ጌኤሺ ዓሲ ጋዓንቴ ኮዦ ማዶ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዴንቃንዳኔ።

11 ያርጎቹ ዓሲ ቢያ ዋዴ ዕር ማዕያ ዒዛሞ ማላኔ፤ ማሊ ጰቁሣያ ማዕ ማንቃሣ ጋዓንቴ ዬያ ዓሣ ዛጊ ዕዕራኔ።

12 ኮዦ ዓሳ ባሻ ዋዶና ዓሲ ቢያ ዋዋዛዳኔ፤ ፎርቶ ዓሳ ቢታንቶ ዓርቃ ዋዶና ጋዓንቴ ዓሲ ቢያ ያዩሣና ቶኦኪ ሱሊሳኔ።

13 ፔኤኮ ጎሞ ዓኣቻሣሞ ናንገ ገኢጉዋሴ፤ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡፃፃ ለሚ ጎሚ ማዳሣ ሃሻሣ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ማኣሪያ ዴንቃንዳኔ።

14 ቢያ ዋዴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒገጫ ዓሲ ዓንጂንቴያኬ፤ ዒፃያ ማዕ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶይዳ ኬዳንዳኔ።

15 ማንቆ ዓሶ ሄርቁ ዋይሣ ሱኡጌ ጉዳ ዘቢና ናይዳንቴ ሙዖ ፔኤኮ ኬማኒ ካቲ ዴዕ ዲቤ ጌይንታ ለዖጉዴያኬ።

16 ማሊ ጰቁሥሣ ፓጩ ሱኡጌ ቡራያና ቁኢራያና ማዓኔ፤ ቡሪሣ ዒፃ ሱኡጌ ጋዓንቴ ሚርጌ ዋዴ ዋይሣንዳኔ።

17 ዓሲ ዋዴ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳሽኪ ጳሽኪ ናንጋኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዒዛ ፔ ባንሣ ዑኪሱዋሴ።

18 ጉሙርቁንታያ ኔ ማዕቴ ኮሺና ናንጋንዳኔ፤ ዋሶ ዓሲ ማዕቴ ጋዓንቴ ዑኬና ኔኤኒ ሎኦማንዳኔ።

19 ጎሺ ዶዲ ጎሽካ ዓሲኮ ገዳ ሙኡዚ ዓኣያ ማዓኔ፤ ዋዶ ፔኤኮ ጉሪ ጋፒሳ ዓሲ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ማንቁ ጎይሣ ናንጋንዳኔ።

20 ጉሙርቁንታ ዓሲኮ ዋዛና ኩሜ ናንገ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ያርጎቹ ማዓኒ ጎይቃ ዓሲ ጋዓንቴ ሜታ ሄላኔ።

21 ዋጎ ለሲሣሣ ፔቴሣ ማኣዳፃ ኮይሳያቱዋሴ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ጋዓንቴ ካሣ ቡንፃሣ ዴንቃኒ ጋዓን ፔቴሣ ዛላ ማዓኔ።

22 ዱኡዲ ዓሲ ያርጎጫኒ ሩኡራኔ፤ ማንቃቶ ዑኬና ሙካሣ ዕድረውል።

23 ዓሲ ሳልማሲሢዳፓ ዘሪ ዘሪ ጎራ ዓሢ ጋፒንጾይዳ ዬይ ዓሢ ጋላታንዳኔ።

24 ፔ ዓደና ፔ ዒንደናፓ ዉኡቁ፡- «ታኢ ጎሜ ማዲባኣሴ» ጋዓ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚያ ማጾም ፑርቲሴ ዓሲዳፓ ዲማቱቀሴ።

25 ዲኡዲ ዓሲ ዑራ ማዣኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሲ ጋዓንቴ ጾርጎጫኔ።

26 ፔና ጉሙርቃ ዓሲ ዔኤያኬ፤ ዔራቶና ዓኣዳ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሺ ናንገ ናንጋኔ።

27 ማንቆ ዓሲም ዒንጋሢ ሜታዲንዲቀሴ፤ ማንቆ ዓሶ ዛጎ ዒዲ ዓኣፖ ካሮ ሺርሻሢ ጋዓንቴ ዓሳ ጋዳንቄ ዓሲ ማዓንዳኔ።

28 ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኦሪንታዛ ዓሳ ዓዓኣሺንታኔ፤ ዔያታ ኬዳ ዎደና ጋዓንቴ ዪሎ ዓሳ ሚርገ ናንጋኔ።

29

1 ሚርጌ ዎደ ጎሪ ዘሮናንቴ ዎይዘ ዒዪ ዓሲ ዔርቲባኣንቴ ሜቃኔ፤ ፓሣንዳ ባኣዚያ ባኣያ ማዓኔ።

2 ኮዦ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኦሪንታኔ ዎደና ዴራ ዎዎዛዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኦሪንታኣና ጋዓንቴ ዴራ ማሊ ሜታዳኔ።

3 ዔራቶ ናሽካ ዓሲ ፔ ዓደ ዎዛሳኔ፤ ዘኦዛ ኮኦማ ላኣሎ ጊንጾ ሃንታሢ ጋዓንቴ ፔኤኮ ቆሎ ላላኣላኔ።

4 ካኣታ ፒዜ ዎጌ ዎሱዎጉዲ ማሃ ዎደና ዓጮ ፔኤኮ ደዲሻኔ፤ ዴሮ ቡራ ሱኡጌ ጋዓንቴ ዓጮ ፔኤኮ ባይሲንታ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ።

5 ፔኤኮ ላጎ ሳልማሳ ዓሲ ዬያቶኮ ቶኮም ፒሮ ፒራኔ።

6 ፑርታ ዓሲ ዒዛኮ ጎማ ፒሮ ማዒ ዓርቃኔ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ጾኦሲ ቦንቾም ዓይናዲ ዓይናዲ ዎዛዳኔ።

7 ኮሺ ዓሲ ማንቆ ዓሶም ፒዜ ዎጌ ዎጊንታንዳጉዲ ማሊ ሜታዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዬያጉዴ ባኮ ዔኤቢኬ ጎዑቀሴ።

8 ሜሌ ዓሶ ዛሎ ዔኤቢኬ ጎዑቀ፣ ቦሢ ሺራ ዓሳ ካታዎይዳ ዛሎ ማዣኔ፤ ዔሮ ዓሲ ጋዓንቴ ዲኡላዳ ናንጎ ማሢ ጊንሢ ገኢጊሻኔ።

9 ዔራ ዓሲ ዔኤያ ዓሲ ዎጌና ዓይሢሲ ዎጎ ማኣሪ ሺኢሹቴ ዔኤያሢ ጎሪንቴ፤ ሃንጎ ሚኢጪ ጌኤዘ ፑርቲሳኔ።

10 ሸምፔ ዎዳ ዓሳ ጌኤዦ ዓሶ ዒፃኔ፤ ኮዦ ዓሶዎ ዎዳጊ ኮዓኔ።

11 ዔኤዮ ዓሢ ፔኤኮ ዳጎ ዒኖ ፔጋሲ ዔርዛኔ፤ ዔራ ዓሲ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዳጎ ገቢ ዳንዳዒሢና ቃዛኔ።

12 ፔቴ ሱኡጌ ለኡዙዎ ሃይሴ ዔካያ ማዔቴ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጌኔ ማዳ ዓሲ ማዓኔ።

13 ማንቃሢና ዒዛ ሄርቁ ዋይሣሢናም ዓኣፖ ፖ ዒንጋሢ ያኦሲ ማዕዒሢ ሲያሢ ፖያና ሄኮ ዛጋኔ።

14 ፔቴ ካኣቲ ማንቆ ዓሶም ፒዜና ዋጋያ ማዕቴ ሚርጌ ለዔ ዒዚ ዋይሣኔ።

15 ናይ ጎሪሢና ሻርሺሢና ዔራቶ ዴንቁሳኔ፤ ናይ ዳኪ ሃሾም ዲጫያ ማዕቴ ጋዓንቴ ፔ ዒንዶ ቦርሲሳኔ።

16 ፑርታ ዓሲ ቢታንቶ ዓርቃዛ ዋጌ ሄርቁሢ ሚርጋኔ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶኮ ሎኦማሢ ዛጉዋዎ ሃይቁዋሴ።

17 ናፖ ኔኤኮ ሻርሺ፤ ሃውሾና ኮሹምና ኔኤኒ ዴንቁ ዋዛዳንዳኔ።

18 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ባኣቴ ዴሬ ዳኪ ሃሾናያ ማዕኔ፤ ያኦሲኮ ዋጎ ቦንቻ ዓሢ ጋዓንቴ ዓንጃንቴያኔ።

19 ፔቴ ዓይሌ ዳንጋ ዘሪሢና ሌሊ ኮሻኒ ዳንደዒንቴዋሴ፤ ኔ ዒዛም ጋዓ ባካ ዔርቴታቶዋ ዒ ኔኤም ዓይሢንታዓኔ።

20 ማሊ ዔኩዋዎ ሩኤሪና ጌሰታ ዓሲዳፓ ባሺ ዔኤያሢኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ዓኣኔ።

21 ፔቴ ካራሚ ናኣቱዋፓ ዓርቃያ ያቶርቁ ዲጩቴ ጋፒንፃ ዒዛኮ ኮሻኩዋሴ።

22 ዳጋ ዓሲ ዑራ ማዣኔ፤ ዑኩና ዳጋዳ ዓሲ ሚርጌ ዳቢንቲ ማዶ ማዳኔ።

23 ሄርሺንቲ ሎሎንሣኔ፤ ሹሌዔ ኔኤኒ ማዕቴ ጋዓንቴ ቦንቹንታንዳኔ።

24 ዉሲና ዋላ ፔቴ ማዓ ዓሲ ፔና ዒፃ ዓሲኬ፤ ዒዚ ጫኣቱያ ጎኔ ባኣዚ ዒ ኬኤዙዋሴ።

25 ዓሲ ዒጊጫሢ ሜቶይዳ ኬዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃሢ ጋዓንቴ ኮሺና ናንጋኔ።

26 ሚርጌ ዓሲ ቢታንታ ዓኣ ዓሶፓ ማኣዶ ኮዓኔ፤ ፒዜ ዋጌ ጴዳሢ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ሌሊኬ።

27 ፑርቶ ዓሶ ኮዣ ዓሳ ዒፃኔ፤ ሃሣ ኮዣ ዓሶዋ ፑርቶ ዓሳ ዒዒፃኔ።

30

ዓጉሬ ጌይንታ ዓሢ ኬኤዙ ባኮ

1 ማሳ ዓጮ ዓሢ፥ ያቁ ናኣዚ፥ ዓጉሬ ዒናፓ ኬኤዙ ሃይሳ ሃካፓ ዴማ ኬኤዚንታ ጎይያኔ፡-

«ያኦሲ ታኣና ዋላቱዋሴ፤

ጎኔና ያኦሲ ታኣና ዋላቱዋሴ፤

ዬያር ታና ማኣዳያ ታ ባይዚ ሃጊ ማዓ ዋዛ ታኣኒ ቲቁኔ።

2 ዓሲ ማዒፃ ታኣኮ ጋፔም ቆልሞ ታኣኒ ማዕኔ፤

3 ዓሲኮ ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳ ማሊ ጳቂሳ ዒኔ ታኣኮ ባኣሴ።
 3 ፔቴታዎ ዔራቶ ታኣኒ ዔሪባኣሴ፤
 ያኦሲ ዛላ ታ ዔራ ዓይኅ ባኣዚያ ባኣሴ።
 4 ሌካ ጨሪንቺ ኬሰኪ ጊንሣ ኬዳሢ ያናዳይ?
 ዠባሬ ኩቺና ዲኡሚ ዓርቂያ፤
 ሃሣ ዋኣሢ ፔኤኮ ዓፒላ ያሼያ፤
 ዓጫ ማዔ ካሮና ማሂ ደዲሼሢ ያናዳይ?
 ዬያ ዓሢኮ ሱንፃ ያናዳይ?
 ናዎ ሱንፃ ዒዛኮ ያና ጌይንታይ?
 ኔኤኒ ዔራቶ ታኣሞ ኬኤዜ።
 5 «ያኦሲ ኬኤዛ ቃኣላ ቢያ ጎኔኬ፤ ዒዛ ጉሙርቃሢም ቢያ ዒዚ
 ጊቲማኬ። 6 ዒዚ ጌይባኣ ባኣዚ <ዒ ጌዔኔ> ኔ ጌዔቴ ዒ ኔና ጎራኔ፤
 ኔ ሉኡዚ ዓሲ ማዔሢያ ኔኤኮ ፔጋዲ ዔርታንዳኔ።»

ሚሌ ሚርጌ ኮእኪንሢ

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ ሃካፓ ደማ
 ዓኣ ላምዎ ባኮንሢ ኔ ታና ላኣጉዋጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ፡-
 8 ማልቴና ሉኡዙሞና ጌኤሲናፓ ታና ካፔ፤ ታኣሞ ኮይሳሢጉዳያ
 ሙኡዚ ኔ ዓንጋንዳማፓ ዓታዛ ያርሳቺ ሃንጎ ማንቆ ታና ማሂፖ።
 9 ሚርጌ ቆሎ ታኣኮ ዓኣቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያናዳይ»
 ጌይ ታ ኔና ዔፈዋሴ ጋዓንዳኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ማንቆ ታኣኒ ማዔቴ
 ወኡቃንዳያናንዳኔ፤ ዬያይዲያና ኔና ታኣኮ ያኡዛሢኮ ሱንፃ ታኣኒ
 ጫሽኪሳንዳኔ።
 10 ኔ ጋዳንቂንቱዋጉዲና ሜቶይዳ ኔኤኒ ኬዲዋጉዲ ፔቴ ዓሲም
 ማደ ማዳሢ ማዲሻሢ ቤርቶይዳ ደንኪፖ።
 11 ፔኤኮ ሾዔ ዓደንሢ ጫሽካያ፤ ሃሣ ዒንደንሢያ ጋላቱዋ ዓሲ
 ዓኣኔ።
 12 ዔያታ ጎሚና ዓኣያታዎ ጌኤሽ ማዔያ ዔያቶም ማላ ዓሲ ዓኣኔ።
 13 ዑሣ ዓኣዳ ያቶርቃናና ዓሲ ቶኣቻ ዓሲ ዓኣኔ።
 14 ዓጫ ዔያቶኮ ጨንቻ ዓፓርጉዲ፤ ባንጋላኣ ዔያቶሲ
 ቁምፓይቴ ማዒ ማንቆ ዓሶንታ ሜታዳ ዓሶንታ ጌኔና ቡራ ዓሲ
 ዓኣኔ።
 15 ቁሉሢኮ፡- «ታኣሞ ዒንጌ! ዒዒንጌ!» ጌይ ጌይ ዒላታ ላምዎ
 ዉዲር ናይ ዓኣኔ፤
 ዬያጉዲ ሃሣ ፔቴታዎ ሚሽኩዋያና «ኦኡም ጊዳኔ» ጎዑዋ ሃይሃ
 ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ሌሊቱዋንቴ ያይዶ ባኣዚኬ፡- 16 ዬንሢያ፡-
 «ዲኡፒ፤ ናይ ሾዓኒ ዓፃዳ ዘኣኮ ላኣሊ፤
 ዒርዚ ዋርቃዛ ዋዑዋ ሳዓና

ዎዲንታኒ ዳንዳዑዎ ካይዚ ዓርቁ ታሚናኩ።»

17 ፔኤኮ ዓዶ ቶኦቻናና ዒንዳኣ ጋርቻዛ ዒዛ ቦሃ ዓሲኮ ማጊዳ ናንጋ ቁራካ ዓኣፖ ዒዛኮ ቆሂ ቆሂ ኬሳንዳኔ፤ ሃሃ ሃምፑራኣ ዒዛ ሙዓንዳኔ።

18 ታኣኒ ማሊ ጳቂሣኒ ዳንዳዑዎ ሚርጌና ዓኣሽንቴያ ማዔ ሃይሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ሌሊቱዋንቴ ያይዶ ባኣዚኩ።

19 ዬንሢያ፡-

«ጫሪንጫ ባራና ኮኦኩ፤

ላሌ ዑሢዳ ሃንታ ሾኦሽ፤

ባዚ ዑሢዳ ሃንታ ዋኣሢ ካኣሚሌና

ላኣሊ ናሽኪ ላጌሃ ዓርቁ ዓተንቁናኩ።»

20 ጉሙርቁንቱዋ ማቾ ዛላኣ ዒማጉዲኬ፤ ዔኤቢ ሙዓዖ ሙሱር ዑጫ ዓሲጉዲ ዒዛ ዓኒ ዒዛኮ ዓኣንቴ ዘኣዜይዳ ኮኦሚጋፓ ጌኤሽ ዓሲ ፔና ማሊሲሢና፡- «ፔቴታዖ ዳቢንቴ ባኣዚ ታኣኒ ማዲባኣሴ» ጋዓኔ።

21 ሃይሃ ባኣዚ ዛላና ሳዓ ዓገፃንዳኔ፤ ዬያ ኔኤኒ ጊቢ ዳንዳዒንዳዎሴ፤ ሃይሃ ሌሊቱዋንቴ ያይዶኬ፤

22 ዬንሢያ፡- «ካራሚ ካኣታዳዛ፤ ቦኣዛ ዓሲ ሚሽካዛ፤

23 ዒዲንቴ ላኣሊ ዓሲም ሌዓዛ፤

ላኣሊ ካራሚታዖ ማኣር ዒንዶ ቤዛ ማቾ ማዓዛኬ።»

24 ዓጨዳ ጨንጨፍሞና ዔርቴ ያይዶ ዳካ ዳካ ማዢንቴ ዓኣኔ፤

25 ዬንሢዳፓ ፔታሳዖ ዓንኮ፤

ዓንካ ዳካ ባኣዚኬ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ፔኤኮ ሙዖ ያጎያና ቡኩሳኔ።

26 ላምዓሳዖ ሾኦኖ፤ ሾኦና ዶዲ ቦያቱዋሴ፤

ጋዓንቴ ዔያታ ፔኤኮ ናንጎ ቤዘ ላሌ ባኣካ ኮሻኔ።

27 ሃይሃሳዖ ዓቢሢ፤ ዓቢሢኮ ካኣቲ ባኣሴ፤

ጋዓንቴ ቢያሢ ዳምቤና ባራኒ ሃንታኔ።

28 ያይዳሳዖ ሞዶ፤ ሞዶ ኩቸና ዓዲንታኒ ዳንዳዓ፤ ፓሡዋ ማዢንቴ ማሊ ጴዳቴያ

ካኣቶ ማኣርይዳታዖ ዓቱዋ ቢያ ቤሰካ ጴዳኔ።

29 ሃንቴፃ ዋዛሳያ ማዔ ሃይሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ሌሊቱዋንቴ ያይዶኬ፤

30 ዬንሢ ባካ፡- ካዮ ቦያዳፓ ዋልቁና ማዔያ፤ ሃሃ ዓይጎ ባኣዚያ ዒጊጨ ዓኣፖ ካሮ ሽርሹዋ ዘቢ፤

31 ያቶርቁ ታኣካ ኮይዳ ዓዳና ዚያ ኮላይና፤

ዬያጉዲ ሃሃ ፔኤኮ ዳር ቤርታ ቦንቸንቴ ጴዳ ካኣቲ።

32 ኔኤኮ ዔኤዩማ ኔና ሄርሺንታያ ማዓንዳጉዲ ማሄም ፑርታ ባአዚ ማዳኒ ኔ ቱኪ ዔቁቴ ታክ ጌይ ማሌ።

33 ዲአቁ ዴቸንቴቴ ሶይሲ ኬሰካኔ፤
ዓሲኮ ሲኢዲ ዲይንቴቴ ሶርርቃኔ፤
ጎሪንቴ ማዢንቴቴ ዑራ ኬሰካኔ።

31

ካአቲ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ዘሬ ዘር

1 ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታሢ ማአሳ ዓጮ ካአቲ፥ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ዘሬ ዘርኬ።

2 «ናአቢና ታአኒ ሾዔ ናአዚዮ፥ ሊሙዔኤሌ! ሂንዳ ኮሺ ዒናፓ ዋይዜ፤ 3 ሚርጌ ላአሊ ዔኪ ዋልቆ ኔኤኮ ጋፒሲፖ፤ ዬያጉዬ ማዳ ካአቶ ዋ ዓይሱዋ ጳውሲሴ።

4 «ሊሙዔኤሌ! ካአታ ዋይኖ ዑዠ ዑሽካኒ፤ ሱኡጋአ ካዩ ዑሽ ዑሽካኒ ሱኡካዳንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ዔያታ ዑሽኪ ማሢንቴቴ ዋጎ ዋላኔ፤ ሚታዳ ዓሶኮዋ ጌኤዘ ቁል ጋዓ።

6 «ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካ ዓሶና ዋአዪ ናንጋ ዓሶናም ዋይኖ ዑዠንታ ማሣ ዑዠንታ ዒንጉዋቴ። 7 ዔያታ ፔኤኮ ዋአዪዮና ማንቃቶና ዋላንዳጉዲ ዑሽኮንጎ።

8 «ታ ናዓሢዮ! ፔ ሚታሢ ዛሎ ኬኤዛኒ ዳንዳዑዋ ዓሶ ዛሎ ኔኤኒ ጌሰቴ፤ ፒዜ ዋጌ ዴንቁዋ ሚታዳ ዓሶ ዛሎ ኔኤኒ ሞኦቲንቴ። 9 ዔያቶ ዛሎ ኔ ጌሰቴ፤ ፒዜ ዋጌ ዔያቶም ዋጌ፤ ማንቆና ሚታዳ ዓሶ ዛሎናር ሞኦቴ።»

ዖቃማ ላአሊ

10 ኮሺ ላአሊ ዖኦኒ ዴንቃኒ ዳንዳዓይ? ዒዛ ቦንቸንታያ ማዔ ሹጮፓ ባሾ ቦንቸንቴያኬ።

11 ዓኒ ዒዘኮ ዒዘ ጉሙርቃኔ፤ ዒ ኮዔ ባአዚ ቢያ ዒዘይዳፓ ዴንቁዋ ዓቱዋሴ።

12 ዒዛ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ኮሺ ባአዚ ዒዛም ማዳንዳአፓዓቴም ፑርታ ባአዚ ማዳንዳዋሴ።

13 ማራይ ጋፓኔና ጉኡዲሲ ሱኮና ፓቲሌና ዓፒላ ዲይሲ፥ ዒዘም ኮሽኬያ ማዔም ማዶ ሌሊ ማዳኔ። 14 ኮርሞ ኮርማ ዓሶኮ ዋአዩ ካአሚሎጉዲ ሃኬ ቤሲ ዓአዲ ዲማ ዲማ ሙኡዚ ዒዛ ቡኩሳኔ። 15 ዒዛ ፔ ማአር ዓሶም ሙዖ ጊኢጊሻኒና ዒዘኮ ማዶ ማዳ ዓሶም ማዶ ጊሽካኒ ሃጊ ሳዓ ካሩዋንቴ ዔቃኔ።

16 ኮሺ ሳዓ ኮይ ዒዛ ሻንቃኔ፤ ዒዛ ማዲ ዴንቃ ሚኢሾና ዎይኔ ቱኮንዶ ቤሲ ገኢሺሻኔ።

17 ዒዛ ጨንጫ ማዲያ ማዒያ ሌሊቱዋንቴ ማዶናኣ ዶዲኬ።

18 ዒዛ ማዲ ባካ ቢያ ዒዛ ማኣዳያ ማዔሢ ዒዛ ዔራኔ፤ ዋንቶ ማዴ ጎይሣ ዒዛ ዎርቃሢሮ ፖዓ ዒዛኮ ሃይቁዋሴ፤

19 ዒዛ ፔኤኮ ቢላቢጮና ሱኪ ዓፒሎ ዲይሳኔ።

20 ማንቆና ማታዴ ዓሶናዎ ዒዛ ዒንጋኔ።

21 ዒዛ ማኣሮ ዓሶኮ ቢያ ዎይዳ ማኣዓ ዓኣሢሮ ሻቺ ዎርቁቴታዎ ዒዛ ዓልቱዋሴ።

22 ሻኣሎ ዑፃ ሃኣሃ ዓፒሎ ዒዛ ማኣኔ፤ ዘቁ ዲንኪ ሽኤሜና ኮሾና ሚዛጲ ማኣዎ ዒዛ ማኣዓኔ።

23 ዓኒ ዒዛኮ ዓጮ ጋርቻ ቡኪንታ ጰኣካ ቦንቺንታያኬ።

24 ሻኣከሲ ሱኪ ዲይሶና ዓፒሎ ዒዛ ሻንቻኔ፤ ኬርና ቱኮ ቃልሾዎ ኮርዎ ኮርማ ዓሳ ዒዛ ኮይላፓ ዔኪ ዴንዲ ኮርማኔ።

25 ዒዛ ዶዲ፣ ሃሣ ቦንቺንታያኬ፤ ሙካ ዎዶይዳ ቢያ ዒዛ ዎዛዲ ናንጋኔ።

26 ዒዛ ዔራቶና ጌሰታኔ፤ ገንሣ ሃሣ ኮሺ ዘርዎ ዘራኔ።

27 ቢያ ዎዶ ማዶ ማዲ ማኣሮ ዓሶ ቶኣኮ ዒዛ ዛጋሢሮ ቤልፀዎ ዒዛኮ ባኣሴ።

28 ናኣታ ዒዛኮ ዒዛ ሄርሻኔ፤ ሃሣ ዓኒያኣ ዒዛ ጋላታኔ።

29 «ኮሺ ማቾ ማዔ ሚርጌ ላኣሊ ዓኣኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያፓ ባሺኬ» ዒዛዎ ጋዓኔ።

30 ሚዛጲዎ ጉሪኬ፤ ሱጉሢ ዴንቃ ዓሲ ማዒፃኣ ባባይቃኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ላኣሊ ጋዓንቴ ጋላቲንታንዳያ ኮይሳኔ።

31 ዒዛ ማዲ ባኮ ቢያ ዛገ ዒዛ ጋላቱዋቴ፤ ዒዛኮ ኮዦ ማዶና ዓሲ ቢያ ቤርታ ዒዛ ቦንቺንታኒ ኮይሳኔ።

ጌሌዥ ማጻሕፍት
The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌሌዥ ማጻሕፍት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929